T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GAZETECİLİK ANABİLİM DALI
YAYINCILIK YÖNETİMİ BİLİM DALI

ÇOCUK EDEBİYATI YAYINCILIĞI VE TRANSMEDYA HİKAYE ANLATICILIĞI: TRT ÇOCUK ÖRNEĞİ

Yüksek Lisans Tezi

ŞEYMA KURALKAN

İSTANBUL, 2022

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GAZETECİLİK ANABİLİM DALI
YAYINCILIK YÖNETİMİ BİLİM DALI

ÇOCUK EDEBİYATI YAYINCILIĞI VE TRANSMEDYA HİKAYE ANLATICILIĞI: TRT ÇOCUK ÖRNEĞİ

Yüksek Lisans Tezi

ŞEYMA KURALKAN

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi ESİN KARTOPU

İSTANBUL, 2022

ÖNSÖZ

Çocukluk, insan hayatının en kısa ama en etkileyici zaman dilimini oluşturur. Hayal gücünün sınır tanımadığı, bitmeyen merakla her şeyin sorgulandığı o güzel günler artık geride kalsa da Victor Hugo'nun şu sözü "Kristof Kolomb Amerika'yı keşfetti ben ise çocukluğumu" insanın kendi serüvenine bir ipucu sunuyor; çocuk kitapları. İşte bende içimizdeki yolculuğu canlı tutan çocuk edebiyatı kitaplarından esinlenerek tez konumu belirledim.

Tez yazma sürecimde bana fikir ve tavsiyeleri ile yol gösteren başta Dr. Öğr. Üyesi Esin Kartopu'na, eğitim hayatım boyunca karşılaştığım her türlü engele rağmen bana destek veren annem ve babama, kardeşlerim Zeynep ve Rabia'ya, çocuk olmayı bana yıllar sonra hatırlatan canım yeğenim Osman'a çok teşekkür ederim.

Şeyma KURALKAN

İstanbul, 2022

GENEL BİLGİLER

İsim Soyadı: Şeyma Kuralkan

Anabilim Dalı: Gazetecilik

Tez Danışmanı: Danışman: Dr. Öğr. Üyesi ESİN KARTOPU

Tez Türü ve Tarihi: Yüksek Lisans - 2022

Anahtar Kelimeler: Transmedya, Transmedya Hikaye Anlatıcılığı, Çocuk Edebiyatı, TRT Çocuk, Rafadan Tayfa, Akıllı Tavşan Momo, Aslan, Pırıl, Ege ile Gaga

ÖZET

ÇOCUK EDEBİYATI YAYINCILIĞI VE TRANSMEDYA HİKAYE ANLATICILIĞI: TRT ÇOCUK ÖRNEĞİ

Dijitalleşmenin yaygınlaşmasıyla birlikte eskiden pasif olan izleyiciler artık aktif kullanıcı haline geldi. Mobil telefonların ve sosyal medyanın yaygınlaşmasıyla herkes üretilen içerikleri izlemekle kalmayıp birer içerik üreticisi de oldu. Yaşanan bu gelişmeler ise büyük medya şirketleri için yeni bir sorun oluşturdu. İzleyicilerini doğru bir içerikle uzun süre elde tutmak artık eskisi kadar kolay değil.

Transmedya Hikaye Anlatıcılığı böyle bir ortamın sonucunda doğmuştur. İçeriği tutmuş ve büyük kitlelere ulaşmış yapımlar varlıklarını farklı medya organları ile devam ettirmeye başlamışlardır. Örneğin bir filmle oluşturdukları hikaye evrenini, dizi, kitap, internet sitesi vb. ortamlarda çeşitlendirerek izleyicilere sunmaktadır.

Transmedya hikaye anlatıcılığının en aktif kullanıldığı alanlardan biri de çocuk dünyasıdır. Sevdiği karakterin hikayelerini farklı mecralarda takip etmek isteyen çocuk izleyici transmedya hikaye evreninde yer alan kahraman ile özdeşleşmek ister. Transmedya hikaye anlatımı ülkemizde de son yıllarda özellikle çocuk yayıncılığında ön plana çıkmaktadır. Sevilen çizgi film karakterlerinin hikayeleri kitaplar, dergiler, bilgisayar oyunları gibi farklı medya organlarında da çeşitlendirilerek anlatılmaktadır. Peki hikaye evrenleri genişletilen çizgi filmler, kitaplaştırılırken çocuk edebiyatının temel kavramları göz önünde bulunduruluyor mu? Yoksa sadece bir pazarlama taktiği olarak çocuklar hedef mi alınıyor? Bu sorulardan hareketle tezimin konusunu "Çocuk Edebiyatı ve Transmedya Hikaye Anlatıcılığı: TRT Çocuk Örneği ”olarak belirledim.Tezimin amacı Transmedya hikaye anlatımı kullanılarak oluşturulan hikaye kitaplarını çocuk edebiyatı temel özellikleri açısından incelemektir. Tezimi nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ile gerçekleştireceğim. TRT Çocuk Kanalı'nda yayınlanan çizgi filmlerin hikaye kitapları kavramsal çerçeve kapsamında oluşturulan içerik analizi tablosu ile inceleyeceğim.

GENERAL KNOWLEDGE

Name and Surname: Şeyma Kuralkan

Field: Journalism

Supervisor: Asst. of Pro. Esin Kartopu

Degreee Awarded and Date: Master Degree - 2022

Keywords: Transmedia, Transmedia Storytelling, TRT Kids, Children's Literature, Rafadan Tayfa, Akıllı Tavşan Momo, Pırıl, Ege ile Gaga, Aslan

ABSTRACT

CHILDREN'S LITERATUR AND TRANSMEDIA STORYTELLING; THE EXAMPELS Of TRT ÇOCUK CHANNEL

With the spread of digitalization, audience that used to be passive have now become active users. With the increase in the use of mobile phones and social media, everyone not only watched the content produced, but also became a content producer. Keeping their audience's attention with the right content for a long time is not as easy as it used to be before.

The children's world is the one of the areas that Transmedia Storytelling is actively used. The stories of popular cartoon characters are also told in different media such as books, magazines and computer games. Are the basic concepts and element of children literature taken into consideration while the cartoons are being published into a book, or are the children targeted as marketing strategy? Based on these questions, I determined the subject of my thesis as"Children's Literature and Transmedia Storytelling: The Examples of TRT Çocuk Channel."

The purpose of my thesis is the analyze the storybook that are created by using Transmedia Storytelling in terms of the basic features of children's literature.The main problem of my research is " are the children's literature publications that are based on the concept of transmedia, compatible with the basic concepts of children's literature in form and content? I'll write my thesis by using content analysis one of the methods of qualitative research. I'll analyze the story books of cartoons on TRT Çocuk Channels with the content analysis table created with the conceptual frameworks.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ…….…….i

ÖZET……ii

ABSTRACT……iii

İÇİNDEKİLER……iv

TABLOLAR LİSTESİ ……..……..vii

ŞEKİLLER LİSTESİ ……viii

GİRİŞ ……..……..1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ÇOCUK EDEBİYATI YAYINCILIĞI……...…….…....3

1.1. ÇOCUK KİMDİR?……..…..3

1.2. ÇOCUK EDEBİYATI NEDİR?……4

1.3. ÇOCUK EDEBİYATI YAYINLARININ BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ……..5

1.3.1. Kitabın Boyutu …….....…….....…….6

1.3.2. Kağıdın Cinsi …….....…….....…….....……6

1.3.3. Cilt Türü …….....……...……6

1.3.4. Kapak ……7

1.3.5. Resim ……7

1.3.6. Tipografi ……...8

1.4. ÇOCUK EDEBİYATI YAYINLARININ İÇERİKSEL ÖZELLİKLERİ ……...9

1.4.1. Konu……..9

1.4.2. Karakter ……..10

1.4.3. Çocuğun Konumlandırılışı……..…….....11

1.4.5. Kadın Erkek Rolleri ……11

1.4.6. Mekan ve Atmosfer ……12

1.4.7. Toplumsal Eleştiri ……..12

1.5. ÇOCUK EDEBİYATI YAYINLARINDA DİL VE ANLATIM ……..13

1.6. ÇOCUK EDEBİYATI TEMEL KAVRAMLARI ……..……14
1.6.1. Çocuğa Görelik ……..…….14
1.6.2. Çocuk Bakışı ……..……15
1.6.3. Çocuk Gerçekliği ……15
1.7. ÇOCUK EDEBİYATI YAYINCILIĞINDA PAZARLAMA ……16

İKİNCİ BÖLÜM

2. ÇOCUK EDEBİYATI YAYINCILIĞI VE TRANSMEDYA HİKAYE ANLATICILIĞI…….18
2.1. YAKINSAMA ……18
2.2. TRANSMEDYA KAVRAMI ……19
2.2.1. Transmedya ve Benzer Kavramlar ……..20
2.3. TRANSMEDYA HİKAYE ANLATICILIĞI. ……..…..22
2.3.1. Henry Jenkins'in Transmedya Anlatılarda 7 Prensibi..... ……..25
2.3.2. Katılımcı Kültür ve Kolektif Zeka ……...27
2.4. TRANSMEDYA MARKALAŞMASI ……...29
2.4.1. DÜNYA'DAN ve TÜRKİYE'DEN TRANSMEDYA MARKALAŞMASI ÖRNEKLERİ……31
2.5. ÇOCUK EDEBİYATI YAYINCILIĞINDA TRANSMEDYA KULLANIMI ……36

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. ÇOCUK EDEBİYATI YAYINCILIĞI VE TRANSMEDYA HİKAYE ANLATICILIĞI: TRT ÇOCUK ÖRNEĞİ……40
3.1. ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ ……...40
3.1.1. Araştırmanın Problemi ……...40
3.1.2. Araştırmanın Konusu ve Önemi ……40
3.1.3. Araştırmanın Amacı ……...40
3.1.4. Araştırmanın Yöntemi ……41
3.1.5. Araştırmanın Evreni ve Örneklem ……..41
3.1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları ……..42
3.1.7. Araştırmanın Hipotezleri ……42
3.2. TRT ÇOCUK ÇİZGİ FİLMLERİNİN TRANSMEDYA ANALİZİ ……..……....42
3.2.1.. Rafadan Tayfa ……44
3.2.1.2. Rafadan Tayfa Hikaye Kitapları Analizi…….48
3.2.1.2.1. Rafadan Tayfa Eğleniyor ……49
3.2.1.2.2. Rafadan Tayfa ile Okuyorum ……..52

3.2.2. Pırıl …….…….55
3.2.2.1. Pırıl Hikaye Kitapları Analizi …….……57
3.2.3. Aslan ……..……..62
3.2.3.1. Aslan Hikaye Kitapları Analizi …….……..64
3.2.4. Akıllı Tavşan Momo …….……..68
3.2.4.1. Akıllı Tavşan Momo Hikaye Kitapları Analizi ……..69
3.2.5. Ege ile Gaga……71
3.2.5.1. Ege ile Gaga Hikaye Kitapları Analizi ……...73
SONUÇ……77
EKLER ……81
KAYNAKÇA……...149

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Robert Pratten'in Transmedya'nın 3 C'si ……24

Tablo 2: Pratten'in Devamlılık ve Çeşitlilik Şeması ……..26

Tablo 3: Rafadan Tayfa ile Okuyorum Karakter Analizi ……..50

Tablo 4: Rafadan Tayfa Eğleniyor Karakter Analizi……..53

Tablo 5: Pırıl Karakter Analizi ……..……..59

Tablo 6: Aslan Karakter Analizi ……66

Tablo 7: Akıllı Tavşan Momo Karakter Analizi ……70

Tablo 8: Ege ile Gaga Karakter Analizi ……74

Tablo 9: Transmedya Hikaye Evrenine Sahip Hikaye Serilerinin Çocuk Edebiyatı Kriterlerine Göre İncelenmesi 76

ŞEKİLLER LİSTESİ

Resim 1: Audi'nin New York Fuarı'nda Yer Alan İlanı ……32

Resim 2: Barbie Filmi 2004 ……..…….33

Resim 3: Barbie Moschino İş Birliği ……..……33

Resim 4: Kötü Çocuk Kitabı ……..……34

Resim 5: Mavi'nin Kötü Çocuk Kampanyası ……..…..34

Resim 6: Emocanlar ……..…….35

Resim 7: Organik Emocan ……..…….……...35

Resim 8: Shrek Çizgi Roman ……..…….…..37

Resim 9: Shrek Filmi……..…….……37

Resim 10: Shrek Müzikali ……..…….……..37

Resim 11: Angry Birds Film Afişi ……..…….……..37

Resim 12: Kral Şakir Film Afişi ……..…….…….38

Resim 13: Kral Şakir Müzikali ……..…….……...38

Resim 14: TRT Çocuk Oyun Dünyası Arayüzü ……43

Resim 15: TRT Çocuk Kitaplık Uygulaması ……..……44

Resim 16: Rafadan Tayfa Müzikal Afişi ……..…….45

Resim 17: Rafadan Tayfa İstiklal Marşı Özel Bölüm ……..……..46

Resim 18: Rafadan Tayfa Dehliz Film Afişi ……..……46

Resim 19: Rafadan Tayfa Göbeklitepe Film Afişi ……..……46

Resim 20: Hayri Uzayda Arayüzü ……..…….……...47

Resim 21: Mahalle Meselesi Arayüzü ……..……..47

Resim 22: Rafadan Tayfa Puding ……..…….……47

Resim 23: Rafadan Tayfa Vitamin ……..…….……..48

Resim 24: Etkinlik Kitabı ……..…….……48

Resim 25: Rafadan Tayfa ile Okuyorum ……..……..49

Resim 26: Rafadan Tayfa Eğleniyor Seti ……..…….52

Resim 27: Pırıl Uygulama Kullanımları ……..……..56

Resim 28: Pırıl Albümü ……..…….……..57

Resim 29: Pırıl Kart Oyunu ……..…….…….57

Resim 30: Diş Macunu ……..…….……57

Resim 31: Pırıl Hikaye Kitabı Seti ……..…….……..58

Resim 32: Aslan Müzikal Afişi ……..…….……63

Resim 33: Aslan Film Afişi ……..…….…….64

Resim 34: Aslan Hikaye Kitapları Seti ……..…….65

Resim 35: Müzikal Afişi ……..…….……..68

Resim 36: Momo Uygulama Arayüzü ……..…….….68

Resim 37: Momo Hikaye Kitabı Seti ……..…….…..69

Resim 38: Ege ile Gaga Oyun Uygulaması ……..……72

Resim 39: Ege ile Gaga Oyun Uygulaması 2 ……..……..72

Resim 40: Ege ile Gaga Youtube Kanalı ……..……72

Resim 41: Ege ile Gaga Hikaye Seti ……..……....73

GİRİŞ:

Çocuk kavramına yaklaşım kültürlere ve yaşanılan çağa göre değişmektedir. Çocuk yaşadığımız topraklarda her zaman bir hediye olarak görülmüş ve el üstünde tutulmuştur. Ancak karanlık Orta Çağ Avrupa'sının çocuğu benimsemesi oldukça yakın bir zamanda gerçekleşmiştir. Postmodernizmin yaygınlaşmasıyla birlikte çocuk kavramı gelişmişlik düzeyleri eşit ülkelerde benzer tanımlamalarla kullanılmaktadır. Fiziksel ve ruhsal gelişimi dışında çocuk özgür bir birey olarak da değerlendirilmeye başlanmıştır. Çocuk bireyi merkeze alan bir yaşam şekli türetilmiştir. Ona uygun beslenme şekilleri, giyim modası hatta medya içerikleri üretilmiştir. Bu medya içerikleri arasında çocuk edebiyatı yayıncılığı da bulunmaktadır.

Zihinsel gelişimi açısından bir yetişkin bireyden farklı olan çocuklara, anlam düzeyine uygun edebiyat ürünleri ile yaklaşmak gelecek nesillerin kültürel donanımı açısından oldukça önemlidir. Ancak yazarlar, çizerler, yayıncılar, öğretmenler, psikologlar ve ebeveynler tarafından kuşatılmış çocuk edebiyatı yayıncılığı ülkemizde ve dünyada tartışmaların odağındadır. Kitapların biçimsel özelliklerinden içeriksel özelliklerine kadar her türlü detayı bu taraflar arasında bir tartışma konusudur.

Konu hakkında otorite kabul edilebilecek isimler çocuk edebiyatı yayınlarının taşıması gereken özellikler olduğunu iddia etmektedir. Bunlar biçimsel açıdan baktığımızda kağıdın cinsi, kitabın boyutu, ciltleme yapısı ve kullanılan yazı tipi ve görsellere kadar detaylandırılmaktadır. Sadece biçimsel özelliklerle çocuk yayıncılığını sınırlandırmak büyük hata olur. Çünkü taşıdığı içeriğin de en az temiz bir çocuk zihni kadar masum olması gerekmektedir. Ancak bu içerik didaktik bir dille öğretmen üslubunda da yazılmamalıdır. Çocuk gerçekliğini gözeterek çocuğa göre ve onun bakış açısıyla oluşturulmalıdır. Bu açıdan baktığımızda ise çocuk edebiyatı yayıncılığının taşıması gereken iki yeni değere varmış oluyoruz; çocuk edebiyatının temel kavramları ve dil-anlatım özellikleri. Birinci bölümde çocuk edebiyatı yayıncılığına dair kavramsal çerçeve belirlenmiştir.

Her sektör gibi çocuk edebiyatı yayıncılığı yapan firmalarda pazarlama stratejilerine sahip kar amacı güden işletmelerdir. Yaşadığımız dijital çağda ise her yaştan insanın olduğu gibi çocuklarda farklı medya kanallarından gelen içerik sağanaklarına maruz kalmaktadır. Üstelik televizyon ve tablet gibi dijital araçlar bulunurken çocuğu kitaba yönlendirmek önceden olduğundan daha da zorlaşmıştır. Bu durum da yayınevlerini yeni stratejiler aramaya mecbur bırakıştır. Transmedya hikaye evreni ve markalaşması tam da bu noktada yayıncılar için oldukça önem kazanmıştır.

Transmedya kavramı ilk kez Marsha Kinder tarafından ortaya atılmış, Henry Jenkins'in katkılarıyla geliştirilmiş ve günümüzdeki anlamına kavuşmuştur. Transmedya, bir hikayenin farklı medya platformları üzerinden farklı içeriklerle genişleyip derinleşerek evren haline gelmesidir. Hızla

tüketen postmodern tüketiciye sürekli yeni bir içerikle ulaşmak maddi anlamda büyük bir yükümlülüktür. Bu yüzden sevilen hikayenin altını kazarak derinleştirmek, farklı medya platformlarında çeşitlendirmek ise güvenli bir liman haline gelmiştir.

Sadece içerik olarak değil transmedya markalaşması da çok popüler bir kullanımdır. Sevilen hikayelerin başkahramanları ile donatılmış ürünler kullanmak hayranlar için oldukça önemlidir. Kendisini o evrenin bir parçası gibi hissetmek ve çevresine popüler olan bir kültüre dair fikir sahibi olduğunu belli etmek günümüz izleyicisini motive eden davranışlar içerisindedir. Üstelik izleyici, seyirci, okuyucu artık tükettiği içerik ile yetinmeyip ona katkıda bulunmak da ister. Sosyal medya platformları üzerinden oluşturulan gruplarda içerik hakkında tartışıp alternatif hikayeler de üretirler. Tüm bu süreç çocukları hedef alan içerikler içinde geçerlidir.

Milattan sonra batının çocuğa önem vermesi bin yılı aşmıştır. Lakin tüketim kültürünün bir parçası haline getirmesi ise yüz yıldan az bir zaman diliminde gerçekleşmiştir. Her kanaldan yağan içerikler tarafından kuşatılmış çocuk bireyde transmedya sektörünün bir parçası haline gelmiştir. Dünya'da ve ülkemizde sevilen karakterlerin hikayeleri her medya organına genişlemiş ve lisanslı ürünleriyle bir evren oluşturulmuştur. Dolayısıyla çocuk edebiyatı yayıncılığı da bir medya sektörü olduğu için bu evrenin parçaları arasında yer almaktadır.

Araştırmanın ilk bölümünde çocuk edebiyatı kavramlarının literatür taraması yapılacaktır. İkinci bölümünde ise transmedya kavramının tarihsel süreci ve örnekleri ele alınacaktır. Araştımada yer alan kitapların analizine yer verilen üçüncü bölümde kitapların biçimsel özellikler, içeriksel özellikler, çocuk edebiyatı temel kavramları ve dil ve anlatım kullanımları belirlenen kriterler üzerinden incelenecektir.

Yaptığımız literatür taramaları sonucunda ülkemizde transmedya alanında hikaye anlatımı ve markalaşması üzerinden akademik tezlerin yazıldığını görmekteyiz. Bu tezlerin büyük bir çoğunluğu yetişkin kitleye hitap eden kitap ve filmler üzerinden hareket etmektedir. Diğer bir kısmı ise şirketlerin pazarlama ağında transmedya hikaye anlatıcılığını nasıl kullandığına dair araştırmalardır. Çocuk edebiyatı yayıncılığı ve transmedya hikaye anlatıcılığı noktasında ise literatürde kapsamlı bir çalışmanın yer almadığını fark ettik. Bu boşluğu doldurmak amacıyla TRT Çocuk Kanal'ı üzerinden örneklendirerek transmedya hikaye evreni ile oluşturulmuş çocuk edebiyatı yayıncılığı ürünleri incelenmiştir.

Bu ürünlerin çocuk edebiyatı yayıncılığının taşıması gereken özellikler göz ardı edilerek bir pazarlama taktiği olarak mı üretildiği sorusu tezin amacını oluşturmaktadır. Sorunun cevabına ulaşmak için TRT Çocuk Kanalı'nda yer alan ve transmedya hikaye evrenine sahip 5 çizgi filmin toplam 34 hikaye kitabı belirlenen 4 ana kategoride analiz edilecektir. Tezimizin araştırma yöntemi nitel araştırma modellerinden olan içerik analizidir. Araştırmanın sonuç bölümünde elde edilen bulgulara yer verilecektir.

I. BÖLÜM

ÇOCUK EDEBİYATI YAYINCILIĞI

Bu bölümde ilk olarak çocuk edebiyatı yayıncılığının öznesini oluşturan çocuk kavramı incelenecektir. Sonrsasında çocuk edebiyatı yayıncılığı kavramı üzerinden çocuk yayınlarının taşıması gereken biçimsel ve içeriksel özellikler, çocuk edebiyatı temel kavramları ve dil anlatım kullanımı açısıdan konu derinleştirilicektir.

1.1. Çocuk Kimdir?

Yaşanılan çağa, medeniyetlere, coğrafyalara hatta din ve inanışlara göre toplumların çocuğa bakışları değişmektedir. Günümüzde gelişmiş bir ülkede yaşayan çocuk ile Afrika'da dünyaya gelmiş çocuğun yaşamı nasıl farklı ise tarih boyunca da bu maddi ve manevi farklılıklar hep var olmuştur. Bu durum da toplumların çocuk kavramına yaklaşımını etkilemiştir.

Tarihsel süreçlere baktığımızda; ilk çağlarda çocuğun doğasının yeterince anlaşılmadığı, ailenin özellikle de babanın çocuk üzerinde mutlak bir velayet hakkının bulunduğu, ancak çocukların sosyal ve duygusal ihtiyaçlarının göz ardı edildiği düşünülmektedir.(Aral ve Sağlam, 2016: 53) Çocuk kavramının henüz toplumda kabul görmediği, dönemi anlatan kaynaklardan çıkarılan sonuçtur.

Orta Çağ'da ise çocukluk kavramına Avrupa Toplumu ve Türk İslam Medeniyetleri olarak iki farklı yönden yaklaşabiliriz. Orta Çağ Avrupa'sında çocuğa bakışı Ahmet Ziya Akın (2019) doğumundan yetişkinliğine değin geçen sürede çocuk bir nevi yetişkin gibi büyütülerek, bugünkü toplumsal rolünden çok farklı ve ağır bir toplumsal rol oynamak zorunda bırakıldığını belirtmiştir. (Tarih Aklı, 2019) Ortaçağda yedi yaşında ve daha büyük olan çocuk hakkında, toplumsal yaşamda geleneksel olan, yetişkinlere ait her türlü davranışı kapasitesi ölçüsünde gerçekleştirebileceği düşünülmektedir. Ayrı bir çocukluk dünyası yoktu. (Taşkın, 2006: 4) Orta Çağ Avrupa'sında hakim olan çocukluk anlayışı Sanayi Devrimi'ne kadar devam etmiştir.

Avrupa'da çocuğa bakış bu yöndeyken Türk-İslam toplumunda çocuğun yeri her zaman ayrı tutulmuştur. Farabi'nin 10. yüzyılda çocuklardaki bireysel farklara işaret etmesi, zihinsel eğitimin önemini vurgulaması ve gelişimde dengeye işaret etmesi dönemin çocukluk anlayışı üzerinde etkili olmuştur. Aynı dönemde İbni Sina'nın çocukta ruh ve beden sağlığına dikkat çekmesi ve çocukların ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda onlara yaklaşarak bu sayede onların sevgisinin kazanılması gerektiğini vurgulaması, Gazali'nin ise çocukta davranış eğitiminde pekiştirmelere dikkat çekmesi ve çocuk açısından oyunun önemini vurgulaması çocuk ve çocukluk anlayışı açısından bugünkü anlayışa benzer bir bakış açısı ortaya koymaktadır (Yavuzer, 2003; akt Sağlam ve Aral 2016). İslamiyeti benimsemiş

Türk toplumlarında da çocuğa bakış hep aynı olmuştur. Çocuk bir şükür sebebi olarak görülmüş, eğitim ve öğretimine önem verilmiştir.

Modernite ile çocukluk kavramına yönelik algıda radikal bir değişim gözlenmektedir. Modernleşme evresi ile birlikte geleneksel çocukluk algısı yıkılmış ve çocuğa daha önce gösterilmemiş bir önem atfedilmeye başlanmıştır. (İkiz, 2017: 8) Özellikle Postmodernizmle birlikte çocuğun bireyselliği her geçen gün daha da ön plana çıkarılmaktadır. Günümüzde gelişme düzeyi benzer olan bölgelerde çocuk kavramının artık benzer şekilde tanımlandığını görüyoruz. Örneğin Türk Dil Kurumu'nun güncel sözlüğünde 'Küçük yaştaki erkek veya kız'(https://sozluk.gov.tr), Cambridge Sözlüğünde ise 'Henüz yetişkin olmamış genç insan' (https://dictionary.cambridge.org/tr) olarak tanımlanmaktadır.

Çocuk kavramına artık sadece fiziksel gelişim üzerinden değil ruhsal gelişimindeki değişimler üzerinden de yaklaşılmaktadır. Yazar Mustafa Karaosmanoğlu (2005) da bedensel değil duygu ve heyecan üzerinden 'O her zaman hayret etmeye teşnedir. Ve hayret ettiği şeyi hemen orada normalleştirmeyi becerir' (Karaosmanoğlu, 2005: 14) diyerek çocukluk kavramını ele alır. Çocukluk, insanın yaşarken kıymetini bilmediği, geriye dönüp baktığında gülerek hatırladığı, ömrü boyunca hasret kaldığı bir hediyedir. Küçük yaşlarda" Ah, bir büyük olsam!" cümlesiyle edilen isyanın, yetişkinlikte "Ah, Şimdi çocuk olmak vardı!" cümlesiyle pişmanlığını yaşamaktır. (Yüksel, 2018: 5) Özetle çocuğu hem fiziksel açıdan hem de taşıdığı merak duygusu ile kendine has yetenekleriyle yetişkinlerden ve diğer akranlarından ayrılan bireyler olarak tanımlayabiliriz.

1.2. Çocuk Edebiyatı Nedir?

Çocuk yayıncılığını edebiyat ve eğitim olarak iki ana başlıkta inceleyebiliriz. Eğitim yayıncılığına konu anlatım kitaplarını, test kitaplarını, boyama kitaplarını ve sözlükler gibi öğretici dille yazılmış süslü sanatlardan uzak kaleme alınmış yayınları gösterebiliriz. Bu tarz kitaplar genel olarak okul hayatı içerisinde kullanılmaktadır.

Çalışmamızın ana konusu da olan çocuk edebiyatı yayıncılığı ise okuyucunun hayal dünyasında çağrışımlarda bulunan kurmaca metinlerdir. Kimi zaman güldürüp kimi zamanda hüzünlendirerek çocuğun dünyasına anlam katmayı amaçlar. Çocuk edebiyatını Mustafa Ruhi Şirin (2000) çocukların büyüme ve gelişmelerine, hayal, duygu, düşünce ve duyarlıklarına, zevklerine, eğitilirken eğlenmelerine katkıda bulunmak amacı ile gerçekleştirilen çocuksu bir edebiyat olarak tanımlamıştır.

Prof. Dr. Sedat Sever (2015) ise çocuk edebiyatı tanımını, erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adı şeklinde özetlemiştir. (Sever, 2015: 17)

İnsan edebiyatla dünyayı algılar, farklı bakış açılarını tanır, düşünür, yorum yapar, sever, nefret eder. Edebiyatın bu işlevleri çocuk edebiyatı açısından da geçerlidir. (Uçan, 2005: 18) Çocuklar kendi aile yapıları dışındaki değişik hayat tarzlarını, farklı kültürleri edebiyat aracılığıyla tanıyabilir. Hatta dünyanın başka bir ucunda yaşayan onunla yaşıt bir çocuğun hayat tarzı hakkında edebiyat sayesinde fikir sahibi olabilir. Çocuk edebiyatı yayıncılığı genç nesillere yeni ufuklar kazandırır. Empati yeteneğini arttırır.

Çocuk edebiyatı ürünleri düşünen, tartışan, eleştiren karşı çıkabilen, okuma sevgisi ve alışkanlığı, dil bilinci ve duyarlılığı edinmiş, sanat eğitimi ile donanmış, seçme özgürlüğüne sahip bireyler yetiştirmeyi hedefler. (Özer, 2005: 675) Çocuk hayatı boyunca her şeyi yaşayarak öğrenememekte ama okunan eserlerle farklı ülkelere, zamanlara yolculuk edebilmekte ve farklı karakterlerle tanışabilmektedir. Tanışılan bu farklı durumlarla okuyucu sonraki hayatında karşılaşacağı birçok duruma hazırlanmaktadır. (İpek, 2019: 10)

Çocuk edebiyatı söz konusu olduğunda en çok tartışılan konulardan biri de; çocuk bu edebiyatın yazarı mıdır, öznesi midir yoksa muhattabı mıdır? Bu anlamda 'Çocuk edebiyatını çocuklar mı oluşturuyor, var mı çocuk yazar?' diyen Cemal Süreya ile 'Büyükler ve çocuklar için ayrı ilaçlar var mı? Dozlar değişir yalnızca,' diyen A. Çehov'un görüşlerini bir süre tartışmamız gerekecek. (Tosun, 2005: 306). Süreya ve Çehov çocuk edebiyatını kabul etmez iken çocuk bu edebiyatın öznesidir diyen Mustafa Ruhi Şirin (2016) aslolanın çocuğa görelik, çocuk gerçekliği, çocuk bakışı, çocuk duyarlılığı ve edebiyat olduğunu belirtir. (Şirin, 2016: 37) Çocuk edebiyatı, çocuklar için yetişkinler tarafından, onları çocukları hayal ettiği şekilde yazılır. (Coffel, Luken, Smith, 2013: 7)

Çocuk edebiyatı ürünlerinin çocukların gelişim düzeyine göre biçimsel, içeriksel, dil ve anlatım özellikleri taşıması gerekir. Aynı zamanda metin ve görsellerin çocuk edebiyatının temel kavramları olan; çocuğa görelik, çocuk bakışı ve çocuk gerçekliği açısından da okuyucu kitlesine uygun olmalıdır.

1.3. Çocuk Edebiyatı Yayınlarının Biçimsel Özellikleri

Hedef kitlesi çocuklar olan bir kitabın taşıması gereken biçimsel özellikleri vardır. Kağıdından mürekkebine, baskı kalitesine, kapağından tasarımına, renklerin niteliğinden punto seçimine… özenli olacak (Yurdakul, 2014: 148) Okuyucusu okuma yazma bilmese de üzerindeki resimleriyle, kabartmalı tipografileriyle, farklı boyutuyla kitapla arasına bir bağ kurabilir.

Bir çocuk edebiyatı ürününün sahip olması gereken biçimsel özellileri; kitabın boyutu, kağıdın cinsi, cilt türü, tipografi, kapak seçimi ve resim kullanımı olarak sıralayabiliriz. Biçimsel özelliklere aynı zamanda dış yapı özellikleri olarak da adlandırabiliriz.

1.3.1. Kitabın Boyutu:

Çocuk edebiyatı biçimsel özellikleri arasında yer alan boyut çocuk okur açısından büyük önem taşımaktadır. Özellikle okul öncesi çocuk edebiyatı ürünlerinde farklı ebatlardaki kitaplar çocuğun ilgisini çekmektedir. Bu yaştaki çocuklara seslenen kitapların, çocuğun el ve göz yapısına uygun, hacim ve ağırlık yönünden de taşınabilir olmasına özen gösterilmelidir. (https://cdn-acikogretim.istanbul.edu.tr) 3-6 yaş arasındaki çocukları kapsayan hedef kitlesininin 24x24 kare veya 19x27 gibi büyük dikdörtgen ebatlardaki kitapları bu noktada örnek gösterebiliriz. Sever'e göre (2006) Özellikle okul öncesi dönemde kitapların değişen boyutlaru hacim ve ağırlık açısından sorun oluşturmamalı; çocuklar ellerime uygun kitapları oyuncak gibi istedikleri yere taşıyabilmelidir.

Hedef kitlesinin okuma-yazma öğrenmesiyle birlikte kitapların ebatları da normal boyutlara ulaşmalıdır. Çocukluk döneminde kitaplık oluşturma alışkanlığı oluşabilmesi için kitapların boyutlarının 16x23, 13,5x19 gibi boyutlarda kitaplık rafına sığacak şekilde yapılması daha uygundur. (Yiğitbaşı, 2018: 108). Yaşın ilerlemesiyle çocuğun kitapta aradığı fiziksel özellikler azalır. Kitabın farklı bir boyutta olmasındansa içeriğin ilgi çekici olmasını ön planda tutar. Sadece yaş grubu açısından değil yayınevleri de kitapları klasik kitap ebatında basmak ister. Çünkü farklı formlarda kitap basmak daha maliyetlidir. Yayıncılar da sadece okul öncesi kitapları için farklı formlara bütçe ayırırlar.

1.3.2. Kağıdın Cinsi:

Çocuk edebiyatı yayıncılığında kaliteli kağıt kullanılmalıdır. Çocukların hızlı sayfa değişmelerine, ellerinde kitapları sürüklemelerine dayanabilecek kağıtlar tercih edilmelidir. Kağıt yırtılmaya meyilli, çabuk yıpranacak kalitede seçilmemelidir. Birinci hamur yüksek gramajlı kağıt çocuk kitaplarında, özellikle resimli kitaplarda tercih edilmesi gereken kağıttır. Çünkü bu cins kağıtla resimler net, renkler parlak çıkar; çabuk da yırtılmaz. (Şirin, 2000: 236). Akyüz (2014), kullanılan kağıdın mat ve dayanıklı olmasının yazıların rahatça okunabilmesine ve resimlerin kolayca takip edilebilmesine olanak sağladığını belirtir.

Kağıt seçiminde dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta ise hedef kitlenin sağlığına uygun seçim yapılmasıdır. Gülşah İpek (2019) parlak ve gözü yoracak kağıtlar seçilmemesine özen gösterilmesini belirtmiş, çocuğun okurken gözünün yorulmaması gerektiğine dikkat çekmiştir.

1.3.3. Cilt Türü:

Sayfalar ve kapak kaliteli yırtılmayacak şekilde bir araya getirilmelidir. Çocuk yayıncılığında özellikle de okul öncesi yaş grubu eserlerinde ani hareketlere dayanıklı cilt türleri tercih edilmelidir. Kitabın uzun süre dağılmadan kullanılabilmesi de ciltlemeye gösterilen özenin niteliğine bağlıdır.

(Sever, 2006: 45) Çocuk kitapları dağılmayacak biçimde iyi yapıştırılmalı, hatta dikilmelidir. Çocuğun kitabı katlayabileceği göz önünde tutularak bu konuya önem verilmelidir. (Çelik: 211)

Birçok farklı ciltleme tekniği vardır. Çocuk edebiyatı yayıncılığı için ise en uygun ciltleme yöntemi iplik dikiş olarak bilinen pamuk ve naylon iplerle sayfaların sırtından birbirine dikilmesidir. Dikilen formalar daha sonra, kitabın içeriğini oluşturan gruplar halinde kesilerek birbirinden ayrılır.İplikle dikiş yöntemi en uzun ömürlü ciltleme tekniğidir. (https://www.filizmatbaasi.com.)

1.3.4. Kapak:

Çocuğun kitapla ilk tanışması kapak ile başlar. Kitap kapağı tasarlanırken farklı faktörler göz önüne alınmaktadır. Yazarın tercihi, tasarımcı ve yayıncının tercihleri, piyasada oluşturabileceği değer ve ilgi, okuyucunun beklentisi gibi faktörler bu konuda önemli örneklerdir. (Öksüz, 2022: 35) İlgi çekici hazırlanmış renkli kapak tasarımı hedef kitlesinde kitaba karşı heyecan uyandırır. Osman Kehri (2017) çocuk kitabının çocuğu çağırması gerektiğini belirtir. Nasıl ki çocuklar birbirlerine çok safça ve içtenlikle yaklaşıyorlar, isimlerini bile sormadan arkadaş olabiliyorlarsa kitaplarla da öyle bütünleşebilmeliler, onunla yatıp uyuyabilmeliler demiştir. Merak uyandırıcı estetik ögeler içeren bir kapak çocukta bu duyguların oluşmasını sağlar.

Kitapla ilgili çeşitli ipuçlarının verildiği arka kapak aktarımlarında merak ögeleri kullanılmalıdır. Çocuğun okumasını, düş ve düşünce gücünü etkileyecek olan aktarımlardan uzak durulmalıdır. (Akyüz, 2014: 23). Kitaplar elbette sadece dış görüntülerinden ibaret değildir. Ancak okuyucu kitlesine kitabı sevdirmek için kapağın ve iç görsellerin konu ile alakalı bir şekilde çekici olması çocuk yayıncılığı için önemlidir.

Sağlık açısından da kapakları ele almalıyız. Kapakta kenarları sivri veya keskin formlardan kaçınılmalıdır. Çocuk elinde kitap ile koşarken sivri köşelerin gözüne ya da ağzına batma ihtimali de göz önünde bulundurulmalıdır. Bunun için yayıncılar kitap kapağı seçerken doğru malzemeyi tercih etmelidir.

1.3.5. Resim:

Çocuk edebiyatının biçimsel özellikleri arasında yer alan resim, çocuk yayıncılığının en önemli ögelerinden biridir. Çocuğa kitabı sevdiren, olay örgüsünü hatırlamasında yardımcı olan, metni gözünde canladırmasını sağlayan, ona yeni ufuklar açan kitabın görsel kimliğidir.

Resimli kitaplar, çocuğun belleğinde kavramların imgelerini oluşturur; kavramların görsel imgeleriyle çocuğun belleğine yerleşmesine imkan sağlar. Böylece çocukların, nesneleri sınıflandırma; kavram oluşturma, anımsama, düşünme gibi bilişsel süreçlerini işletir. (Temizyürek, 2017: 245) Çocuk yayıncılığında kullanılan görseller bu yüzden estetik açıdan zengin ve yaşa uygun seçilmelidir.

İsmail Kaya, çocuk kitaplarında kullanılan resimlerin 4 işlev taşıması gerektiğini belirtir. (Kaya, 2014: 188). 1. Resimler çocuğun kitaptaki içeriği kavramasını, 2. Resimlerin özgün görsel dili, kavranan içeriğin akılda kalmasını, 3. İçeriğin akılda kalması çocuğun yazı dilini kolay öğrenmesini, 4. Resimlerin görsel niteliği de çocuğun estetik beğeni düzeyinin gelişmesini sağlar.

Perry Nodelman şöyle yazmıştır: 'Resimler dikkatimizi sözcüklerin belirgin bir yönüne odaklar ve sözcükleri belirgin biçimlerde yorumlamamızı sağlar. Bunun sonucu olarak resimli kitaplar, en az üç öykü barındırır: sözcüklerle anlatılan, resimlerle ima edilen ve ilk ikisinin birleşmesi sonucu ortaya çıkan.'(aktaran Coffel, Luken, Smith, 2013: 49). Çocuk okuduğu kitabın kahramanını, geçtiği mekanı ve zamanı resimlerden yararlanarak hayal eder. Eğlendirirken öğrenmeyi teşvik etmek için, kullanılan görsel unsurların çocukların becerilerine uygun formatlarda oluşturulmalıdır. (Gülleb, 2019: 35)

Çocuk kitaplarındaki resmin önemi ve oranı yaşlara göre değişmektedir. Yaş ilerledikçe metin daha ön plana çıkarak resmin yerini almalıdır. Sedat Sever (2006) okul öncesinde, resimlerin kitaplardaki üçte ikilik oranı, ilköğretimin ilk yıllarından başlayarak yerini gittikçe resim-metin oranındaki dengeye; görsel öğeler de anlatımdaki sorumluluğunu, 9-10 yaş grubundaki çocuklara sunulan kitaplardan başlayarak gittikçe yazılı metne bırakması gerektiğini vurgulamıştır.

Özellikle yaşadığımız dijital çağda görsellik gittikçe ön plana çıkmaktadır. Tablet, televizyon ve bilgisayar üzerinden hızla akan video içeriklere maruz kalan çocuğu kitaba yönlendirmek oldukça zordur. Bu süreci kolaylaştıran ise ilginç içerikler ve tabi ki dikkat çekici görsellerdir. Bu nokta da teknolojik gelişmelerin çizerler için faydalarından da bahsetmeliyiz. İllüstratörler, dijitalleşme sayesinde sınırsız sayıda renk ve fırçaya ulaşabilirler. Farklı çizerlerin çalışmalarına sosyal medya başta olmak üzere internet ortamları üzerinden inceleme fırsatları olmuştur.

1.3.6. Tipografi

Çocuk yayıncılığının fiziksel özelliklerinin sonuncu ve en az görsel kadar önemli olan bir diğer madde ise tipografidir. Güncel Türkçe Sözlüğü'ne göre tipografi 'kabartma biçimlerle ilgili baskı yöntemi, tipografya. Basım.' (sozluk.gov.tr) olarak tanımlanmıştır. İnternet kaynakları arasında yer alan bir diğer tanım ise şöyledir: 'Yazıları, boyut, font ve boşlukları bakımından düzenleme ve tasarlama sanatıdır.' (matbuu.com)

Çocuk kitaplarında resimler ve yazılar ahenk içinde olmalıdır. Sayfanın rahat okunup izlenmesi, sayfa düzeninde belirleyici etkendir. (Avan, Türkben, 2020: 465) Çocuk yayıncılığında tipografiyi üç yönden inceleyebiliriz. İlk olarak metin ve arka planın renk uyumu ile başlayalım. Çocuk kitaplarında sayfanın göz yormaması için arka fon ve metinin birbiriyle kontrast renkler olması önemlidir. Örneğin koyu ton arka planda metin rengi açık tercih edilmelidir. Aksi takdirde çocuk okumada zorluk çekecek ve bu durum göz yorgunluğuna yol açacaktır.

Çocuk yayıncılığında tipografiyi ele alacağımız diğer yön ise kullanılan puntodur. Metinde kullanılan harflerin ilk okuma dönemindeki çocuklara kolaylık sağlaması açısından büyük puntolu olması gerekir. Artık okumayı söktüğü ve alışkanlık kazandığı düşünülen 9 yaş ve üzeri çocuklar için standart harf büyüklüğü olan 12 punto kullanılabilir. (Tekin, 2017: 16)

Son olarak tipografi ve çocuk yayıncılığını yazı tipi üzerinden inceleyelim. Yazı tipi serif (tırnaklı) ve san-serif (tırnaksız) olarak ikiye ayrılır. Yanlış renk seçimi kadar yanlış font seçimi de göz yorgunluğuna sebep olur. Çocuklara yönelik bir metin için seçilen yazı karakteri yumuşak, sıcak ve yalın olmalıdır. Okunabilirliği bozacak oluşumlardan kaçınıldığı sürece, tırnaklı veya tırnaksız harf tasarımları kullanılabilir. (Kaptan, Sürmeli, 2011: 187) Satır aralığı ve harf aralığı yaşa bakılmaksızın sıkı olmamalıdır. (Yılmaz, 2016: 71-72)

1.4. Çocuk Edebiyatı Yayınlarının İçeriksel Özellikleri

Çocuk yayıcılığının fiziki açıdan taşıması gereken özellikler olduğu gibi içeriksel olarak da bazı kriterlere uyması gerekmektedir. Çocuk kitaplarındaki dış yapıyı oluşturan öğeler, çocuğu kitaba çeken, çocukla kitap arasında iletişimi sağlayan uyaranlardır. Bu iletişimin kalıcılığı ve etkililiği ise dış yapı özeniyle bütünleşmiş iç yapı (içerik) özellikleriyle gerçekleştirilebilir (turkedebiyatı.org) Konusu, karakterleri, mekan ve atmosfer, kadın erkek rolleri, çocuğun konumlandırılışı ve toplumsal eleştiri yönünden hedef kitlesine uygun bir şekilde kaleme alınmalıdır.

1.4.1. Konu:

Konu ister yazınsal, ister öğretici olsun metnin oluşumunu hazırlayan en önemli ögelerden biridir. (Akyüz, 2014: 17) Süslü cümlelerle donatılmış ama hiçbir konusu olmayan metinler her yaştan okuyucu için boşa harcanan bir zaman demektir. Bu durum çocuk yayıncılığında da geçerlidir. Çocuk kitaplarının ilgi çekmesi için içerik olarak zengin olması gerekir. (Orhan, 2020: 22)

Çocuk kitaplarının konuları, çocuğun günlük hayatı ile ilgili ve gerçekçi olmalıdır. Hareket unsuruna önem verilmelidir. (Kayadibi, Tosunoğlu, 2006: 341) İnsan sevgisi, vatan sevgisi, doğruluk , yardımlaşma vb. konular, çocuklarda değer yargılarını oluşturacak kavramlar konu seçiminde dikkate alınmalıdır. (Şirin, 2000: 230) Çocuğun hayatından bir parça taşımayan kitaplar ilgisini de çekmeyecektir. Dolayısıyla konu seçimi yaparken bu husus göz önünde bulundurulmalıdır.

Çocuk kitapları kültüre, kişisel gelişim ve olgunlaşmaya, çevreye veya günümüzün sosyal sorunlarına ilişikin çeşitlilik içeren önemli konular içerebilir. (Coffel, Luken, Smith, 2013: 57) Önemli olan konunun didaktiklikten uzak eğlendirici bir dille yazılmış olmasıdır. Sadece çocukları eğitmek için kaleme alınmış yayınlar çocukların ilgisini çekmeyecektir. Çocuk yayıncılığında mizah göz ardı edilmemelidir. Seçkin Aydın'ın (2007):``Çocuk yazını denince, çoğu insanın aklına ilk önce nasihat veren, toplum kuralları, gelenek ve görenekler aşılayan bir ifade biçimi gelir. Böylece çocuk, kitapla

tanıştığında onu, hayatını devam ettirebileceği, kendisine yol gösteren bir kılavuz olarak algılamaya başlar. Öyleki şiir, öykü ve çocuk romanlarında, özellikle ders kitaplarında, 'bir ders verme' aranır. Bu yolla çocuk, kendi yazınını bir 'öğreti' olarak algılar. Böyle bir yaklaşım, çocuğun estetik beğenilerini arka plana iter ve tek tip karakter yetiştiren bir yapı ortaya koyar… Mizah, bilişsel ve duyuşsal nitelikler gösterdiğinden bireylerin yaşam biçimlerine doğrudan etki eden önemli bir ifade etme aracıdır. O halde mizahı çocuk yazının içine daha fazla yerleştirerek ya da çocukları mizah yazının içine çekerek onların yaşadıkları olaylara karşı daha farklı bir gözle bakmaları sağlanabilir.`` görüşü bu konuda dikkate değerdir. Çocuk kitapları eğlendirirken öğretmeli, güldürürken düşündürmelidir.

Aynı zamanda farklı yaş gruplarındaki çocukların farklı konularda kitaplar okumak isteyeceği unutulmamalıdır. Okul öncesi yaş grubuna hitap eden kitaplarda daha çok hayvanları ve nesneleri tanıma, sevgi ve korku gibi temel duygular konu edilmelidir. Okul çağındaki çocukların ilgisini ise daha çok macera ve mizah dolu kitaplar çeker.

Konu seçiminde son olarak dikkat edilmesi gereken bir noktada güncelliktir. Dijital çağda yaşayan günümüz çocuğuna hitap eden metinler kaleme alınmalıdır. Tabletlerdeki oyunlarda kendi dünyalarını kuran bu çocuklara onların kullandığı dil ile ulaşılmalıdır. Bilim tarihi, uzay, gezegenler, canlılar, mıknatıs vb. hemen her konuda çocuklara yönelik kitaplar yazılabilmelidir. (Orhan, 2020: 26) Yine aynı şekilde toplumun sorunlarına ele alan konulara da yer verilmelidir. Mülteciliği konu alan Yolculuk, ırkçılığa dikkat çeken Karışık ve annesi kanserden ölmüş Calypso'nun hayatının anlatıldığı Limon Kütüphanesi, toplumsal sorunlara kulak veren çocuk yayınlarına örnek gösterilebilir.

1.4.2. Karakter:

Karakter, sözcüğünün genel anlamı, bir bireyi diğerlerinden ayıran zihinsel, duygusal ve sosyal nitelikler bütünü, yani kişiliktir. Edebiyattaysa karakter terimi, bir kişiyi -veya çocuk edebiyatında kimi zaman kişiselleştirilmiş bit hayvan ya da nesneyi- ifade etmek için kullanılır. (Coffel, Luken, Smith, 2013: 113) Çocuk edebiyatı yayıncılığında sağlam karakter seçimi dikkat edilmesi gereken noktalar arasındadır. Çünkü çocuk kendini karakterle bağdaştırmak ister. Bu noktada Yiğitbaşı (2018) karakterin çocuk hedef kitlenin hayatında rol model alma ve özdeşleşme gibi yollarla belirgin bir etki gösterdiğinin altını çizer.

Çocuk kitabında yer alan karakterlerin çocuğun yaşantısıyla bağlantılı ve gerçekçi özelliklere sahip olması gerekir. Zivtçi (2006) geliştirilecek olan kahramanın olaylara yön verebilen, sorunları çözüme ulaştıran, merak ögesini sürekli canlı tutan bir kişiliğe sahip olması gerektiğini belirtir. Aynı zamanda didaktik ögelerle donatılmamış ama ahlaki değerlere sahip karakterlere de yer verilmelidir. Ufak tefek haylazlıklarla, mizah duygusuna sahip, okuru güldüren karakterler, çocuklara kitabı sevdirebilir.

Karakter seçimi yaparken özel rahatsızlıkları olan çocuklara da yer verilmelidir. Özellikle çocuk yayınlarında engelli çocuklarında karakterize edilmesi ve sağlıklı çocuklarla aynı ortamlarda eğitim görmesi ve oyun oynamasının resmedilmesi, bu yayınları okuyan çocukların günlük hayatta daha anlayışlı ve engelli arkadaşlarına her açıdan yardım eden birer yetişkin olmasını sağlayacaktır. (Ergün, 2018: 41) Beyin felci geçirmiş ve konuşamayan Melody'nin hikayesinin anlatıldığı İçimdeki Müzik ve disleksi hastası Jaz'ın ana karakter olduğu Çikolataca Konuşur Musun? kitapları bu noktada örnek teşkil etmektedir.

Çocuk yayıncılığının iç yapı özelliklerinden konu da olduğu gibi karakter seçiminde de yaş önemli bir ölçüttür. Figen Zivtçi'ye göre (2006): ''Çocuk kitaplarındaki karakterler onların yaş dönemine göre değişiklik gösterirler. Örneğin okul öncesi döneme ait çocuk kitaplarında genellikle kişileştirilmiş bir hayvan karakteri vardır. Ya da çocuğun çok sevdiği o oyuncak ayı başkahraman rolünü üstlenmiştir. Bu yaştaki çocuklar, çevresinde gördüğü, duyduğu, bildiği ve yakından tanıdığı canlıları veya nesneleri kitaplarda görmekten hoşlanırlar. Görselliğe daha çok ihtiyaç duyulan bu dönemde, tanıdık canlılar veya nesneler (kahramanlar), resimler aracılığıyla tanıtılır ve kahramanların fiziksel özellikleri ön plana çıkarılır. Çocuk böylece eserdeki kahramanla daha kolay özdeşim kurabilir. Okul dönemindeki çocuklara hitap eden kitaplardaki kahramanlar ise daha çok karakter özellikleriyle ön plana çıkarlar. Artık kahramanın fiziksel özelliklerden ziyade karakter yapısı çocuk okur için önem taşımaktadır. Bu yaş grubuna hitap eden kitaplardaki kahramanlar, olay örgüsünde yaşadığı deneyimler ve engelleri aşmada kullandığı yöntemlerle çocuk okurun özdeşim kurabileceği karakterlerdir.'' karakter ve yaş grubu seçiminde dikkat edilmesi gereken hususlardır.

1.4.3. Çocuğun Konumlandırılışı

Karakter, hikayenin parçası olan herkesi kapsayan genel bir tanımdır. Ancak mevzu çocuk yayıncılığı olunca durumu biraz daha özele indirgemeliyiz. Kitapta yer alan ve çocuk terimini karşılayan karakterler (kimi zaman bir hayvan ya da oyuncak) bizi hikayede çocuğun konumlandırılışına götürür.

Hikayedeki çocuk karakteri hangi yaş grubunu temsil etmektedir? Çocuk hangi karakter özelliklerine sahiptir? Uysal, hırslı, yaramaz, komik…. Sosyo-kültürel açıdan kimliği nasıl ele alınmıştır? Yerli, mülteci, göçmen, köylü, şehirli… En önemli hususlardan biri de yazar tüm bunları anlatırken ötekileştirici üsluptan kaçınmalıdır.

1.4.4. Kadın - Erkek Rolleri

Süper kahraman rolleri erkeklere verilirken, kadınlar kaleye hapsedilmiş ve onu kurtaracak prensi beklemektedir. Uslu, akıllı kız çocuklarına hikayelerde sık rastlarız, yaramazlık peşinde koşanlar ise genelde erkekler olur. Peki gerçek hayatta da böyle midir? Tabi ki hayır. Söz dinleyen, kitap okuyan erkek çocukları olduğu gibi haylaz kız çocukları da vardır. Kızlar da tek başlarına bir kaleden

kaçabilirler. Maalesef kalıp yargılar arkasına saklanmış cinsiyet ayrımları çocuk edebiyatında da kendisini göstermiştir. İki cinsiyet arasındaki fıtrattan gelen biyolojik ve ilgi alanı farklılıkları karakter özellikleri ile sınırlandırılmamalıdır.

Çocukların kitaplardaki karakterleri rol model aldığını belirtmiştik. Bu noktadan hareketle çocuk yayıncılığında kullanılan karakterlerin kadın-erkek rolleri açısından örnek teşkil edeceğinin altını çizmeliyiz. Ev içi ve ev dışı rollerde paylaşım yoluna giden karakterlere yer verilebilir. (Ünlü, 2017: 77) Kadınlarda çalışma hayatında aktif olabilir. İki cinsiyetinde küçümseyici bir dilden uzak şekilde kaleme alınması kilit noktadır.

1.4.5. Mekan ve Atmosfer

Her öyküde belli bir olay, olayın geçtiği mekan (yer), olayın gerçekleştiği zaman dilimi ve olayı gerçekleştiren kişiler (şahıs kadrosu) bulunur. (Akbayır, 2005: 279) Hem edebiyat hem de çocuk edebiyatı ürünleri bu temel unsurlardan oluşur. Metin ve karakteri yukarıda ele aldık. Geriye zaman ve mekan kaldı. Coffel, Lukens ve Smith'e (2016) göre "Hem karakter tasviri hem olay örgüsünün gelişimi hem de tema, belli bir vakitte ve yerde meydana gelir. Öykudeki bu ikili unsura zaman ve mekan denir. Bir yetişkin romanında olay her yerde gelişebilir hatta kahramanın zihninde bile. Bu yüzden zaman ve mekan, çok az resmedilerek de tarif edilebilir. Oysa çocuk öyküleri, sıklıkla detayları verilmiş bir zaman ve mekanda yer alır. Bildiğimiz tüm zaman ve mekanları göz önünde bulundurursak, bir de üstüne hayal edebileceklerimizi eklersek olasılıklar sınırsızdır."

Küçük Prens'in yaşadığı B-612 asteroidi ya da Harry Potter'ın okulu Hogwarts'ı Charlie'nin Çikolata Fabrikası, Şeker Portakalı, Matilda, Momo ve Balonla Beş Hafta gibi çocuk edebiyatı efsanelerinde kurgulanmış zaman ve mekan tüm bu sınırsızlığı tanımlamaktadır.

Çevre bakımından bir yapıtın çocuk edebiyatının temel ilkelerine uygunluğunu değerlendirmek için (Akyüz,2014: 26):

- Olayın geçtiği çevre, çocuğun düş ve düşünce dünyasında canlandırabileceği özellikte mi?
- Olay kurgusu ile çevre arasında güçlü bir ilişki kurulmuş mu?
- Toplumsal çevre ile kahramanın yaşadığı iletişim veya çatışmalar inandırıcı biçimde kurgulanmış mı?

1.4.6. Toplumsal Eleştiri

Sanat ve onun bir parçası olan edebiyat, toplumun yansımasıdır. Toplumsal eleştiri de sanatçıların yapıtlarıyla toplumun aksayan yönlerini anlatmasına denir. Bir ressam tablosuyla, bestekar

şarkı sözleriyle, tiyatrocu sahnelediği oyunla topluma özeleştiride bulunur. Edebiyatta ise yazar kurguladığı karakter ve olaylarla aynı görevi üstlenir.

Çocuk edebiyatı yayıncılığı için de toplumsal eleştiri geçerlidir. Çocuk kitaplarında, toplumsal meselelerin ve bunlara yönelik eleştirilerin yer alması, çocuğun okuduğu eserde yapay bir dünyayla karşılaşmasını engeller. Çünkü bu tür eserler, çocukların toplumda yaşanan olayların farkında olmasına, toplumdaki insanların değerlerini, tutumlarını, olumlu özelliklerini ve kusurlu yönlerini görmesine yardımcı olur. (Çelik, 2017: 61) Bu noktada çocuk kitabı yazarı Muzaffer İzgü'nün şu söylemi: "Okuma sevgisi kazanan çocuk, okuyarak düşünmeyi öğreni. Düşünen insan, çocuk, önce kendini değiştirir sonra çevresini etkilemeye, değiştirmeye başlar" oldukça önemlidir.

1.5. Çocuk Edebiyatı Yayıncılığında Dil ve Anlatım:

Çocuk yayıncılığı içerisine giren metinlerin taşıması gereken dil ve anlatım özellikleri vardır. Kitaplar, çocukların gelişim düzeylerine uygun ve kelime dağarcığını geliştirecek nitelikte olmalıdır. Dil ve anlatımı nitelikli olan her eser, çocukta okuma hevesi ve alışkanlığının oluşmasında birincil etkendir. Çocuğun duyguları dil aracılığıyla harekete geçer dolayısıyla bunu sanatsal ve şiirsel bir anlatımla sağlamak gerekir. (Batmaz, 2020: 40)

Çocuk edebiyatı ürünleri, çocuğun ruhi ve psikoloji yapısına uygunluğu ve özellikle konuların, çocuğun algılama ve anlama seviyesine hitap eder mahiyette olması önemlidir. Bu yönüyle dil, kelime seçimi ve cümle yapısı gibi üslup özellikleri ön plana çıkmaktadır. (Bilkan, 2005: 25) Yazar yalın bir dille çocuğa kurguladığı hikayeyi anlatmalıdır. Doğallığını ve içtenliğini yitirmiş, abartılı ve ağdalı bir dil, anlatımdaki güzelliği sağlamaz; hatta anlatımdaki içtenliği savsaklayarak ona zarar verebilir. (Taşdelen, 2005m 464) Özetle çocuk edebiyatında dil ve anlatımı üç başlıkta inceleyebiliriz; cümle yapısı, sözcük kullanımı ve atasözü - deyimler.

Dil ve anlatım unsurları yaşlara göre değişmektedir. Okul öncesi çocuklar için hazırlanan kitaplarda cümleler üç dört sözcüğü geçmemelidir. (Orhan, 2020: 33) Günlük hayatta kullanılmayan, telafuzu zor kelimelerden kaçınılmalıdır. Aynı zamanda Şirin (2000): "Hikayelerin uzunluğu çocuğun gelişim düzeyini göz önünde bulundurarak, dikkat süresini aşmamalıdır." demiştir.

Okul dönemi çocuklar için hazırlanan kitaplarda cümleyi meydana getiren sözcükler, çocukların akademik temelini oluşturacak nitelikte basitten karmaşıklığa doğru bir seyir izlemektedir. Okulun ilk dönemleri için hazırlanan kitaplarda 10-15 kelimelerden oluşan cümleler kullanılabilir. (Orhan, 2020) Çocuğun kelime dağarcığının gelişmesi için cümlenin gelişinden anlaşılabilecek farklı sözcüklere yer verilebilir. Bu yaş grubu için hazırlanan kitaplarda söz sanatlarından yararlanılabilir. Çocukların ana dilinin zenginliğini görmesi gerektini savunan Yanık (2019): "… Bu da en güzel biçimde metinlerin üslubunda ortaya çıkar. Yazar, betimlemeler ve söz sanatları kullandıkça çocuk da ana dilinin gücünü kavrayıp kullanabilecektir." ifadelerini kullanmıştır.

Çocuk yayıncılığında dil ve anlatım konusunda değinmemiz gerekenlerden biri de kültürel mirasımız olan atasözü ve deyimlerdir. Bu noktada Halil Kuru'nun görüşü: " Dil zenginliklerimizden olan atasözü, deyim ve kalıp sözler kültürümüzün bir unsurudur. Duygu, düşünce ve hayattaki tutumumuzu yansıtan önemli değerlendendir. Çocuklara bu dil değerlerinin aşamalı bir şekilde ve yerinde kullanımının öğretilmesi gerekmektedir.'' (Kuru, 2017: 93) Çocuk kitaplarında kullanılan atasözü ve deyimler kültürümüzün yeni nesillere aktarılmasında oldukça önemlidir. Dilsel gelişimim planında çocukların anlama ve anlatma kabiliyetleri gelişirken toplumsal gelişim açısından da çocukların içerisinde doğup büyüdüğü toplumun maddi ve manevi kültürel değerlerine karşı bir duyarlılık kazanması söz konusudur. (Aytan, 2016: 428)

Çocuk yayıncılığının taşıması gereken dil ve anlatım özelliklerini kısaca özetleyelim. Yazarın dili yalın ve akıcı olmalıdır. Cümle yapısı ve sözcükler yaş gruplarının gelişim özelliklerine göre değişmelidir. Yaş büyüdükçe atasözü, deyim ve kalıp sözlere yer verilerek kelime dağarcığının gelişmesine, kültürel aktarıma yer verilmelidir. Tüm bunlar çocuğun kitapla olan bağını olumlu etkileyecek ve okuma alışkanlığı kazanmasında büyük rol oynayacaktır.

1.6. Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları

Çocuk edebiyatı yayıncılığını biçim, içerik ve dil anlatım özellikleri olarak ele aldık. Bu özelliklerin doğru bir şekilde gerçekleşmesi ise çocuk edebiyatının temel kavramları aracılığıyla olur. Çocuk edebiyatında tema, konu, içerik yanında biçim ve biçemi belirleyen üç temel kavram 'çocuk bakışı', 'çocuk göre'lik ve 'çocuk gerçekliği'dir. (Şirin, 2016: 24) Modern çocuk edebiyatı bu üç kavram üzerine inşa edilmiştir.

1.6.1. Çocuğa Görelik:

Çocuk edebiyatı çocuğu ve çocuğun dünyasına dahil olan her şeyi merkeze alan, birincil ve belki de en önemli ilkesi 'çocuğa görelik' ilkesini gözeterek oluşturulmuş özel bir disiplin alanıdır. (Batmaz, 2020: 30) Çocuklar için oluşturulan yazınsal nitelikli yapıtların en önemli değişkeni olarak çocuğa göreliği ele alan Yılmaz'a (2011) göre: "Öyle ki bir metin ne kadar yazınsal nitelik taşıyor olsa da çocuğa görelik ilkesi doğrultusunda yazılmamışsa, o metni çocuk yazını ürünleri içerisinde değerlendirmek zordur." (Yılmaz, 2011: 491)

Çocuğun anlayabileceği düzeyde seçilmiş konu, sürükleyici olay örgüsü, kendiyle özdeşim kurabileceği kahramanlar ve süslü betimlemelerden arınmış sade bir dil çocuğa görelik ilkesi ile oluşturulmalıdır. Çocuğa görelik ilkesi çocuk edebiyatı yayıncılığı ürünlerinin çocuğun yaş ve anlam düzeyine uygun olması gerektiğini yansıtır. Çocuklara yönelik yazılan eserlerin pedagojik açıdan olduğu kadar, kültürel açıdan da çocuğa uygun olmalıdır. (İpek, 2019: 18) Bu konu özellikle yayınevlerinin tercüme kitap seçiminde de ön plana çıkar. Kültürümüzde karşılığı olmayan bayram veya kutlamanın

bizim çocuklarda beklenen ilgiyi oluşturmayacağı gibi yabancı ülkelerde düzenlenen fuarlarda da bizim geleneklerimizi yansıtan yapıtlar daha az ilgi görecektir.

1.6.2. Çocuk Bakışı:

Çocuk edebiyatı yazarı ve okuru arasında yaşa bağlı bakış açısı farklılıklarının bulunduğu bir yazın türüdür. Bir yetişkin için somut cisimlerin anlamları nettir. Çocuğun gözünde ise nesneler konuşur, uçar hatta soyut kavramlar bile bedensel özelliklere sahip olabilir. Dünyaya bambaşka bir gözle bakar. İşte bu hayal gücü ve anlam farklılığı da modern çocuk edebiyatında "çocuk bakışı" ya da "çocuk gözü" olarak adlandırılır. Çocuk bakışının edebi ürünlere yansıtılması, çocukların kolaylıkla anlayabileceği ve içerisinde kendisini bulabileceği bir edebiyatın kapılarını aralar (Çelik, 2017: 27)

Yetişkin yazar ile çocuk okurun belirli bir hiyerarşi ilişikisi içerisinde olmaması için yazarın anlatım biçiminde çocuğun gözü/bakışı ile olaylara yaklaşımı ve çocuğun dünyasına yakın olmayı başarması önem taşımaktadır. İçerik, salt olarak yetişkinlerin bakışı ve yorumlayışını taşıdığında didaktik ve tek boyutlu olma olasılığı artacaktır. (Yiğitbaşı, 2018: 43) Çocuk bakış açısını gözeten bir yazar, sözcük seçiminden, söz diziminden, toplumsal değer yargılarına kadar her şeyi göz önünde bulundurmak, çocuğa zarar vermemek gibi bir zorunluluk altındadır. (Uçan, 2005: 19) Çocuk bakışı kavramı bir dengeyi temsil etmektedir. Hem çocukların gözünden dünyaya bakmayı hem de ufkunu genişletecek eserler vermektir.

1.6.3. Çocuk Gerçekliği

Çocuk edebiyatı yayıncılığının temel kavramlarından sonuncusu ise çocuk gerçekliğidir. Çocukların nelerden hoşlandığı, neyle heyecanlandığı, nelere gülüp nelere üzüldüğü, arkadaş ve çevresiyle neleri paylaşmayı isteyeceği gibi noktalar; yetişkinleri çocuk gerçekliği kavramına götürebilecektir. (Yiğitbaşı, 2018: 38) Etrafında gelişen olayları ilk kez deneyimleyen çocuk okur için gerçeklik algısı farklıdır. Çocuk kitabı yazarı da kaleme aldığı metinler de bu noktadan hareket etmelidir. Başka bir deyişle çocukların gerçekmiş gibi alımladıkları, fakat hiç de nesnel olmayan alımlama farklılıkalrının yakalanmasıdır. (Dilidüzgün, 2007:66)

Çer'e (2016) göre ise çocuk gerçekliği, çocuğun doğasının, ilgi ve gereksinimlerinin, bakış açısının, dil ve anlam evrenin yaş ve gelişimsel olarak farklılığını ortaya koyar. (Çer, 2016:1403) Çocuğa görelik kavramı daha çok yaş grubuna uygun biçimsel özellikleri karşılarken, çocuk gerçekliği okurun algı düzeyinin farklılığı ile ilgilidir. 'Çocuk gerçekliği' parantezi, çocuk evrenine özgü konu, davranış ve duyarlılıkları içine alır. (Şirin, 2016: 24)

Sever (2008), çocuğun dilsel beğenilerini, anadilinin anlatım olanaklarıyla eğitim anlayışından uzak çocuksu yayınlar ile çocuğu bir yetişkinin kendince oluşturduğu doğrulara bağımlı kılmak isteyen

güdümlü yayınlar; çocuklarda kitap ve edebiyat adına yanlış kanalların oluşmasına, zamanla, çocuğun okuma isteğinin körelmesine, sonuçta çocukla kitap arasında engellerin oluşmasına yol açabileceğini belirtir. (Sever, 2018: 18)

Çocuğa görelik, çocuk bakışı ve çocuk gerçekliği kavramları yıllar içerisinde değişen çocuklukla birlikte değişmektedir. Hayatında ilk kez teknolojiyi bilgisayar dersinde görmüş 90'lar kuşağı bir çocukla, doğduğu andan itibaren dijital dünya ile tanışan bir çocuğun gerçekliği farklıdır. Dolayısıyla bu kavramlar zamanla gelişip değişmektedir.

1.7. Çocuk Edebiyatı Yayıncılığında Pazarlama

Yayınevleri de diğer tüm işletmeler gibi kar amacı gütmektedir. Bunun için de pazarlama stratejilerinden yararlanırlar. Diğer işletmelerden farklı olarak hedef kitlesi çocuklardır ancak satın alma kararını çoğunlukla ebeveynler ya da öğretmenler verir. Peki o zaman yayınevleri pazarlama stratejilerini kime göre hazırlayacak? Okurlarına mı yoksa yetişkinlere göre mi?

Bu probleme internetin içine doğmuş dijital yerlileri de ekleyince olay bambaşka bir boyut kazanıyor. Onlar için bilgiye erişimde hız, görsellik, eğlence ön plandadır; mümkünse bilginin kasa ve paket veriler halinde olmasını tercih ederler. Bu nedenle bir metni baştan sona doğrusal okumak yerine kapsül halinde, atlayarak, rastgele okuyabilmektedirler; metinden çok grafiğe, görsel destekli ya da şematik anlatıma ilgi gösterirler. (Dere, 2005: 558) Dijital yerlilerin okuma alışkanlığı ve tüketim hızı da yayınevlerinin pazarlama stratejilerini etkilemektedir.

Olayın diğer tarafında ise hızla endüstrileşen bir akım var; bir hikaye üzerinden türetilerek farklı medya organlarında çeşitlendirilmiş Transmedyal anlatımlar. Artık günümüzde yayınevleri dijital yerlilerin sevdiği kahramanlar üzerinden hareket ederek yeni hikaye kitapları yayınlamaktadır. Son zamanlarda ülkemizde de oldukça yaygınlaşan bu durum dünyanın da gündemindedir. Üretildiği anda pazarlanan, sınırları kolayca aşan, medyanın pompaladığı ve abartılı biçimde tanıtılan pembe sabun köpüğü bu yayınlar tam anlamıyla ithal kargo kültüre dönüşmüş durumdadır. Walt Disney geleneğinin yeni örüntüleriyle sesli, görüntülü, basılı kitap ve yayınlar karşısında çocuk kitabı yazar ve çizerlerinin ve çocuk edebiyatı yayıncılarının baş etmesi beklenemez. (Şirin, 2007:77; akt. İkiz,2017) İşte tüm bunların sonucu olarak yerli yayınevleri de kar yüzdesini arttırmak için transmedya evreninden yararlanmaktadır.

Bir diğer sorun ise; sosyal medya uygulamalarının yaygınlaşmasıyla birlikte hayatımıza giren influencerlerın(sosyal etkileyiciler) çocuk edebiyatı yayıncılığında da aktif olmalarıdır. Özellikle anne-çocuk kategorisinde paylaşımda bulunan bu kişilerin ebeveynlerin-öğretmenlerin kitap seçimine yön verdiği görülmektedir. Bazı yayınevleri ile iş ortaklığı yaparak ebeveynlerin kitap seçimini etkilemektedirler. Bu durum çocuk ile okumak istediği kitap arasına giren yeni bir engel demektir. Çocuk yayıncılığı alanında hizmet veren Erdem Yayınları'nın Genel Müdürü Melike Günyüz çocukların

kitap seçiminde özgür olması gerektiğini ve "Çocukların seçme şansı olmalı, onların her biri diğerinden farklı, farklı beğenileri, zevkler, beklentileri var. Onların hepine tek bir kişiymiş gibi davranmak ve hepsinden aynı şeyi beklemek çocuklara haksızlık olur." belirtmiştir. (Günyüz, 2017: 582) Çocuk okuyacağı kitabı seçtiğinde okuma isteği de artacaktır.

Tüketimin kadın, erkek, çocuk demeden her sektörde giderek çılgınlaşması çocuk edebiyatı yayıncılığını da etkilemiştir. Başlarda çocuğu ideolojik anlamda eğitmek için kullanılan çocuk edebiyatı ürünleri günümüzde bir tüketim nesnesi haline gelmiştir. İçerik anlamında zayıf ancak güçlü pazarlama ağına sahip olduğundan çok satan yayınlar veya ünlü isimlere ısmarlama yazılan çocuk kitapları günümüz yayıncılığının ciddi sorunlarıdır. Kısacası doğru içerik ile okuruna ulaşmaya çalışan yayınevleri birçok farklı engelden geçmektedir.

II. BÖLÜM:

ÇOCUK EDEBİYATI YAYINCILIĞI ve TRANSMEDYA HİKAYE ANLATICILIĞI

Çocuk edebiyatı yaıyıncılığında transmedya hikaye anlatıcılığı kullanımına dair yaptığımız analizlere geçmeden önce transmedya kavramını irdeleyeceğiz. Bu bölümde ilk olara transmedya kavramının ortaya çıkma sebeplerinden biri olan yakınsamanın kavramsal boyutlarına değinileceketir. Daha sonra transmedya, transmedya hikaye anlatıcılığı ve transmedya markalaşması terimlerine kavramsal çerçevesinde incelenecektir.

Türkiye ve Dünya'da yer alan transmedya evrenlerine örnek sunulacaktır. Bölümün sonunda geçmişten günümüze transmedyanın çocuk yayınlarında kullanımına dair misallere yer verilecektir.

2.1. Yakınsama

Cep telefonumuz ile arama yapmak dışında neler yapabiliyoruz? Müzik dinliyor, oyun oynuyor, fotoğraf çekiyor, haberlere bakıyor hatta kitap bile yazıyoruz. Özetle telefondan çok cebimizde; küçük bir bilgisayar, fotoğraf makinesi, mp3 player, her gazeteyi anında bulabileceğimiz bir bayi taşıyoruz. Başlarda farklı amaçlar için üretilen teknolojik araçlar dijitalleşmenin artmasıyla birlikte kullanım amaçları ve içerik noktasında birbirlerine yakınlaştılar.

Küreselleşmenin hızlanmasında etkili rol oynayan medya araçlarının birbirleriyle fiziksel ve içeriksel anlamdaki yakınlaşmalarına convergence (yakınsama - yöndeşme) adı verilmektedir. Bu kavram ilk kez Sola Pool'un kaleme aldığı Technologies of Freedom (1983) kitabında ele alınmıştır. Pool, yakınsamayı posta, telefon ve telgraf gibi uçtan uca şifrelenmiş iletişim araçları ile televizyon ve radyo gibi kitle iletişim araçları arasındaki farkların bulanıklaşması şeklinde açıklamıştır. Eskiden kablo, tel, radyo dalgaları gibi fiziksel araçlar farklı hizmetler sağlarken artık bunun tersine basın, tv yayıncılığı ve telefon gibi hizmetlere farklı fiziksel yollardan ulaşılıyor. Bu gelişmeler de araç ve kullanım amacı arasındaki birebir ilişkiyi erozyona uğratıyor.(1983: 23)

Sola Pool'un tanımlamasından sonra yakınsama kavramı akademisyenler tarafından farklı açılardan da ele alınmıştır. Örneğin; Blackman(1998: 168), yakınsamayı evrimsel eğilimleri sonucunda teknolojinin ve sanayinin birbirine yakınlaşması ile ortaya çıkan bir olgu olarak tanımlarken, Collins (2000: 57) telekomünikasyonun, sayısal teknolojilerin ve basılı olan verilerin dijital ortamda bir araya gelmesi olarak tanımlamıştır. Mueller (1999: 2) ise yakınsamayı daha farklı bir şekilde ele alarak; tüm medya biçimlerinin dijitalleşmesi olarak tanımlamıştır. (Aktaran Kılıç, 2019: 39) Bolter ve Grusin (2000: 225) ise yakınsamanın çeşitli teknolojilerin bir araya gelmesi olarak anlaşıldığını belirtmiştir. İki ve daha fazla teknolojinin bir araya gelmesi ise seçeneklerin ve imkanların iyileştirilmesini her zaman

sağlayacağı gibi yeni bir tekniğin ortaya çıkmasının alışık olduğumuz diğer ikisini de iyileştireceğinin altını çizmiştir.

Yakınsama hakkındaki bir diğer görüş ise Göran Bolin'e aittir. Teknolojik-Endüstriyel Yakınsama ve Pazarlama Yakınsaması şeklinde iki ayrı noktadan ele alır. Teknolojik yakınsama diğer akademisyenlerin yaklaşımlarıyla benzerken pazarlama yakınsamasını ise şöyle açıklar: " medya ve medyada hizmet vermeyen firmaların bir araya gelerek iki şirketinde kendi faydaları için işbirliği yapmasıdır. Örneğin H&M ürünlerinde Disney logolarının olması, McDonalds'ın Happy Meals menülerinde sinemalardaki karakterlere yer verilmesi." (Bolin, 2007: 243)

Henry Jenkins'de yöndeşme kavramını geliştiren akademik isimlerdendir. Jenkins (2006: 2) yakınsama kavramıyla içeriğin birden fazla medya platformunda akmasını, birden çok medya endüstrisinin iş birliği yapmasını ve istediği eğlence anlayışına göre göçmen davranışlar sergileyen izleyicileri kast ettiğini belirtmiştir. Jenkins'e göre (2006: 93) medya yakınsaması; medya teknolojileri, endüstriler, içerik ve izleyicilerinin çeşitli kesişim noktalarında meydana gelen ve devam eden bir süreçtir. Henry Jenkins aynı zamanda yakınsamayı dijital bir rönesans olarak kabul eder ve 5 boyutta gerçekleştiğini ileri sürer. (2001: 93)

İlki teknolojik yakınsama; kelimelerin, resimlerin ve seslerin dijital formata dönüştürülerek farklı platformlarda aynı potansiyeli almamızı tanımlar. Ekonomik yakınsama ise eğlence endüstrisinin yatay genişlemesidir. Örneğin bir filmin, kitabının, oyununun, internet sitesinin olması gibi.

Yakınsamanın diğer bi boyutu da tüketicinin aynı andaki çok yönlülüğüne bağlıdır. Örneğin bir liseli beyzbol maçı seyrederken kulaklıkla tekno müzik dinler ve bir yandanda e-mail gönderebilir. İşte bu sosyal/organik yöndeşmedir. Kültürel yakınsama; çeşitli medya teknolojilerinin, endüstrilerinin ve tüketicilerinin kesişme noktalarında meydana gelen yeni kreatif içeriklerdir. Katılımcı kültür sayesinde izleyiciler içerikleri arşivleyebilir, içeriğin özünde ekleme çıkarmalar yaparak onu yeniden dolaşıma sokabilir. Bu hareketlilik ise markalar için tüketici sadakatini ve düşük bütçeli içerik oluşumunu sağlar. Jenkins'in 5 boyutlu yöndeşme kuramının sonuncusu ise küresel yöndeşmedir. Medya içeriğinin uluslar arası dolaşımından kaynaklana kültürel melezlik olarak tanımlar. Asya sinemasının Hollywood'u yeniden şekillendirmesini örnek gösterebiliriz. Bu yeni form da küresel köyün bir vatandaşı olma deneyimini yansıtır.

2.2. Transmedya Kavramı

İnsanoğlu tarihten bugüne yeme, içme, barınma gibi temel ihtiyaçları ekseninde kendi hikayesini yaşamakta ve yazmaktadır. Deneyimlerini anlatmak, başkalarının hikayelerine şahit olmak ve onları nesilden nesile aktarmayı millet, din, coğrafya fark etmeden kendine görev edinmiştir. Sümerler'in Gılgamış, Yunanlar'ın İlyada, Hintler'in Ramaya, Japonlar'ın Şinto ve Türkler'in Oğuz Kağan destanları tarihte anlatılmış en eski hikayeler arasındadır. Hikayeler, insanların kültürel

birikimlerini günümüze taşıdığı gelenek görenekleri, örf adetleri, giyim biçimleri, yaşam şekilleri gibi birçok değeri içerinde barındıran anlatılardır. (Çakın, 2018: 49)

Başlarda anlatılarak aktarılan destanlar, okuma yazma oranının artmasıyla kitaplaşmış ve matbaa sayesinde ise yaygınlaşmıştır. Teknolojinin gelişimi hayatımızın her alanını etkilediği gibi hikaye anlatımımız da kullanılan yöntemleri de değiştirmiştir. Ancak tüm gelişmelere rağmen insanoğlunun hikayeden beklediği temel haz azalmamış hatta pazarlama taktikleri sayesinde daha çok merak uyandırmaya başlamıştır. Bugün değişik olan, yeni olan, bizim hikayeyi nasıl anlattığımız, anlatırken hangi medya teknolojilerini kullandığımızdır.(Sezen, t.y.) İlk kez 1991 yılında USC (University of Southern California) profesörü Marsha Kinder tarafından kullanılan transmedya kavramı da bu sürecin bir sonucudur.

Marsha Kinder (1991) transmedya kavramanı metinlerarasılık terimi ile birlikte kullanır. Küçük oğlunun film seyretmek yerine video oyunları oynayarak vizyondan haberdar olmasından hareketle çalışmalara başlar. Sinema, video oyunlar ve çizgi romanlar gibi farklı araçlar üzerinden çocuğun çevresini saran Ninja kaplumbağalar, Muppet Babies ve Garfield içeriklerini geliştirdiği transmedya metinlerarasılık terimine örnek gösterir. Kinder'a göre çocuk bu içeriklerden herhangi birini farklı kanalar üzerinden tükettikçe kendini o anlatıya daha yakın özümsemiş hisseder. İşin diğer tarafında yer alan markalar ise transmedya metinlerarasılığın hayatta kalmak için güçlü bir strateji olduğunu fark etmiştir. (Kinder,1991: 39)

Transmedya metinlerarasılık, yöndeşmenin sonuçları arasında yer almaktadır. Birbiriyle işlevsel olarak yakınlaşan cihazlarda aynı içeriğin devamı niteliğinde uygulamalar gelişmiştir. Böylece tüketici seçtiği bir cihaz üzerinden hikayeye giriş yaptığında diğer duraklara da uğrayarak bir serüvenin içine girer. Marsha Kinder'ın bu çeşitli metinlerarası yolculuğun birincil ve ikincil metinlere arasındaki sınırları silerek tek bir ticari sistemde birleştirilmesine vurgu yapar. Kinder, televizyon dizileri, video oyunları gibi birincil metinlerin, film ya da oyuncaklar gibi diğer birincil metinler için tanıtım malzemesi olarak kullanıldığını belirtir.(Kinder, 1991: 46) Marsha, iki tür içinde birincil metin kavramını kullanarak transmedyada tüketicinin hikayeye nereden dahil olduğuna bağlı birincil metinin değişebileceğini göstermek istemiştir. Yöndeşme çağında, her hikaye, her marka, her tüketici farklı medya platformları aracılığıyla dolaşıma girer. (Sezen, t.y.)

2.2.1. Transmedya ve Benzer Kavramlar

Transmedya ile benzer anlamları taşıyan farklı kavramlar vardır. Multimedya, franchise, uyarlama-adaptasyon ve çapraz medya kavramları transmedya ile karışmaktadır. Multimedya İngilizce multi (çok) ve media(araçlar) kelimelerinin birleşimiyle çoklu medya anlamına gelmektedir. Oxford sözlüğüne göre, bir metnin ses, resim ve film kullanılarak ekrana yansıtılmasıdır. (Oxford Dictionary, 2022) Multimedya da farklı teknolojiler (ses, görüntü, grafik, video) bir araya gelerek bir bütünü

oluşturur. Transmedya kavramı ise farklı medya araçlarında genişleyerek çoğaltılmış içerikler için kullanılmaktadır.

Pazarlama dünyasında sık sık duyduğumuz kavram franchise da transmedya ile karıştırılan kavramlar arasındadır. Franchise bir şirketin ürünlerini belirli bir alanda diğer şirketin adını kullanarak satma hakkıdır. (Cambridge Dictionary, 2022) İş dünyasında lisanslı markalama olarak da kullanılır. Mesela Disney karakterleri hediye eden Mcdonald's Happy Meal menüleri ya da Kral Şakir'in kırtasiye ürünleri birer franchise örneğidir. Tarihteki ilk transmedya girişimleri de franchise ile başlamıştır. Transmedya lisanslı ürünleri de kapsayan genel bir kavramdır.

Uyarlama olarak da bilinen adaptasyon yöntemi de transmedya kavramı ile benzer anlamlar içerir. Geoffrey Long, (2007) bir hikayeyi farklı bir medya aygıtında tekrar anlatmaya adaptasyon, farklı medya araçlarını kullanarak tek bir hikaye oluşturulmasına ise transmeditasyon olarak açıklamıştır. (Long, 2009: 22)

Long'un aksine Christy Dena uyarlamaların transmedya kavramından tamamen farklı olmadığını eleştiriye açmıştır. Dena, transmedya çalışmalarında metni geliştirmenin farklı yolları olduğunu ve adaptasyon sürecinde de ana metnin belli değişimlere uğradığını vurgulamıştır. Bir şarkının remixinden çizgi romanın animasyona uyarlamasına kadar her çeşit adaptasyonun bir süreçten geçerek farklılaştığını belirtmiştir. (Dena, 2009: 147-163)

Uyarlamanın transmedyanın olası stratejilerinden kabul edilebileceğini söyleyen bir akademisyende Carlos Scolari'dir. Mungioli'ye verdiği röportajda Scolari, metinsel bir çeviride dahi bazı noktaların kazanılıp kaybedildiğini belirterek uyarlamanın da bu yönden bir transmedya olarak görülebileceğinin altını çizmiştir. (Scolari, 2011: 130)

Transmedya ile benzer kavramlardan biri de çapraz medyadır. Çapraz medya kavramı, çeşitli içerik, tasarım ve editoryal olarak birbiri ile bağlantılı kanallar aracılığıyla kurulan iletişimi ifade etmek için kullanılır. Bu iletişim türü, kullanıcıyı çeşitli ortamlarda amaçlı olarak yönlendirir ve bir geri bildirim kanalını tanımlar.(Yoloğlu, 2019: 1455) Çapraz medyada oluşturulan içeriklerin, transmedya içeriklerinden ayrıldığı nokta, yalnızca bir hikaye olmasıdır. (Özer, 2019: 59) Çapraz medya da farklı platformlarda aynı içerik dolaşmaktadır.

Bu kavramda aynı adaptasyon gibi kimi kuramcılar tarafından transmedyanın içine alınırken kimileri tarafından ise transmedya uygulaması olarak kabul edilmemektedir. Carlos Scolari, transmedya kavramının anlatısal boyutunu vurgularken, çapraz medyanın ise sınırlarının sadece anlatısal olarak değil çok daha geniş olduğunu ve bu iki terimi eş anlamlı olarak kullandığını vurguluyor. Scolari'nin bu düşüncesinin arkasında iki kavramında sosyal medya platformları dahil olmak üzere medya organları üzerinden genişleyerek yayılmasının altını çiziyor. (Scolari, 2011: 128)

Henry Jenkins ise çapraz medyanın transmedya olarak kabul edilemeyeceğini belirtiyor. Ancak bu konuyu diğer başlıkta detaylı olarak inceleyeceğimiz için burada anlatmayacağız.

2.3. Transmedya Hikaye Anlatıcılığı

Transmedya kavramı 1991 yılında ilk defa Marsha Kinder tarafından kullanıldı. University of Southern California'a da Profesör Henry Jenkins, 2003'te yayınlanan makalesinde ve 2006 yılında yazdığı Convergence Culture, Where Old an New Media Collide adlı kitabında bu kavramı daha detaylı bir şekilde inceleyerek Transmedya Storytelling (Transmedya Hikaye Anlatıcılığı) ismini vermiştir.

Yöndeşme ile platformlar arası sınırların silikleştiği günümüzde, içerik artık tek bir iletişim ortamı ya da platform üzerinden tanımlanmıyor. Farklı ortamlar üzerinden kurgulanan anlatılar gelişigüzel değil bir transmedya dünya olarak inşa ediliyor. (Sezen, t.y.) Bir transmedya hikayeye giriş yapan izleyici, kendini birbiriyle bağlantılı ve onu hep sonraki adıma taşıyacak kurmaca bir evrenin içinde buluyor. Farklı araştırmacılar, transmedyanın karmaşık yapısını açıklamak için kavrama ait nitelikleri ortaya koyacak başka fenomenleri tanımlamak durumunda kalmıştır. Dolayısıyla transmedyayı anlamlandırabilmek için teknoloji, kültür ve medya boyutundaki ilişkili kavramların irdelenmesi gerekmektedir. (Kılıç, 2019: 37)

Transmedya hikaye anlatıcılığı kavramını ortaya ilk çıkaran Jenkins (2006), transmedya hikayeciliğini birden fazla medya platformunda yayılan ve her yeni metinin bütüne değerli ve belirgin bir katkı yapması gerektiğini belirtir. İdeal bir transmedya hikaye anlatıcılığında kullanılan her aracın yapabildiğinin en iyisini yapması gerektiğinin altını çizer. Mesela hikaye bir film ile başladıktan sonra televizyon, romanlar ya da karikatürler ile genişleyebilir. Hikayenin dünyası oyunlar aracılığıyla keşfedilirken temalı eğlence parklarında da deneyimlenebilir. Kullanılan her araçta kendi işini en iyi şekilde yapmalıdır ki filmi izlemeyen de bilgisayar oyunlarında eğlenerek oynayabilsin ya da bilgisayar oyununu bilmeyen filmi anlayarak izleyebilsin. Kullanılan herhangi bir araç tüketicinin franchise hikayeye giriş noktalarındandır. (2006: 96)

Jenkins transmedya hikaye anlatıcılığını The Matrix üzerinden örneklendirir ve The Wachowski kardeşlerin bu oyunu çok güzel oynadığını belirtir. Matrix ilk olarak bir filmle hayatımıza girer. Aynı zamanda web karikatürleri yayınlayarak hayranların Matrix evreni hakkındaki bilgi açlığını karşılamaya çalışır. İkinci filmin bekleme sürecinde ise animeler ile hayranların karşısına çıkar. Döngüyü ise The Matrix Revolution ile devam ettirir. Son olarak ise tüm bu mitolojiyi çok kişiyle online oynanan bir oyuna dönüştürür. (2006: 95) Ancak Matrix evreni bununla da sınırlı kalmadı. Son filminin üstünden 17 yıl geçtikten sonra 2021 yılında Matrix Ressurections filmiyle tekrar hayranlarıyla buluştu.

Blair Witch, ise transmedya hikaye evrenin bir diğer ilk örneklerindendir. Aslında kurmaca bir film olan Blair Witch vizyona girmeden bir yıl önce web sitesi üzerinden hikaye evrenine giriş yapar. Burkitsville'e giden belgesel yapım ekibinin olağanüstü bir şekilde ortadan kaybolduğu haberi yayınlanır. Ancak sitede yer alan detaylar bir kurgudan çok daha gerçekçidir. Polis tutanakları, kaybolanların biyografileri, yakınları ile yapılmış röportajlar bu kurmaca sitede yer almaktadır. Tüm bu gerçekçi detaylar bir anda fenomen haline gelir ve insanlar site üzerindeki forumdan bilgiler paylaşarak

kaybolan kişilere ne olduğunu bulmaya çalışır. Zamanla Blair Witch'in devam filmleri, bilgisayar oyunları hatta kitapları bile çıkıyor. (filmhafizasi.com, 2020)

Blair Witch örneğinde olduğu gibi izleyicilerin verilen ipuçlarını takip ederek daha derine inmek istemeleri de transmedya kavramının kapsamına girmektedir. Göstergebilimi yoğun kullanıldığı bu hikayelerde her repliğin, her sahnenin bir alt bilgisine, yorumuna ya da mesaj bağlantılarına rastlanmaktadır. Bu doğrultuda izleyici ne kadar derine inerse o kadar çok sır ortaya çıkarabilir. (Karabay, 2017.: 85)

Jenkins 2018 yılında kaleme aldığı Convergence Culture, Revisited adlı makalesinde transmedyayı yeniden tanımlar. Transmedya hikaye anlatıcılığı birleşik ve koordineli bir eğlece deneyimi oluşturmak için kurgunun elementlerinin farklı dağıtım kanallarına paylaştırılmasıdır. Aynı makalede Jenkins, Marvel evrenini transmedya hikaye anlatıcılığına bir örnek olarak sunmaktadır. Marvel evreni yaklaşık 40-50 yıl önce karikatürlerle başlamıştır. Günümüzde ise kimi zaman bir ana karakterin hikayesinin anlatıldığı (Demir Adam, Örümcek Adam…) kimi zaman ise tüm ana karakterlerin bir araya geldiği (Avengers) sinematik bir sistem oluşturularak beyaz perdeye taşındı. Aynı zamanda TV ekranlarında bazı ikinci karakterlerin hikayesi yer alır. Ancak bu ikinci karakterlerin hikayelerinde ara sıra sinema ekranlarında yayınlanan filmlere de atıfta bulunulur. Tüm bu süreç devam ederken hikayenin başladığı karikatürlerde ise yeni kahramanlar, yeni hikayeler anlatılmaya devam eder. Ve tabiki Marvel evreni oyunlarda da karşımıza çıkar. İzleyici kitle bu seferde kahramanların aksiyon (saldırı, güç) kapasitelerini oynayarak deneyimler. İşte tüm bunların hepsi sinematik evreni oluşturur. (2018: 13) Daha önce Jenkins'in Matrix ve Blair Cadısı üzerinden örneklendirdiği transmedya hikaye anlatıcılığı aslında Marvel Universe özetinde en net şekilde anlaşılmaktadır.

Akademisyen, yazar Aaron Michael Smith, Televizyon 2.0'da Transmedya Hikayeciliği başlıklı araştırmasında Jenkins'in tanımını bir fotoğraf mozaiğine benzetiyor. Mozaik fotoğraflarda her pixel kendi resmine sahiptir ama tüm fotoğraflar birbirleriyle birleşince daha büyük bir fotoğrafı oluşturur. Smith, transmedya hikayeciliğinde de benzer şekilde hiçbir metinin diğerinden daha ayrıcalıklı olmadığı gibi kurgusal metinlerin de tek bir ortamda bitemeyeceğini belirtiyor. Bir transmedya hikayesinin tüm dağınık unsurları bir araya getirildiğinde ve her metin bütüne bilgi ile katkıda bulunduğunda genel olarak hikaye dünyasının birleşik resmi daha iyi anlaşılabilir. (Smith, 2009: 24)

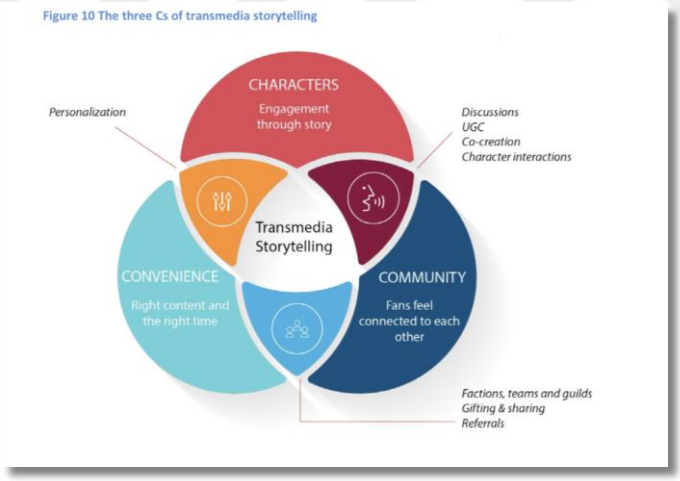
Transmedya eğlence şirketi yapımcısı Geoffrey Long de transmedyayı Smith ile benzer şekilde açıklıyor. Her bileşenin kendi başına deneyimlenmesine rağmen diğer bileşenlerle bir araya geldiklerinde daha büyük bir transmedya hikayesini ortaya çıktığını vurguluyor. Long bir kullanıcın sadece oyunu, filmi, karikatürü tüketebileceğini ancak bunlar arasındaki bağlantı kullanıcıya eğer hikayenin anlatıldığı diğer medya formlarını da deneyimlersen bütün Transmedya hikayesini daha iyi anlayabilirsin algısını oluşturur. (Long, 2009: 16)

Geoffrey Long, transmedya hikaye anlatıcılığının nasıl başladığına göre iki kategoriye ayrılması gerektiğini belirtiyor. Bir transmedya hikayesi olarak kaleme alınan yapım ile sonradan transmedya hikayesine dönüştürülen yapımlar arasında gözle görülebilen estetik farkların olduğunu iddia ediyor. İlk günden beri bir transmedya hikayesi olarak yola çıkan yapımlara "hard", belli bir başarıya ulaştıktan sonra transmedyal anlatıya çevrilen yapımlara ise '"soft" adını veriyor. (Long, 2009: 20)

Transmedya Danışmanı Robert Pratten ise geleneksel Transmedya kavramında bir değişikliğe giderek seyirciyi merkeze alan bir tanımlamada bulunmuştur. Pratten (2015) transmedya hikaye anlatıcılığını seyirciyi duygusal bir yolculuğa çıkararak onu andan ana götürmek olarak tanımlıyor. (2015: 2) Robert Pratten transmedyayı; karakter (chracter), uygun zaman (convenience) ve topluluk (community) 3C'sini bütünleştirmeyi amaçlayan izleyici katılımına yönelik bir yaklaşım olarak özetliyor. Pratten 3C^yi şöyle açıklıyor;

- Characters: Hikayenin önemi
- Convenience: Doğru içeriği, doğru insana, doğru zamanda vermenin önemi
- Community: Hayranları bir araya getirip onları ödüllendirmenin önemi

Aynı zamanda bu üçünün birbirleriyle kesişim noktasında meydana gelen durumları da belirtiyor. Aşağıda ki şemada Pratten'in yaklaşımı detaylı olarak görülmektedir. (2015: 11-12)

Tablo 1: Robert Pratten'in Transmedya'nın 3 C'si

Kaynak: Pratten, 2015

Transmedya hikaye anlatıcılığı kavramı teknolojinin gelişmesiyle birlikte her gün daha da genişliyor. Başlarda hikaye evrenleri sadece karikatür, film ya da dizilerdi. Mobil telefonların .yaygınlaşmasıyla hikaye evrenlerine dair sosyal medya hesapları ya da telefon aplikasyonları hikayeleri farklı mecralara taşıdı. Son 5-6 yıldır hızla büyüyen Augmented Reality (arttırılmış gerçeklik) ve Virtual Reality (Sanal Gerçekilik) uygulamaları sayesinde ise izleyici hiç olmadığı kadar evrenin içerisine girebiliyor. Tüm bu gelişmeler ise transmedya kavramına bir sınır çizilmesini engelliyor.

Transmedya hikaye alatıcılığının net bir tanım üzerinden ifade etmek görüldüğü gibi mümkün değildir. Çünkü her akademisyen, yazar, yapımcının kendine göre geliştirdiği bir tanımı vardır. Yaklaşımların ortak noktaları ise Karcı'nın (2018) da belirttiği gibi; tüm tanımların temelinde ele alındığı görülebilen transmedya hikayeciliğini temel elementleri "hikaye", "teknoloji" ve "kullanıcı/izleyici/tüketici" çerçevesinde anlamladırma çabasının çok daha işe yarayabileceğidir. (Karcı, 2018: 70)

2.3.1. Henry Jenkins'in Transmedya Anlatılarda 7 Prensibi

Transmedya hikaye anlatımı terimini ilk kez kullanan Henry Jenkins 2009 yılında yayınladığı The Revenge of the Origami Unicorn: Seven Principles of Transmedia Storytelling başlıklı makalesinde bir anlatının transmedya sayılması için gereken 7 temel ilkeyi anlatır.

1. Yayılabilirlik ve Derinleşebilirlik

Yayılabilirlik (spreadability) halkın sosyal ağları kullanarak medya içeriğinin dolaşımında etkileşim içerisine girmesidir. Bu durumda medya içeriğinin ekonomik ve kültürel değerinin artmasıdır. (Jenkins, 2009) Pratten ise yayılabilirliği, içeriğin sosyal medya aracılığıyla hayranlar tarafından dağıtılabileceği motivasyonu ve kolaylığı ifade eder. (2015: 7)

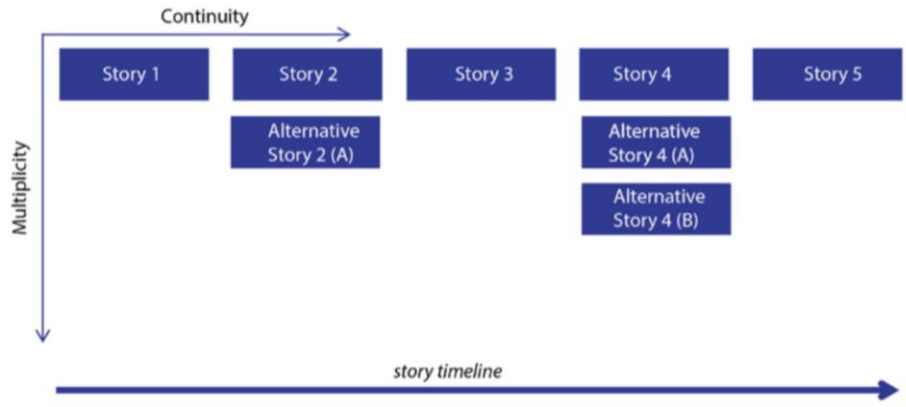
Jason Mittell'in ortaya çıkardığı derinleşebilirlik (drillability) kavramını Jenkins hayal gücümüzü çeken bir kurgu bulduğumuzda içimizde oluşan daha derine inme isteğiyle açıklıyor. Hayranlar içerikte kendilerine verilen ipuçlarını takip ederek daha derine inmeye altmetinleri kurcalamaya başlar.

Yayılabilir medya yatay biçimde daha büyük kitlelere ulaşan bir yapıyı teşvik eder. Ancak bu, anlatının ulaştığı bu geniş kitle için ille de uzun vadeli bir angajmanı ifade etmez. Derinleştirilebillir medya ise elbette ki daha az sayıda izleyici/takipçiyi kapsar, ancak bu görece daha az sayıda kişinin daha fazla zaman ve enerjisine yatırım yapan bir strateji süreci ifade eder. (Sezen, t.y.)

2. Devamlılık ve Çeşitlilik

Transmedyanın bir diğer prensibi de devamlılıktır (continuity). Transmedya franchiselar kurgusal dünyalarını tutarlı ve inandırıcı bir devamlılıkta planlar. Karcı (2018), devamlılık sayesinde içeriğin kullanıcı/izleyici/okuyucu tarafından derine inilerek araştırıldığında birbirinden kopuk serilere dönüşmediğini belirtir. (Karcı, 2018: 77)

Çeşitlilik (multiplicity) ise hayranlara aynı hikayelerin farklı şekillerde yeniden anlatılmasıdır. Böylece izleyiciler olaya farklı perspektiflerden bakabilir paralel evrenlerde tekrar deneyimleyebilir. Jenkins devamlılık ve çeşitliliğe Marvel evrenini gösterir.

Tablo 2: Pratten'in Devamlılık ve Çeşitlilik Şeması

Kaynak: Pratten, 2015

3. Kuşatılmışlık ve Çıkarılabilirlik

İzleyici/takipçinin kurgusal evren tarafından çevrelenmesin kuşatılmışlık (immersion) prensibidir. Mesela Disney Tema Parklar bu duruma örnek verilebilir. Pratten ise kuşatılmışlığa örnek olarak sanal gerçeklik uygulamarını gösterir. Günümüzde artık kullanıcılar sanal gerçeklik gözlükleri sayesinde kurgusal dünyaların içine girebilmektedir.

Diğer yandan kurgusal dünyadan gündelik hayatın içine çekme çıkartma ise, hayranların/izleyicilerin hikayeye dahil öğelerden birini alıp kendi güncelik hayatlarının içine dahil etmeleri sürecini ifade eder. (Sezen,t.y.) Çıkarılabilirliğe (extractability) örnek olarak ise süper kahraman kostümüyle gezen ya da Prenses Elsa'nın tacını takan çocuklar örnek verilebilir.

4. Dünya Oluşturma

Transmedya hikaye anlatıcılığını tek seferlik anlatılardan ayıran bir diğer prensip ise dünya kurmaktır (worldbuilding). Hikaye bir tek kahramanın hayatı üzerinden değil oluşturulmuş bir hikaye evreni üzerinden anlatılır. Bu durumda Zengin'in (2020) ifadesiyle bir hikayenin içeriğinden yeni bir kurgusal dünya inşa edilmesine zemin hazırlar. (Zengin, 2020: 175)

5. Dizisellik

Uzun bir anlatının bölümlere ayrılarak farklı kanallar üzerinden anlatılmaya devam etmesine dizisellik (seraility) denir. (Pratten,2015: 8) Böylece izleyici/kullanıcı/okuyucu hikayenin parçalarını takip ederek transmedyal süreci tamamlayacaktır.

6. Öznellik

Jenkins'in transmedya hikaye anlatıcılığı prensibleri arasında yer ala bir diğer madde de öznelliktir. (subjectivity) Bir anlatıda sadece baş karakterin gözünden hikayenin anlatılmasına alıştığımız bir durumdur. Öznellik prensibi ise ikincil karakterlerin gözünden hikayenin başka platformlar üzerinden anlatılmasıdır.

7. Performans

Bir transmedya anlatıda en önemli etkilerden biri hayranlara aittir. Transmedya anlatıları etrafında oluşan gruplar, hayran toplulukları kendi içeriklerini üretmek üzere, yapımların onlar için tasarladıkları kanallar üzerinden ya da tamamiyle kendi yol ve yöntemleri aracılığıyla kültürel üretimlerde bulunabilir ve yapım ile angaje olabilirler. (Sezen, t.y.) Örneğin, hayranların filmdeki sahneleri montajlayarak karakterler arasında yaşanmış gibi görünen videolar hazırlaması.

2.3.2. Katılımcı Kültür ve Kolektif Zeka

Transmedya anlatılarının iki önemli kavramı vardır; katılımcı kültür (participatory culture) ve kolektif zeka (collective intelligence). Anlatının yapısal boyutlarını önceki başlıklarda incelemiştik. Katılımcı kültür ve kolektif zeka ise seyircinin davranışlarıyla beslenir. Bu noktada internetin yaygınlaşmasıyla değişen seyirci davranışlarınında altını çizmek gerekir. Geleneksel medyanın pasif hedef kitlesi, yeni medya teknolojileri ve internet ortamları sayesinde aktif hale gelmiştir. Artık seyirci/izleyici (audience) maruz kaldığı içeriğe sosyal platformlarda geri dönüş yapmakta, hatta içeriğe katkı sağlamaktadır.

Katılım, her platformda sohbetlere katılma, bloglarda sosyal medya platformlarında, içerik paylaşım sitelerinde, içeriklere veya makalelere yorum yapma, ek hikayeler oluşturma ve hikaye örgüsünü çeşitlendirmeye kadar uzanan geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. (Koçyiğit, 2018: 237) Jenkins (2018) katılımcı kültürü medya yapımcılarını ve tüketicileri arasındaki iletişimde daha az engellerin olduğu bir alan olarak tanımlıyor. Katılımcı kültürün hakim olduğu ortamlarda tüketicilerin oluşturdukları içerikleri başkalarıyla paylaşmaları için desteklendiğinin altını çiziyor. Üstelik tüketiciler için diğer katılımcıların oluşturdukları içerik hakkındaki görüşleri oldukça önemlidir. Jenkins aynı zamanda katılımcı kültürün hakim olduğu otamlarda deneyimli medya üreticilerinin tecrübesiz üreticilere gönüllü mentörlük yaptığını da belirtiyor. Tüm bu paylaşımların yapılmasına ortam hazırlayan katılımcı kültürün en büyük bileşeni ise katılımcıların her an her yerden birbirleriyle etkileşim içinde bulunabildikleri dijital ağların yaygınlaşmasıdır. (2018: 14)

İnsanlar günümüzde oturdukları yerden verilen mesajlarla yetinmeyerek izlediği bir filmi ya da okuduğu bir kitabı daha derinlemesine irdelemek ve anlatıdaki evrene dahil olmak istemektedir. (Dönmez ve Güler, 2016: 159) Bu yüzden dizilerin, filmlerin, kitapların sosyal medya platformlarında hayran hesapları, hatta içerik hakkındaki herkesin fikir beyan edebileceği başlık etiketleri (hashtag) vardır. Kullanıcılar bir diziyi televizyondan izlerken o haftanın başlık etiketini kullanarak Twitter'da

görüşünü paylaşabilmektedir. Üreticiler izleyicilerin geri bildirimlerini dikkate alarak buna göre gelecek bölümlere yön verebilmektedir.

Katılımcı kültür 4 ana formdan oluşur:

- **Üyelik:** Resmi ve resmi olmayan üyelikler, Friendsetter, Facebook ve MySpace gibi sosyal medya platformları üzerinden gerçekleşen online topluluklar, oyun içi mesajlaşmaları
- **Yeniden Anlatım:** Katılımcıların ana içerikten kesitler alarak olayları yeniden anlatması mesela fanların videoları ya da online ortamlarda yazılmış alternatif son senaryoları
- **İşbirliği İçinde Problem Çözme:** Grup içinde çalışarak yeni bilgiler toplamak örneğin vikipedi
- **Dolaşım:** Podcastlar ve bloglar ile medya akışını şekillendirme (Jenkins, 2006: 3)

Koparır (2020), medya üzerinden bir kültür üretimine ve dağıtımına dahil edilen kullanıcıların, avcı-toplayıcı gibi görevler üstlenerek, kendi deneyimleri dahilinde medya platformlarında içerik geliştirebildiklerini vurgular. (2020: 14) Katılımcı kültürü sadece yapımcıların gelecek planlarına etkisi olarak görmemek gerekir. Katılımcı kültür, anlatıyı hiç bilmeyen kişilere sosyal medya platformları üzerinden oluşturulan capsler ve reelsler ile ulaşım sağlamanın bir yoldur. Ve tüm bu sürecin hayranların kendi iradesiyle yapması ise yapımcılar açısından oldukça faydalıdır. Ferhat Zengin'in (2020) katılımcı kültüre örnek verdiği Leyla ile Mecnun dizisi bu noktada dikkate değerdir. Dizi karakterleri adına açılan @ismailabimm hesabının 825 bin ve @mecnuncinariniz parodi hesabının ise 97,9 bin takipçisinin bulunduğunu belirtiyor. Türkiye'deki sosyal medya kullanıcılarının Covid-19 pandemi süreci dahil olmak üzere güncel meseleler ve ruh halleri hakkındaki paylaşımlarında Leyla ile Mecnun dizisinden üretilen içerikleri sıklıkla kullanıldığının altını çiziyor. (Zengin, 2020: 182)

Kurtlar Vadisi'nde yer alan Süleyman Çakır karakterinin ölüm yıl dönümünde her yıl lokma dağıtılması ve Aşk-ı Memnu'da dizisinin Bihter Ziyagil karakterinin her seneyi devriyesinde sosyal medyada anılması da bir katılımcı kültür örneğidir. Aynı şekilde izleyicilerin senaryoda yazmamasına rağmen yakıştırdıkları iki karakterin sahnelerinden video yapmaları da bu duruma örnek gösterilebilir. Sadece diziler, kitaplar ya da filmlerin değil ürünler için de katılımcı bir kültür söz konusudur. Özellikle kadın tüketicilerin yeni alacakları bir ürün için Süslü Sözlük, Trendyol ya da Hepsiburada'da yer alan yorumlarla birbirleriyle etkileşim içine girdiği görülmektedir.

Teknoloji geliştikçe, izleyici/tüketici de değişmektedir. Dijitalleşmenin sunduğu tüm olanaklar hayatı kolaylaştırdığı gibi gerçek ve sanal hayat arasındaki çizgiyi de bulanıklaşmaktadır. Gerçek hayatta var olmayan kişilere düzenlene cenaze törenleri ya da online platformlarda ürünlere yapılan olumlu reklam yorumları tüm bunlara örnek gösterilebilir. Katılımcı kültür kimi zaman hayran kültürü ile karıştırılsa da aslında onu da kapsayan daha geniş bir terimdir. Katılımcıların paylaşılan içeriklere tepki vermeleri için anlatıların sıkı hayranları olması gerekmemektedir. Sosyal medyada anlık bir karşılaşmadan da doğan bir etkileşim de söz konusu olabilir.

Transmedya anlatıların kullanıcıyı merkeze alan bir diğer kavram ise; kolektif zekadır. kolektif zeka terimi Pierre Levy tarafından bilginin ağ halindeki toplum içerisinde üretilmesini ve dolaşmasını sağlayan yeni sosyal yapıyı ifade etmek için kullanılmıştır. (Zengin, 2021: 174) Katılımcılar ellerindeki bilgilerle diğer katılımcılardaki eksik bilgileri tamamlar. Bu kolektif çalışma ise transmedya anlatıların izleyici kitlesi arasında bir bağ oluşumuna katkıda bulunur.

Jenkins, Pierre Levy'nin ilk kez kullandığı bu terimi tüketimin artık kolektif bir sürece dönmesi üzerinden ele alıyor. Hiç kimsenin her şeyi bilemediği ama herkesin bir şey bildiği ve tüm kaynaklar bir araya getirilerek bütüne ulaşılabilen medyanın alternatif gücü olarak tanımlıyor. Ve bu gücü nasıl kullanacağımızı ise etrafımızı saran yöndeşme kültüründen öğreniyoruz. (2006: 4)

Kolektif bilinci, bireylerin tek başına tamamlamayacağı hedeflere ulaşmak için yeteneklerini ve bilgilerini birleştirmesi olarak tanımlayan Aoron Smith, Lost dizisinin kurgusal evrenine dair bir rehber niteliği taşıyan ve dizinin takipçileri tarafından oluşturulmuş Lostpedia'yı örnek gösterir. (Smith, 2009: 18)

Kolektif zekanın güçlü ve zayıf yönlerinin olduğunu belirten Jenkins, kuralsız ve dağınık olduğunun altını çiziyor. Her katılımcı kendi kurallarını koyar ve isteğine göre elindeki veriyi işler. Bu süreçte bazılarının fikirleri daha ikna edici olurken aslında yapılan katkılardan hiçbiri yanlış değildir. (2006, s.53) Çünkü kolektif bilinç içerisinde oluşturulan içerikler katılımcıların bireysel fikirleridir. Doğru yanlış dayatmalara tabi tutulacak genel kabul görmüş bilgiler değildir.

Transmedya anlatılar seyircilerini/hedef kitlelerini harekete geçirecek onları diğer seyirciler ile bir araya getirecek motivasyonlara sahiptirler. Farklı medya ortamlarında hikayelerini devam ettirirken, kendilerini her platformda takip etmeyen kişileri ise ellerindeki parçaları bir araya getirmeye teşvik edecek alt yapıyı oluştururlar. Böylece hem transmedya anlatının daha çok konuşularak gündemde kalmasını sağlar hem de düşük bütçeli bir pazarlama stratejisi geliştirmiş olurlar.

Kanal D ekranlarında yayınlanan Yargı dizisinde Engin karakterini kimin öldürdüğünü öğrenmek isteyen seyirciler dizinin sosyal medya hesaplarında fikir alıverişlerinde bulunmuşlardır. Ortaya atılan isimler yerine sosyal medya da parodi avukatlık yapan bir kullancının konu hakkındaki paylaşımı ise kollektif bilincin en güncel kanıtıdır. Dizinin yayınlanan son bölümdeki tüm ipuçlarını takip eden izleyici katilin tahmin edildiği gibi bir ana karakter değil figüran olduğunu tüm gerekçeleriyle Twitter'da paylaşmıştır. Dizinin yayın tarihinden önce seyirciler katilin kim olduğunu öğrenmiştir.

2.4. Transmedya Markalaşması

Transmedya hikaye anlatıcılığının en büyük dinamiklerinden biri de ekonomik sebeplerdir. Değişen tüketici davranışları markaları yeni arayışlara yöneltmiştir. Özellikle günümüz ekonomisinin hedef kitlesi olan 1997 ile 2012 yılları arasında doğan Z Kuşağı önceki nesillerden oldukça farklı

tüketim alışkanlıklarına sahiptir. (Beresford Research, 2022) Bu nesil ilgilerini çekmeyen, merak uyandıracak şekilde hazırlanmamış pazarlama kampanyalarıyla ilgilenmemektedir. Ancak beğendikleri bir pazarlama kampanyasında ise marka için gönüllü içerik dahi üretmektedir. Dijital dünyanın getirdiği fırsatları da görmeye başlayan işletmeler, son zamanlarda markaların sıklıkla kullandığı ve hikaye örgüsü oluşturma temelinde dayalı transmedya hikayeciliği stratejisinden faydalanmaktadır. (Dönmez ve Güler, 2016: 161)

Transmedyal anlatım, şirketlere bütçelerinin reklam ve pazarlama harcamalarını minimalize ederken, hedef kitlesini genişletip kar oranlarını da arttırma imkanı sunmaktadır. Bir yapımla maksimum kar elde etme amacında olan medya şirketleri eldeki tüm medyaların etkin kullanımına ortam hazırlayarak transmedya hikaye anlatım tekniğine başvurmaktadır. (İspir ve Kucur, 2019: 164) Böylece tüketiciyi marka hakkında daha derine inmeye davet eder.

Zaman zaman transmedya bütünleşik pazarlama ile de karıştırılabilir. Nick DeMartino (2013), transmedyanın bütünleşik pazarlamada kullanılan bir mesajı yayma tekniğinden ziyade karakter, hikaye, tema ve duygusallık gibi anlatı öğelerinin kullanıldığı bütüncül bir deneyim olarak tanımlıyor. (DeMartino, 2013) Transmedya anlatımının kullanıldığı pazarlama kampanyalarında tüketiciyi marka hakkında sosyal platformlarda etkileşim içine girmesi de esastır. Bütünleşik pazarlama da ise tüketiciye eşsiz bir marka deneyimi sunmak amaçlanmaktadır.

Transmedya markalaşmasını Intel'in yayınladığı bir kampanya sürecini örnek gösteren Burghardt Tenderich kavramı şöyle açıklıyor; Transmedya markalaşması (transmedia marketing) şirketlerin markaları hakkındaki anlatıları ilgi çekici ve etkileşimli bi marka deneyimi oluşturmak için farklı medya kanallarına dağıtması ve her medya kanalınında içeriğe yeni bir katkı sağlamasıdır. Transmedya markalaşması da, hikaye anlatıcılığında olduğu gibi; kolektif zeka, katılımcı kültür ve yayılabilirlik ilkesi etrafında gelişir. (Tenderich, 2014: 16) Intel'in 2012'de Toshiba ile işbirliği yaptığı "The Beauty Inside" bir internet dizisidir. Her gün yeni bir yüz ve bedenle uyanan ama ruhu aynı kalan Alex yaşadıklarını belgelemek için her gün Toshiba'nın o dönemki yeni bilgisayarı Protege Ultrabook'u kullanır. Pazarlama kampanyasının devamında dizinin Facebook hesabı üzerinden izleyicilere Alex'in bir günlük yüzü olmak fırsatı tanılır. (Intel, 2012)

Tenderich (2014) transmedya markalaştırma kampanyalarının yapı taşlarının; anlatı, katılımcı ve markalar olarak sıralıyor.

- Anlatı: İnsanların hikayelere olan ilgileri birçok nörolojik araştırmaya konu olmuştur. İlk çağlarda sözlü anlatımla yazının bulunmasından matbaanın icadına kadar el ile çoğaltılan hikayeler teknolojinin gelişmesiyle birlikte görüntü ve ses kaydı ile de varlıklarını zenginleştirmişlerdir. Aynı hikayelerin tekrar tekrar anlatılması anlaşılırlığını kolaylaştırır ve duygusal bir anlam kazandırır. Transmedya marklaşmasını eşsiz kılan ise hikayenin anlatıldığı her platformda farklı bir form almasıdır.

- Katılımcı: Transmedya markalaşmasının merkezinde katılımcılar bulunmaktadır. Anlatılar hedef kitlenin ilgisini çekmek ister. Anlatıya ilgi duymaya başlayan katılımcı onu geliştirecek katkılar sağlar. Mesela Facebook'da paylaşılan postu beğenir, içeriği arkadaşına mail atar, Twitter'da etikete katkı sağlar, yorum yapar ya da sadece Youtube'da sponsorlu videosunu seyreder bunların hepsi katılımın çeşitlerindendir. Transmedya markalaşmasının doğası izleyicinin/okuyucunun ilgisini çeken anlatıya küçük ya da büyük bir katkıda bulunmasına izin vermeye dayanır.
- Markalar: Şirketler ürünleri yapar, marka ise tüketicinin satın aldığıdır. Kişiler ya da kuruluşlar pazarda (marketplace) başarılı olmak için marka kurarlar. Pazar ise ürün ve hizmetlerin fiziksel ya sanal ortamlarda finansal öge kullanılarak el değiştirmesidir. Markayı bir anlatı olarak ele aldığımızda ise bir ana kahraman ve yan karakterlere yer verilmelidir. (Tenderich, 2014: 22-27)

Buckner ve Rutledge (2011) ise transmedya hikayeciliğini markalaştırmada ve pazarlamada kullanmanın 3 önemli sebebi olduğunu vurguluyor:

- İkna Ediciliği: Transmedya hikayeler, beynimizi sezgisel, duyusal ve yönetici düzeylerde etkileşime geçen sürükleyici bir iletişim biçimidir.
- İzleyici Bağı: Transmedya stratejileri farklı demografik yapıdaki tüketicilere hikaye evrenine girebileceği farklı noktalar sunmaktadır.
- Finansal Etkisi: Transmedya hikaye anlatıcılı yatırım getirisini yeniden tanımlar, markaların ömrünü uzatır ve yan gelir sağlamaktadır. (Buckner ve Rutledge, 2011: 1)

2.5. Dünyadan ve Türkiye'den Transmedya Markalaşması Örnekleri:

Transmedya markalaşması hem Dünya'da hem de Türkiye'de birçok şirket tarafından başvurulan bir pazarlama taktiğidir. Gıdadan tekstile, komünikasyon şirketlerinden oyuncak sektörüne

ve tabi ki dizi, film, kitap gibi medya kuruluşlarına kadar birbirinden farklı ürün ve hizmetler sununa firmaların tercihi olmuştur.

Resim 1: Audi'nin New York fuarında yer alan ilanı

Kaynak: Tenderich, 2014: 42

Alman otomobil markası Audi'nin 2005 yılında Newyork Otomobil Fuarı'nda düzenlediği "Soygun Sanatı" (Art of Heist) adlı kampanyası transmedya markalaşmasına dünyadan verilebilecek bir örnektir. Fuarda A3 modelinin teşhir edileceği stantta araç yerine bir kayıp ilanına yer verilmiştir. Aracın sanat eseri kaçakçıları tarafından kaçırıldığı ve görenlerin paylaşılan web sitesine girerek yetkililere haber verilmesi istenmiştir. Linke tıklayan katılımcılar ise oluşturulmuş iki hayali karakterin serüvenine davet edilmiştir. Uzun süren bir serüvenin sonunda ise bir müzik festivalinde kayıp A3 bulunmuş ve

şarkılar eşliğinde tanıtılmıştır. Audi'nin bu girişimi gerçek-kurgu karışımı ve katılımcı kültürün kullanıldığı bir transmedya markalaşmasına örnektir. (Tenderich, 2014: 41-43)

Resim 2: Barbie filmi 2004

Kaynak: imdb

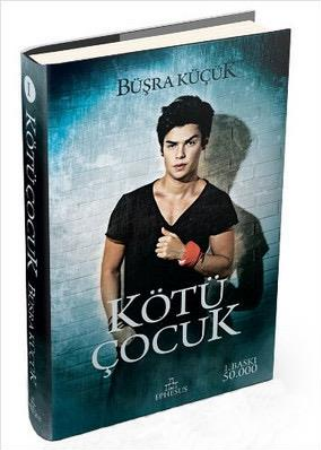
Resim 3: Barbie Moschino is birliği

Kaynak: Teen Vogue, 2015

Kız çocuklarının çok sevdiği karakter olan Barbie'de transmedyayı başarı ile kullanan bir diğer markadır. Oyuncak sarışın bir bebekle sektöre giriş yapan marka zamanla, ürün yelpazesine ana karaktere ek arkadaşlar, köpek kedi gibi evcil hayvanlardan oluşan kurgusal bir dünya inşaa etmiştir. Bu evrene kitap ve sinema filmleri ile detaylandırmıştır.

Süheyla Bayraktar'ın 2018 yılında hazırladığı Moda Sektöründe Transmedya Hikaye Anlatımı: Barbie Bebek Transmedya Uygulama Örneği başlıklı makalesi de bu transmedyal anlatıyı konu alır. Bayraktar (2018) makalesinde giyim markası Moschino'nun Barbie koleksiyonunu, 2017 yılında Londra Moda Haftası'nda blogger oluşunu, Roma'da Complesso del Vittoriano Müzesi'nde Barbie "The Icon" adındaki sergisini Jenkins'in transmedyanın yayılabilirlik ilkesi çerçevesinde ele alır. Barbie bebeğin transmedyal analizinde müzeler, moda showları gibi kültürel alanların yanı sıra yeni ve

geleneksel medyayı etkili kullandığı ve neredeyse tüm mecralarda yer aldığı görülmektedir. (Bayraktar, 2018: 337)

Resim 4: Kötü Çocuk Kitabı

Kaynak: D&R

Resim 5: Mavi'nin Kötü Çocuk Kampanyası

Kaynak: mavi

Kullanıcılarının kendi kurgusal hikayelerini kaleme aldığı sosyal medya platformu Wattpad'de birçok transmedya kampanyasının doğmasına sebep olmuştur. Onlardan biri de Büşra Küçük'ün yazdığı Kötü Çocuk adlı yayındır. Uygulamada başlayan hikaye gördüğü yoğun ilgiyle kitaba dönüştürülmüş sonra da filmi çekilmiştir. Kullanıcılar, Instagram'daki içerikleri, bloglardaki paylaşımları Wattpad platformundaki ya da diğer sosyal mecralardaki yorumlarıyla hikayede aktif rol oynamaktadır. Örneğin yazar Büşra Küçük, hikayesindeki kahramanı Meriç için bir görsel ararken Brezilyalı ünlü model Vini Uehara'nın fotoğrafını kapak olarak kullanması ve ardından okurların Meriç olarak tanıdıkları Vini Uehara'yı Instagram'dan bulup takibe almaları ve sonrasında da Türkiye'den yoğun ilgi görmesi nedeniyle Uehara'nın Mavi markasının reklam yüzü olması Kötü Çocuk hikayesini başka bir platforma taşımıştır. Marka, Vini Uehara'nın Denim Günlüğü | Mavi (2017) ismiyle bir fotoğraf çekimi yapmış ve video yayınlamıştır. (Sarı, 2017: 77)

Türkiye'de kurgulanmış bir diğer transmedya markalaşması ise Turkcell'in cellocan-emocan kampanyasıdır. Turkcell uzun yıllar boyunca Cellocan olarak kullandığı marka yüzünü, Z kuşağının değişen iletişim modeline ayak uydurarak Emocanlar olarak güncellemiştir. Zeki, Organik, Racon, Sefa, Tıstıs, Pamuk ve Fikriye adında birbirinden farklı Emocanlar'a yer vermiştir. Kampanya kapsamında

takipçilerin online olarak Emocanları yakından tanıyabilecekleri internet sitesi kurulmuş, site üzerinden Emocanlar burç yorumları dahi vermiştir.

Resim 6: Emocanlar

Kaynak: Turkcell, 2016

Sadece web sitesi üzerinden değil Facebook, Twitter ve Youtube gibi değişik sosyal medya platformlarında Emocanlar tüketicilerin karşısına çıkmaktadır. Turkcell'in mesajlaşma platformu Bip üzerinden ise Emocanlar kullanıcılara oyun olarak sunulmaktadır. Spor programında yorumculuk yapan Racon Emocan ve markanın sosyal sorumluluk projesinde rol alan Organik Emocan da markanın transmedyal anlatımına bir örnektir. (Çalık ve Nizam, 2020)

Resim 7: Organik Emocan

Kaynak: Turkcell, Twitter, 2018

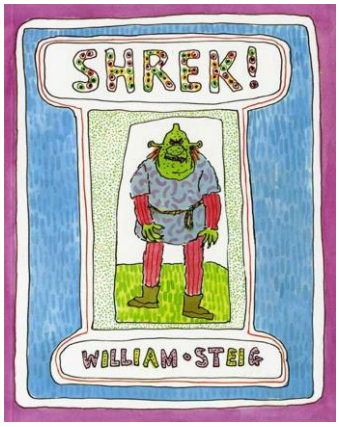
2.6. Çocuk Edebiyatı Yayıncılığında Transmedya Kullanımı:

Transmedya hikaye anlatıcılığının ve markalaşmasının en yaygın kullanıldığı alanlardan biri de çocuk edebiyatı yayıncılığıdır. Çocuklar geleneksel ve dijital medyada maruz kaldıkları içerikleri gündelik hayat ile özdeşleştirmek ister. Hem televizyonda izlediği çizgi filmin transmedyal sinemasına gitmek, hikayesini okumak, oyununu oynamak hem de transmedya markalaşması ile oluşturulmuş franchise ürünlerini kullanmak çocuğa kendini bu evrenin bir parçası olarak düşünme imkanı verir. İbrahim Bilici (2016), çizgi filmler, televizyon reklamları, oyuncaklar, lisanslı kıyafetler gibi transmedya ürünlerle harmanlanmış bir yapıda çocuğun medya ortamları arasındaki geçişini pinpon topuna benzetmiştir. (Bilici, 2016: 37)

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TUİK), 2021 yılında yaptığı Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması'ndaki verilere göre 6-15 yaş arası çocuklarda internet kullanımı 2013 yılında %50,8 iken 2021 yılında %82,7 oldu. (data.tuik.gov.tr) Teknolojinin doğrudan yaşam biçimimizi, yaşam kalitemizi ve beklentilerimizi biçimlendirdiği günümüzde, çocuklar, televizyon ve radyo gibi geleneksel medya dışında dijital ortamda oyunlar, uygulamalar ve sosyal medya gibi birçok farklı kaynakla etkileşim içindeler. (Kahyaoğlu, t.y.) Bu etkileşim ise çocukların izleyici davranışlarını yeniden şekillendirmiştir.

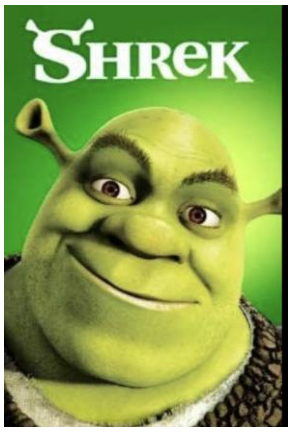
Esra Atalay (2019) televizyondan farklı olarak, yeni medya platformlarında çocuklar sadece mesajları alımlayan değil, mesaj üreten üretici-tüketici konumunu kazanmış durumda olduğunu ve bundan olumsuz etkileneceklerini belirtir. Bu iletilere maruz kalan çocuğun kapitalist pazar şartlarında tüketici olarak konumlanacağını vurgular. (Atalay, 2019: 184) Çocukları hedef alan transmedya markalaşması, yayıncılar için ekonomik açıdan büyük bir fırsattır. Tutan bir işin genişleyen evreni çocuk tüketicinin ilgisini çeker ancak çocukların kapitalist bireylere dönüşmesine katkıda bulunduğu da bir gerçektir. Bu noktada dikkat edilmesi gereken transmedyal yayınlarda çocuk edebiyatı yayıncılığının ilkelerine sadık kalınmasıdır. Basılan kitaplar sadece bir pazarlama kampanyası olarak

düşünülmemelidir. Yayınlar hazırlanırken biçimsel ve içeriksel özelliklere, çocuğa görelik, çocuk gerçekliği, çocuk gözü kavramlarına ve dil anlatım kurallarına uyulmalıdır.

Resim 8: Shrek Çizgi Roman

Kaynak: amazon.com

Resim 9: Shrek filmi

Kaynak: imdb.cm

Resim 10: Shrek Müzikali

Kaynak: imdb.com

Hedef kitlesi çocuklar olan transmedya hikaye anlatımı ve markalaşmasına birçok örnek verebiliriz. Onlardan biri de Shrek hikaye evrenidir. İlk olarak 1990 yılında hikaye kitabı olarak basılan "Shrek" sonrasında 5 uzun metrajlı film, farklı firmalar tarafından üretilen 25 video oyunu ve çeşitli kumpanyalar gibi farklı medya ortamlarında genişlemiştir. Anlatı ve karakterler farklı ortamlarda çeşitlenerek devam etmiştir. Kimi zaman iki farklı anlatı olan kitap ve film yeniden kurgulanarak birleştirilmiş ve müzikale dönüştürülmüş, kimi zaman ise kısa film direkt çizgi romana uyarlanmıştır. Serinin küresel düzeydeki hayran kitlesi "Shrek" markalaşmasının da önünü açmıştır. (Hazneci, 2016)

Resim 11: Angry Birds Film Afişi

Kavnak: imdb.com

Kuş gribi ve domuz gribi salgınlarından esinlenerek 2009'da üretilen Angry Birds mobil oyunu da trasnemdyal anlatıma sahiptir. Kısa sürede büyük bir hayran kitlesine kavuşan Angry Birds evreni transmedya anlatı ve markalaşması ile genişlemiştir. Evrenin iki filmi, hikaye kitapları ve oyuncakları bulunmaktadır. Finlandiya, İspanya, Malezya, Katar, Çin ve İngiltere'de faaliyet gösteren Angry Birds tema parklar her yaştan ziyaretçilere hizmet vermektedir. (Kucur, 2017: 148)

Türkiye'de de çocuk yayıncılığında transmedya hikaye anlatımı ve markalaşması oldukça yaygın olarak görülmektedir. TRT Çocuk Kanalı'nda yer alan ve araştırmamızın kapsamında bulunan Rafadan Tayfa, Aslan, Ege ile Gaga, Pırıl ve Akıllı Tavşan Momo çizgi filmleri bunlardan birkaçıdır. Ancak diğer bölümde bu çizgi filmler detaylı olarak inceleneceğinden bu kısımda Cartoon Network'te yayınlan Kral Şakir örnek gösterilecektir.

Resim 12: Kral Şakir film afişi

Kaynak: imdb.com

Resim 13: Kral Şakir Müzikal

Kaynak: perakende.org, 2019

Kral Şakir, Cartoon Network Türkiye kanalında Grafi2000 tarafından yaılmış, kanalın ilk Türk çizgi dizisidir. Seri, 23 Nisan 2016'da ön gösterim yapmış ve 16 Mayıs 2016 tarihinde de kanalda yayınlanmaya başlanmıştır. Kral Şakir çizgi filminin dışında, "Kral Şakir: Oyun Zamanı ve Kral Şakir: Korsanlar Diyarı isimli animasyon filmler vizyona girmiş ve dokuz adet hikaye kitabı yayınlanmıştır. Lisanslı materyallere ve internet oyunlarıyla anlatı yelpazesi genişlemiştir.(Ay, 2021:17-18)

Çocuk kitabı yazarı Cynthia Jabar(2012), blogunda hikaye anlatıcıları ve yayıncılar için transmedya hikaye anlatıcılığını hayranlarıyla etkileşime geçmek, topluluk inşa etmek ve çoklu platformlarda bir evren oluşturmak için fırsat olarak gördüğünü belirtiyor. Editörlerin, grafik tasarımcılarının, yazarların, pazarlamacıların, kütüphanecilerin, öğretmenlerin ve hayranların hikaye için 7/24 bağlantıda kalabildiğinin altını çiziyor. Çocuk yayıncılığının geleceğinin transmedya hikayeler olduğunu iddia ediyor.

Transmedya hikaye anlatıcılığının çocuk yayıncılığı için eşsiz bir fırsat olduğunu belirten Jabar yayıncıların bu durumdan faydalanması gerektiğini söylüyor. Yazar ve çizerlerin sahip oldukları görsel yeteneklerin ve çocuk yayıncılarının hali hazırda ellerinde bulunan karakter ve içeriklerin bu durumu kolaylaştıracağını vurguluyor. Bu kahramanların kolayca franchise ürünlere dönüşebileceğinin de altını çiziyor. Tüm bunlara ek olarak zaten online ortamlarda aktif olan çocuklarla mobil platformlarda da tekrardan bir araya gelmenin de büyük bir avantaj sağlayacağını belirtiyor. (transmediakids.com)

Çocuk yayıncılığı ve transmedyayı bir araya getiren diğer bir alan ise eğitim sektörüdür. Sevilen karakterlerin gücünden eğitim alanında da faydalanmak gerekir. Okul müfredatları ve transmedya hikayeciliği bir araya getirilirse çocukların eğitime bakışı değişebilir. (Jain, 2018) Örneğin, TRT Çocuk'un Avrupa Birliği ve Türkiye ortak yapımı Su Elçileri çizgi filmi artan su kirliliğine dikkat çekmektedir. Okul öncesi ve ilköğretim çocukları için hazırlanan çizgi film transmedya hikaye anlatıcılığı evreninde genişlemiştir. Çizgi film karakterleri Anadolu'daki okullarda çocuklarla buluşmuş, dergi kapağında ve sosyal medya platformlarında yer almış ve franchise ürünleri (oyun kartları, yap-boz, boyama kitapları…) satışa sunulmuştur. (Eskin, 2018)

III. BÖLÜM

ÇOCUK EDEBİYATI YAYINCILIĞI VE TRANSMEDYA HİKAYE ANLATICILIĞI: TRT ÇOCUK ÖRNEĞİ

3.1. Araştırma Metodolojisi

3.1.1.Araştırma Problemi

Dijital medya ile etkisini hızla arttıran tüketim çağı her yaştan insanı hedef almaktadır.. Ekonomik dayanakları bulunan transmedya hikaye anlatıcılığı ve markalaşması bu kapitalist çağın bir sonucudur. Hayali bir evren çevresinde genişleyen transmedya hikayeleri çocuk edebiyatı yayıncılığında da kullanılmaktadır. Çocukların sevdikleri karakterlerin filmleri, mobil oyunları, kitapları, oyuncakları ve hatta sosyal medya uygulamaları vardır. Ancak hedefi çocuk olan içeriklerin taşıması gereken özellikler vardır. Transmedya evreni içerisinde oluşturulmuş çocuk yayınlarının içeriksel ve biçimsel özellikleri koruması ve pazarlama taktikleri uğruna göz ardı edilmemesi gerekmektedir.

Araştırmanın ana problemi, transmedya kavramından hareketle oluşturulan çocuk edebiyatı yayınlarının biçimsel ve içeriksel olarak çocuk edebiyatı temel kavramlarına uygun mudur?

3.1.2. Araştırma Konusu

Çocuk, kavramı tarihle birlikte gelişmiş ve değişmiştir. Süreç içerisinde Avrupa gibi bazı yerlerde küçük yetişkinler kabul edilip ağır işlerde çalıştırılmış. Bizim gibi anadolu topraklarında ise hediye olarak görülüp el üstünde tutulmuştur. Yaşadığımız postmodern tüketim çağında ise her kültürde içerik kapitalizminin hedefindedirler.

Dijital ortamlarda maruz kaldıkları içerikleri hızla tüketen çocuklar artık tüm dünyalarını bu anlatılar etrafında kurgulamak isterler. Henry Jenkins'in geliştirdiği transmedya hikaye anlatıcılığı kavramı da çocukların bu beklentisini fırsat bilen yayıncı ve yapımcılar için büyük avantaj olmuştur. Sevilen karakterlerin hikaye evrenleri hızla genişletilip franchise ürünleri tüketime sunulmuştur. Birçok yayınevi bu karakterlerin hikaye kitaplarını yayınlamak için yapımcılar ile iş ortaklığı geliştirmiştir.

3.1.3. Araştırmanın Amacı

Transmedya hikaye anlatıcılığı ve markalaşması çocuk edebiyatı yayıncılığında oldukça yaygın kullanılmaktadır. Hayranı olduğu kahramanın maceralarını izleyen çocuklar gece yatmadan önce de onların hikayelerini okuyarak uyumaktadır. Peki bu kitaplar hazırlanırken çocuk kitaplarının taşıması

gereken biçimsel ve içeriksel özelliklere dikkat edilmiş midir? Yoksa sadece bir pazarlama taktiği olarak hazırlanıp çocuk tüketicilerin önüne mi konulmuş mudur? Araştırmanın amacı bu düzlemde hazırlanmıştır.

3.1.4.Araştırmanın Yöntemi

Çocuk edebiyatı yayıncılığı ürünlerinin taşıması gereken biçimsel ve içeriksel özellikler vardır. Transmedyal anlatı kullanılarak oluşturulmuş bu hikaye kitaplarınında bu özelliklere uygunluğunu araştırmak için nitel yaklaşım benimsenmiştir. Araştırmanın kavramsal çerçevesi hazırlanırken kaynak tarama yöntemi kullanılmıştır. Konu hakkında yazılmış kitaplar, makaleler, röportajlar ve internet ortamında yayınlanmış eserler incelenmiştir.

Araştırmanın üçüncü bölümünde ise araştırmanın kapsamına giren TRT Çocuk hikaye kitapları içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir.Temin edilen kitaplar araştırmanın ilk iki bölümünde anlatılan kavramsal bilgiler ışığında oluşturulmuş ölçütler açısından ele alınmıştır. Bu ölçütler biçimsel özellikler, içeriksel özellikler, dil ve anlatım ve çocuk edebiyatı temel kavramları adında 4 ana kategoriden oluşmaktadır. Her ana kategori kendi arasında alt kategorilere de ayrılmaktadır. Biçimsel özellikler; boyut, kağıdın cinsi, cilt türü, tipografi, kapak ve resimdir. Biçimsel özelliklerin hepsi çocuk edebiyatı otoritelerinin kabul ettiği dış yapı özellikleridir. İçeriksel özellikler: konu, karakterler, kadın-erkek rolleri, çocuğun konumlandırılışı, toplumsal eleştiri ve mekan-atmosfer olarak 6 alt kategoriye ayrılmıştır. Konu, karakter ve mekan-atmosfer çocuk edebiyatı alanında çalışan akademisyenlerin ortak görüşüdür. Ancak çocuğun konumlandırılışı, kadın-erkek rolleri ve toplumsal eleştiri araştırmamızı yaparken bizim eklediğimiz kriterlerdir. Dil ve anlatım başlığı ise literatürde yer alan çocuk edebiyatı tezlerinde tek bir başlık olarak ele alınmıştır. Ancak bizim araştırmamızda ise 3 alt kategoriye ayrılarak incelenecektir. Bunlar; cümle yapısı, sözcük kullanımı, atasözü ve deyimler olarak sınıflandırılmıştır., Çocuk edebiyatı temel kavramları ise çocuk edebiyatı alanında yıllardır yapılmış çalışmalar ışığında ortak karar kılınmış 3 kriterdir; çocuğa görelik, çocuk bakışı ve çocuk gerçekliği.

3.1.5. Araştırmanın Evreni ve Örneklem

Transmedya hikaye anlatıcılığı çocuk edebiyatı yayınlarında son yıllarda oldukça sık kullanılmaktadır. Hem dünya da hem de ülkemizde birçok yapım şirketi transmedya hikaye anlatcılığından ve markalaşmasından yararlanmaktadır. Tüm anlatıları araştırmamız mümkün olmadığı için evreni Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'na ait TRT Çocuk ile sınırlandırdık.

Çalışmanın evrenini TRT Çocuk'ta yayınlanan Rafadan Tayfa, Aslan, Pırıl, Akıllı Tavşan Momo ve Ege il Gaga çizgi filmlerinin transmedya hikaye anlatıları oluşturmaktadır. Bu sınırlandırmanın sebebi diğer çizgi filmlerin hikaye kitabının bulunmamasından kaynaklanmaktadır. Araştırmada seçilen çizgi filmlerin 2021 yılının Haziran ayına kadar yayınlanmış hikaye kitapları için

geçerlidir. Araştırmanın örneklemini Rafadan Tayfa çizgi filminin 10, Pırıl çizgi filminin 8 ve Aslan, Ege ile Gaga, Akıllı Tavşan Momo çizgi filmlerinin ise 5 hikaye kitabı bulunmaktadır.

3.1.6. Araştırmanın Sınırlıkları

TRT Çocuk Kanalı'nda yayınlanan diğer çizgi filmlerin hikaye kitapları bulunmadığı için transmedya evrenleri araştırmaya dahil edilmemiştir. Araştırmamızın kapsamında bulunan Rafadan Tayfa çizgi filminin; Eyvah! Macera Peşimizde, Vantrilok Kamil, Bilim Kahramanları, Arkadaştan Öte ve Hafiyelik Peşinde adlı kitaplarının basımı bulunmadığı için araştırmaya dahil edilmemiştir. Bir diğer sınırlandırma ise Covid-19 pandemisi sebebiyle araştırmamızın içeriğine giren Aslan çizgi dizisinin, animasyon filminin vizyon tarihi ertelenmiş ve araştırmamızın tarihi olan 2021 Haziran'dan sonra izleyici ile buluşmuştur. Bu yüzden araştırmaya dahil edilmemiştir.

3.1.7. Araştırmanın Hipotezleri

Dijital dünya da ekonomik açıdan ayakta kalmak isteyen yayınevleri varlıklarını devam ettirmek için pazarlama taktiklerine başvururlar. Sevilen çizgi filmlerin hikaye kitaplarını yayına hazırlayarak çocuk hayran kitlesini hedefler. Yeni bir hikaye ile pazarda satışı oranını riske atmak yerine transmedya evrenini seçerek güvenli bölge oluşturmak ister. Bu varsayımlardan hareketle araştırmanın hipotezleri;

1. Transmedya hikaye anlatıcılığı çocuk edebiyatında bir pazarlama taktiği olarak kullanılmaktadır.
2. Transmedya hikaye anlatıcılığı çocuk edebiyatı ürünlerinin biçimsel açıdan beklentilerini karşılamaz
3. Transmedya hikaye anlatıcılığı çocuk edebiyatı ürünlerinin içeriksel açıdan beklentilerini karşılamaz.
4. Çocuk edebiyatında transmedya kullanımı medya yakınsamasına örnektir.

3.2. TRT Çocuk Çizgi Filmlerinin Transmedya Analizi

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'na ait TRT Çocuk kanalı 24 Ekim 2008'de kurulmuştur. (Doğan ve Göker, 2012: 10) TRT Çocuk hedef kitlesini internet sitesinde sadece çocuklar olarak tanımlanmaktadır. TRT Çocuk 3-12 yaş grubu çocukların fiziksel ve bilişsel gelişimlerine artı değerler

katmak, toplumsal, bilimsel ve teknolojik konularda farkındalık oluşturacak içerikler üretmek için çalışır. (trtcocuk.net.tr)

Resim 14: TRT Çocuk Kitaplık Uygulaması

Kaynak: TRT Kitaplık

TRT Çocuk Kanalı sadece televizyon yayıncılığı ile sınırlı değildir. TRT Çocuk adında aylık yayın yapan bir dergisi ve Instagram, Twitter ve Youtube'da TRT Çocuk adında sosyal medya hesapları da vardır. Özellikle kanal, Instagram hesabından izleyici kitlesiyle iletişime geçmektedir. Platform üzerinden yarışmalar düzenler ve takipçileriyle etkileşim içinde kalır.

TRT Çocuk, dijital platformlarda da hizmet verir. Kurumun aplikasyon marketlerinde toplam 40 adet uygulaması bulunmaktadır. Bunlardan 18 tanesi TRT Çocuk Kanalı'nın kapsayıcı uygulamaları iken, 22 tanesi ise kanalda yayınlanan çizgi filmlerin her birine özel uygulamadır. Uygulamaların büyük çoğunluğunu oyunlar oluştururken; TRT Çocuk Ninniler'de Anadoluya ait 12 türkünün hikayeleri ile animasyonlaştırılmış, TRT Çocuk Kitaplık'ta farklı yayınevlerinde çıkmış hikaye kitapları ücretsiz kullanıma sunulmuş, TRT Çocuk Animasyon Atölyesi'nde çocuklara kendi animasyon sahnesini

oluşturma imkanı verilmiştir. Bunun dışında bazı çizgi filmlerin kendi yapımcıları tarafından geliştirilmiş uygulamaları da mevcuttur.

Resim 15: TRT Çocuk Oyun Dünyası Arayüzü

Kaynak: App Store

TRT'ye ait TRT Market adındaki çevrimiçi alışveriş sitesinde çizgi filmlerin lisanslı ürünleri satışa sunulmaktadır. Kıyafetlerden okul eşyalarına, pudingten kolonyaya kadar olan çok geniş bir ürün yelpazesinde transmedya markalaşmasını görmek mümkündür. Özetle, TRT Çocuk Kanal'ı yayın politikası ve yayınladığı çizgi filmlerle transmedya hikaye anlatımına ve markalaşmasına ülkemizden bir örnektir.

Araştırmamızda incelenecek Rafadan Tayfa, Pırıl, Aslan, Ege ile Gaga ve Akıllı Tavşan Momo çizgi filmelerinin transmedyal hikaye evrenleri incelenecek, bu kapsamda hazırlanmış hikayeleri çocuk edebiyatı temel ölçütleri ışığında değerlendirilicektir.

3.2.1. Rafadan Tayfa

Rafadan Tayfa 2014 yılından beri TRT Çocuk kanalında yayınlanmaktadır. Yapımcılığını ve yönetmenliğini İsmail Fidan üstlenmektedir. (Keskin ve Şentürk, 2019: 6) Rafadan Tayfa herbiri farklı karakter özelliklerini temsil eden Hayri, Akın, Mert, Kamil, Hale ve Sevim adında bir arkadaş grubundan oluşmaktadır. Çimen'in (2019) İsmail Fidan ile yaptığı görüşmede edindiği bilgilere göre çizgi dizi 1980-1990 arasında geçen bir dönem projesidir. Mahalle ortamında geçen animasyon,

komşuluk ve arkadaşlık ilişkilerinin öne çıktığı ve sokak oyunlarının yer aldığı anlatılara sahiptir. (Çimen, 2019: 33)

Resim 16: Rafadan Tayfa Müzikal Afişi

Kaynak: Twittter, 2017

Rafadan Tayfa, TRT Çocuk Kanalı'nın transmedya hikaye evrenine sahip çizgi filmlerinden biridir. Yiğitbaşı (2018) Rafadan Tayfa'nın daha fikir aşamasında iken sinema filmi, çizgi roman, müzikal gösteri ve dijital oyunları kurgulanarak tasarlanmıştır. Bunlardan hayata ilk olarak geçirilen müzikal gösteriler olmuştur. (Yiğitbaşı, 2018: 108) Rafadan Tayfa'nın Türkiye'dir Burası ve Veri Tayfa adında iki adet müzikal gösterisi vardır. Bu gösteriler turnelere halinde şehirleri gezmektedir.

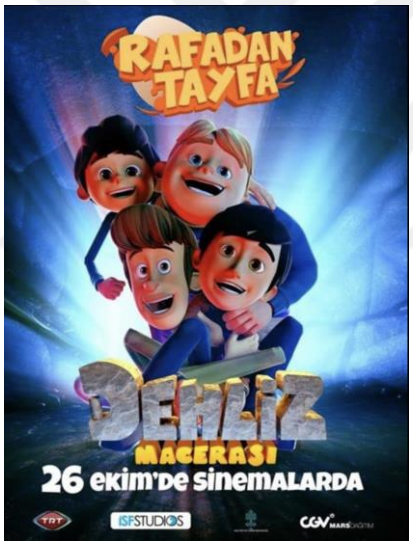
TRT Çocuk Kanalı'nda 9 sezondur devam eden çizgi dizi toplam 114 bölümden oluşmaktadır. Bunun dışında animasyonun Ramazan'a özel Ramazan Tayfa adında 30, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi'nin katkılarıyla hazırlanan Dijital Tayfa adında 10, çocuklara trafik kurallarını anlatmaya yönelik Trafik Tayfa adında 13 bölümden oluşan hikaye evrenini genişletmek amacıyla

hazırlanmış serileri vardır. Aynı zamanda İstiklal Marşı'nın 100. yıl dönümü anısına hazırlanmış Rafadan Tayfa İstiklal Marşı Özel Bölümü'de bulunmaktadır

Resim 17: Rafadan Tayfa İstiklal Marşı Özel Bölüm

Kaynak: Anadolu Ajansı, 2021

Resim 18: Film Afişi

Kaynak: imdb

Resim 19: Film Afişi

Kaynak: imdb

Çizgi filmin transmedya evrenini genişleten bir diğer çalışma ise sinema filmleridir. İlk film olan Rafadan Tayfa Dehliz 26 Ekim 2018 yılında vizyona girmiş ve toplam bir milyon sekiz yüz iki bin üç yüz otuz dokuz seyirci tarafından izlenmiştir..(Box Office) Filmin konusu inşaat firması ekibinin mahalleye gelmesiyle başlar. Mahalleyi kurtarmak ise Kuşçu Baba ile Rafadan Tayfa'nın mahallenin altındaki dehlizi bulmasına bağlıdır. İkinci film olan Rafadan Tayfa Göbeklitepe ilk filmden bir sene sonra 27 Aralık 2019 tarihinde vizyona girmiştir. Bu film beyazperde de tam üç milyon dört yüz kırk dört bin sekiz yüz on dört kişi tarafından izlenmiştir.(Box Office)

Resim 20: Hayri Uzayda arayüzü

Kaynak: apps.apple

Resim 21: Mahalle Mesele arayüzü

Kaynak: apps.apple

Rafadan Tayfa'nın iOS ve Android marketlerinde Mahalle Meselesi, Tornet ve Hayri Uzayda adında 3 adet ücretsiz mobil oyunu bulunmaktadır. Ayrıca TRT Çocuk'un kitaplık, yap-boz, müzik uygulamalarında da Rafadan Tayfa'ya dair içeriklere rastlanmaktadır. Animasyonun sosyal medya hesapları da son derece aktiftir. Rafadan Tayfa'nın Youtube'da bir milyon iki yüz otuz bin bin Instagram'da elli iki bin altı yüz ve Twitter'da üç bin dört yüz doksan dört adet takipçisi bulunmaktadır. Tayfa bu sefer tarihin sıfır noktası kabul edilen Şanlıurfa Göbeklitepe'de maceraya atılmıştır.

Çizgi film transmedya hikaye anlatıcılığı ve markalaşmasını beraber yürütmektedir. Farklı sektörlerde hizmet veren birçok marka ile iş birlikleri yapmıştır. Rafadan Tayfa karakterlerinden oluşan gece lambası, kolonya ve dezenfektan çeşitleri, çocuklar için takviye edici gıdaları, okul eşyaları, tekstil ürünleri, oyuncakları ve atıştırmalık ürünleri bulunmaktadır.

Resim 22: Rafadan Tayfa Puding

Kaynak: TRT Market

Rafadan Tayfa'nın transmedyal anlatısı yayıncılık alanında da faaliyet göstermektedir. Yayıncılık sektöründe Erdem Yayın Grubu ile çalışmaktadır. TRT Çocuk, İSF Studios ve Erdem Yayın Grubu birlikte 5 seri 24 kitaptan oluşan bir yayın hazırlamıştır. Bunların içinde ilk olarak 5 kitaptan

oluşan Rafadan Tayfa karakterlerinin yer aldığı boyama kitabı bulunmaktadır. Bu seri üçüncü basımını yapmıştır.

Resim 23: Rafdan Tayfa

Kaynak: TRT Market

Resim 24: Etkinlik Kitabı

Kaynak: TRT Market

Bir diğer seri ise Rafadan Tayfa ile Dikkat ve Zeka Etkinlikleri adında 4 kitaptan oluşan bir etkinlik setidir. Kitaplarda resim tamamlama çalışmaları, bulmacalar, origami yapımı, mandala boyama ve eşleştirme gibi farklı türlerde etkinlikler bulunmaktadır. Bu setin hedef kitlesi 5-7 yaş arasındaki okul öncesi grubu oluşturmaktadır.

3.2.1.2. Rafadan Tayfa Hikaye Kitapları Analizi

Araştırmamızın esas amacı TRT Çocuk Kanalı'nda yayınlanan transmedya anlatıların hikaye kitaplarını çocuk edebiyatı kriterlerine göre incelemektir. Rafadan Tayfa çizgi filminin 3 farklı seriden oluşan toplam 15 kitabı bulunmaktadır ancak Rafadan Tayfa çizgi filminin; Eyvah! Macera Peşimizde, Vantrilok Kamil, Bilim Kahramanları, Arkadaştan Öte ve Hafiyelik Peşinde adlı kitaplarının basımı

bulunmadığı için araştırmaya dahil edilmemiştir. Diğer 2 seri; Rafadan Tayfa ile Okuyorum ve Rafadan Tayfa Eğleniyor'um kavramsal araştırma sonucu oluşturulan kriterler ışığında incelenecektir.

Resim 25: Rafadan Tayfa ile Okuyorum Seti

Kaynak: Çiçek Sepeti

3.2.1.2.1. Rafadan Tayfa ile Okuyorum

İlkokul 1. Sınıflar için hazırlanan bu setin yaş grubu 6-8 olarak belirlenmiştir. Setin 2020 yılında10 bin adetten oluşan 5. basımı yapılmıştır. Kitapların genel yayın yönetmenliğini Melike Günyüz, editörlüğünü Tuğçe Togo, uyarlamasını Ayşenur Gönen ve resimlemesini İSF Studios yapmıştır. Seri; Geçmeyen Hıçkırık, Kar Geliyor, Oyunbozan, Yanlış Anlama ve Su Hayattır adından 5 kitaptan oluşmaktadır.

Seride yer alan hikaye kitaplarının biçimsel özellikleri belirlenen kriterler ışığında incelenmiştir. Kitapların hepsinin boyutu 16x23 cm'dir. Bu ölçüler kitaplık raflarına uygun kullanışlı bir boyuttur. Kitapların kapağında karton iç sayfalarında ise 2. hamur kağıt tercih edilmiştir. İç sayfalar ve kapak birbirine zımbalanmıştır. Kopma yırtılma açısından zımba doğru bir seçim değildir. Tipografik olarak kitapları ele aldığımızda ise hepsinde tırnaksız yazı tipinin tercih edildiği görülmektedir.

Serinin bütün kitaplarının sayfalarında görsel mevcuttur. Renkler canlı karakterler sevimlidir. Kitaplarda yer alan görseller çizgi filmlerden alınmıştır. Serinin ilk kitabı Geçmeyen Hıçkırık'ın kapağı mor ve turuncu renklerden oluşmaktadır. Hayri ve Mert' yer verilmiştir. İkinci kitabı Kar Geliyor'da ise yeşil ve kırmızı renkler kullanışmış görsel olarak da Hayri, Hale, Sevim ve Kamil bulunmaktadır. Oyunbozan andlı hikaye kitabının kapağı pembe ve lacivert renkler hakimdir. Görsel olarak ise Hayri ve Kamil vardır. Serinin dördüncü kitabı Yanlış Anlama'nın kapağında turuncu ve lacivert renkler kullanılmış ve Balıkçı, Kamil, Hayri ve Yumak bulunmaktadır. Son kitap Su Hayattır'da ise turuncu ve mavi renkler tercih edilmiştir. Akın, Mert ve Hayri'nin görselleri kullanılmıştır.

İçeriksel özellikler arasında konu ilk başta gelmektedir. Geçmeyen Hıçkırık, Hayri'nin bir türlü durmayan hıçkırığını konu alır. Arkadaşları ve kardeşi Hale bu durumu geçirmek için ellerinden geleni yapmaya hazırdır. Kar Geliyor hikaye kitabında ise kahramanlarımız karın nasıl yağdığını öğrenmeye

çalışırlar. Oyunbozan adlı kitabın konusu da iki yakın arkadaş Hayri ve Kamil'in tartışmalarını konu alır. İki dostu barıştırmak tayfanın geri kalanın görevidir. Yanlış Anlama, Rafadan Tayfa'nın hayvansever hikayelerinden biridir. Kaybolan Yumak'ı bulmak için tüm ekip elele vermiştir. Bu serinin son kitabı olan Su Hayattır'ın konusu sürpriz bir şekilde sürahiden kaybolan balıktır. Konu bakımdan bu hikayede kopukluklar vardır.

Rafadan Tayfa ile Okuyorum Serisinde Yer Alan Karakterlerin Hikayelere Göre Analizi					
	Geçmeyen Hıçkırık	**Kar Geliyor**	**Oyunbozan**	**Yanlış Anlama**	**Su Hayattır**
Hayri	Komik, huysuz, iştahlı, inatçı	Aceleci, abartmayı seven	İnatçı, iyi kalpli	İnatçı, iyi kalpli	Şaşkin, komik, hayvansever
Kamil	Akıllı, şakacı	Akıllı, şakacı	İnatçı, iyi kalpli	Telaşlı, iyi kalpli	
Akın	Akıllı, paylaşımcı		İyi kalpli	Üzgün, hayvansever	Yetenekli, üzgün, hayvansever
Mert	Akıllı	Akıllı	İyi kalpli		Akıllı, hayvansever
Hale	Komik, kızgın		İyi kalpli		
Sevim			İyi kalpli	Yetenekli, yardımsever	
Balıkçı				İyi kalpli	
Basri Amca				Sinirli	

Tablo 3: Rafadan Tayfa ile Okuyorum Karakter Analizi

Hikayelerin hepsinde yer alan karakterler farklılık göstermektedir. Animasyonun ana karakterlerinden olan Hayri serinin bütün kitaplarında vardır. Hayri genel olarak iştahlı, inatçı, komik, şaşkın ve hayvansever bir karaktere sahiptir. Hikayelerde yer alan diğer karakterlerden Kamil, Akın, Hale, Sevim ve Mert'in ortak özellikleri ise akıllı ve iyi kalpli olmalarıdır. Kamil aynı zamanda şakacı ve inatçıdır. Akın ise grubun diğer üyelerine göre daha üzgün bir kişiliğe sahiptir. Hale de ağabeyi gibi komiktir. Sadece Yanlış Anlama adlı hikayede yer alan Balıkçı iyi kalpli ve Basri Amca'da sinirli bir karaktere sahiptir.

Hikaye kitaplarının hiçbirinde kadın ve erkek rolleri arasında ayrımcılık oluşturacak ifade ve davranışlarına yer verilmemiştir. İki cinsiyetinde rolleri eşit dağıtılmıştır. Hikayelerde yer verilen çocuk karakterler farklı karakter özelliklerine sahiptir. Böylece kitapları okuyan farklı huylardaki çocukların kendilerinden bir parça bulması hedeflenmiştir. Anlatılan hikayelerin hepsinin ana mekanı sokaktır. Kimi zaman evede gidilse de bu çok nadir olan bir durumdur. Sokakta geçen bu hikayelerde hep maceracı ve heyecanlı bir atmosfer hakimdir.

Rafadan Tayfa çizgi filminin transmedya evreninin bir parçası olarak hazırılanan hikaye kitaplarında toplumsal eleştiriler de mevcuttur. Yanlış Anlama ve Oyunbozan hikayelerinde hiçbir şeyin göründüğü gibi olmadığına değinilir. Sorup öğrenemden önyargı ile olaylara yaklaşılmaması gerektiği anlatılır. Geçmeyen Hıçkırık'ta fazla yemek yemenin istenmeyen sorunlara yol açabileceği üzerinde

durulurken, Su Hayattır'da ise balıkların koca denizler yerine küçücük akvaryumlara konulmasının haksızlık olduğu anlatılır. Kar Geliyor adlı hikayede ise herhangi bir toplumsal eleştiride bulunulmamıştır.

Kavramsal çerçevede hazırladığımız ana ölçütlerden biri de dil ve anlatımdır. Bu kategorinin ilk başlığını cümle yapısı oluşturmaktadır. Beş hikaye kitabında da olay geçmiş zamanla anlatılmıştır. Cümleler ilkokul ortalama olarak 10-15 kelimeden oluşmaktadır. Okumaya yeni başlayan çocuklar için bu kelime sayısının daha az olması beklenirdi..

Rafadan Tayfa ile Okuyorum serisinde yer alan hikaye kitaplarının hepsinde olay basit kelimelerle anlatılmış ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirmek açısında bazı yeni kelimelere de yer verilmiştir. Mesela; Geçmeyen Hıçkırık'ta hile, gözlem ve yöntem, Kar Geliyor'da pekmez, tas ve zerrecik, Oyunbozan'da topaç, homurdanmak ve ziyafet, Yanlış Anlama'da makara, fal taşı ve tünel, Su Hayattır'da ise akvaryum, sürahi ve maket kelimeleri bu kelimelere örnek gösterilebilir.

Çocuk edebiyatı yayıncılığında okura dil zenginliği kazandırmak oldukça önemlidir Bu açıdan atasözü ve deyimlere yer verilir. Serinin ilk kitabı Geçmeyen Hıçkırık'ta 'Mutluluktan ağzı kulaklarındaydı', 'dalga dalga yayılıyordu','pahalıya patlamıştı', 'kayıplara karıştı' ve 'bir çırpıda silip süpürdü' atasözü ve deyimleri kullanılmıştır. Kar Geliyor'da kullanılan 'kafa kafaya vermek' ve 'hevesini almıştı', Oyunbozan'da kullanılan 'tartışma uzadıkça uzadı', 'İşe koyulmak','olay tatlıya bağlanmıştı.' ve 'başınıza güneş geçti', Yanlış Anlama'da kullanılan 'gözleri fal taşı gibi açıldı' ve 'tatlıya bağlandı', Su Hayattır'da kullanılan 'son dokunuş' ve 'kafası karışmak' deyim ve atasözleri de bu duruma örnek gösterilebilir.

Araştırma kapsamında hazırlanan son ana kriter çocuk edebiyatı temel kavramlarıdır. Seride yer alan beş hikaye kitabında metin, dil ve olay açısından çocuğa göredir. Kullanılan kelimeler ve resimler 6-8 yaş grubu için uygundur. Çocuk gerçekliği açısından kitapları ele aldığımızda da metin kurgularının okurda heyacan ve zevkle okunacak şekilde hazırlandığını belirtebiliriz. Kullanılan dil oldukça akıcıdır.

Hikayeleri çocuk bakışı kriterine göre incelediğimizde ise Geçmeyen Hıçkırık için; Hayri'nin hiçbir şeyden korkmadığını söylemesi kitabın hedef kitlesinde sık gözlemlenen bir durumdur. Bu yüzden Hayri'ye kızan Kamil'in ona ders vermek istemesi de yine hikayede yer alan bir çocuk bakışına örnektir. Kar Geliyor ise baştan aşağı bir çocuk bakışı anlatımını hakimdir. Kahramanların hepsi kar yağışını heyecanla beklemektedir. Oyunbozan'da ki çocuk bakışına örnek olarak topaç yarışında kaybeden Hayri'nin tutumunu verebiliriz. Yanlış Anlama, Akın'ın kaybolan köpeğini bulmak için Hayri ve Kamil'in yaptıkları planlar çocuk hayalgücüne örnektir. Son kitap Su Hayattır'da ise Hayri'ni su

yerine limonata istemesi hikayenin hedef kitlesinin hayata bakışına örnektir. Bardağından balık çıkınca Hayri'nin verdiği tepki de çocuk bakışına örnektir.

Resim 26: Rafadan Tayfa Eğleniyor Seti

Kaynak: Cimri

3.2.1.2.2. Rafadan Tayfa Eğleniyor

İlkokul2. ve. 3. Sınıflar için hazırlanan bu setin yaş grubu 7-9 olarak belirlenmiştir. Setin 2020 yılında 5 bin adetten oluşan 5. basımı yapılmıştır. Kitapların genel yayın yönetmenliğini Melike Günyüz, editörlüğünü Tuğçe Togo, uyarlamasını Ayşenur Gönen ve resimlemesini İSF Studios yapmıştır. Seri; Eşsiz Koleksiyon, Kendini Onun Yerine Koy, Define Avı, Turnuva ve Sağlık Muhafızları adında 5 kitaptan oluşmaktadır.

Rafadan Tayfa Eğleniyor serisinde yer alan hikaye kitapları biçimsel özellikleri belirlenen kriterler ışığında incelenmiştir. Kitapların hepsinin boyutu 15x21 cm'dir. Bu ölçüler kütüphane için uygun bir boyuttur. Kitapların kapağında karton iç sayfalarında ise 2. hamur kağıt kullanılmıştır.. İç sayfalar ve kapak birbirine zımbalanmıştır. Kopma yırtılma açısından zımba doğru bir seçim değildir. Kitapları tipografik olarak ele aldığımızda ise hepsinde tırnaksız yazı tipinin tercih edildiği görülmektedir.

Serinin kitaplarının hepsinin iç sayfasında görsel mevcuttur. Canlı renkler tercih edilmiş ve karakterler sevimli resmedilmiştir.. Kitaplarda yer alan görseller çizgi filmlerden alınmıştır. Rafadan Tayfa Eğleniyor serisinde yer alan bütün kitapların kapağında yazılar ve karakterler kabartmalıdır. Bu durum çocuklarda kitaba dokunaraka ralarında bağ kurma duygusunu pekiştirir. Serinin ilk kitabı Eşsiz Koleksiyon'un kapağında açık mavi renk tercih edilmiş ve Hayri, Kamil ve Mert'in görseli bulunmaktadır. Kendini Onun Yerine Koy da ise turuncu renk kullanılmış ve Hayri ile Tahir'e yer verilmiştir. Define Avı'nda yeşil renk tercih edilirken Basri Amca, Hayri, Akın ve Mert'in fotoğrafı bulunmaktadır. Turnuva'da ise koyu mavi kapak zemini üzerinde Hayri, Akın ve Mert'in görseline yer verilmiştir. Serinin son kitabı Sağlık Muhafızları'nda da sarı renk zeminin üstünde Hale, Sevim ve Akın bulunmaktadır.

İçeriksel özellikler açısından baktığımızda Eşsiz Koleksiyon'da gazoz kapağı koleksiyonlarındaki eksik parçayı bulan tayfa onu yeniden kaybetmenin korkusunu yaşamaktadır. İkinci kitap Kendini Onun Yerine Koy'un konusu ise yabancılara ön yargı ile yaklaşan Hayri'ye arkadaşları unutulmaz bir ders vermek ister. Define Avı'nda olaylar Rüstem Ağabey ile Basri Amca'nın tayfaya define avı düzenlemesini konu alır. Bulacakları hazine de ise Rafadan Tayfa'yı büyük bir ders beklemektedir. Serinin dördüncü kitabı Turnuva'nın konusu ayağını inciten Mert'e arkadaşları tahtada çivili futbol turnuvası düzenler. Ama bir sorun vardır. Kimse Mert'e haber vermemiştir. Sağlık Muhafızları alışılmışlığın aksine sokakta değil de Rüstem Ağabey'in beynindedir. Muhafızlar mikrop ve bakterilerle savaşır.

Rafadan Tayfa Eğleniyor Serisinde Yer Alan Karakterlerin Hikayelere Göre Analizi

	Eşsiz Koleksiyon	Kendini Onun Yerine Koy	Define Avı	Turnuva	Sağlık Muhafızları
Hayri	Dikkatsiz, iştahlı	Önyargılı, cömert, dikkatsiz, iştahlı	İnatçı, komik, huysuz	Komik, iddialı	Virüs
Kamil	Uykucu, dikkatli, çalışkan	Düşünceli, akıllı	Akıllı, huysuz	Akıllı, yardımsever	Bakteri
Akın		Akıllı, yardımsever	Akıllı, paylaşımcı	Akıllı, yardımsever	Yutan hücre
Mert	Koleksiyoner, bilgili	Akıllı, yardımsever	Akıllı, lider ruhlu	Alıngan, akıllı	Sağlık Muhafızı
Hale			Komik	Eğlenceli	Akyuvar
Sevim			Heyecanlı	Eğlenceli	Sağlık Muhafızı
Fatma Nine				Eğlenceli	
Basri Amca			Huysuz	Eğlenceli	
Rüstem Ağabey			Eğlenceli, sevecen		
Tahir		Utangaç			

Tablo 4: Rafadan Tayfa Eğleniyor Karakter Analizi

Hayri, Kamil ve Mert serinin bütün hikayelerinde yer almaktadır. Hayri dikkatsiz, iştahlı, önyargılı, komik, huysuz ve inatçıdır. Mert, Kamil ve Akın'ın ortak özelliği ise akıllı ve yardımsever olmalarıdır. Bunun haricinde Kamil uykucu, çalışkan ve kimi zaman da huysuzdur. Mert ise koleksiyoner, bilgili, lider ruhlu ve alıngandır. Rafadan Tayfa'nın kız karakterlerinde Hale komik, Sevim'de heyecanlıdır. İkisini ortak özelliği ise eğlenceli olmalarıdır. Hikayenin huysuz Basri Amca'sı okurları şaşırtarak Turnuva hikayesinde oldukça eğlencelidir. Fatma Nine'de aynı hikayede eğlenceli bir karakterle okur karşısına çıkar. Serinin sadece birer hikayesinde adı geçen Rüstem Ağabey eğlenceli ve sevecen iken Tahir oldukça utangaçtır.

Seride yer alan hikaye kitapların kadın-erkek rolleri açısından farklılık göstermektedir. İlk iki hikayede Eşsiz Koleksiyon ve Kendini Onun Yerine Koy'da kadın karaktere yer verilmemiştir. Üçüncü kitap Define Avı'nda ise iki cinsiyete de yer verilmiş ancak herhangi bir ayrımcılık oluşturacak ifade de bulunulmamıştır. On kitabını incelediğimiz Rafadan Tayfa çizgi filminin kadın-erkek rolleri açısından

tek eksiği Turnuva adlı hikayesinde yer almaktadır. Yapılan turnuvada kadın karakterler ilk önce oldukça başarılıdır. Ama finale hiç bir kadın karakter yükselmemiştir. Cinsiyet eşitliği açısından kadın rolündeki bir karakterin finalde olması güzel bir davranış olurdu. Serinin son kitabı Sağlık Muhafızları ise kadın-erkek rollerinin olmadığı bir hikayedir. Çünkü bu hikayede kahramanlarımız insan vücudunun organizmaları olarak karşımıza çıkar.

Rafadan Tayfa Eğleniyor serisindeki hikayelerde yer verilen çocuk karakterler farklı kişilik özelliklerine sahiptir. Okuyan her çocuğun kendinden bir parça bulması için çocuk kitaplarında bu konumlandırma şekli tercih edilmektedir. Seride yer alan 4 hikayenin de ana mekanı sokaktır. Sadece Sağlık Muhafızları hikayesi Rüstem Ağabey'in vücudunda geçmektedir. Hikayelerin hepsinde heyecanlı bir atmosfer hakimdir.

Toplumsal eleştiri açısından kitapları ele aldığımızda ise bütün hikayelerde bir mesaj verildiğini görüyoruz. İlk hikaye Eşsiz Koleksiyon'da temizliğe vurgu yapmak için çöplerin tezgah üzerine konulmaması gerektiği hatırlatılır. Bu hikayede yer alan diğer mesaj ise israfa yöneliktir. Kendini Onun Yerine Koy adlı hikayedeki toplumsal eleştiri baştan sona tüm olay örgüsünde mevcuttur. Kitap kendini öteki hisseden bir mülteci çocuğa karşı Rafadan Tayfa'nın samimi davranışlarını konu alır. Define Avı doğa dostu bir hikayedir. Ağaçların en büyü hazine oldu vurgusu kitapta yer alan toplumsal eleştiridir. Turnuva hikayesi okuyucuya yargısız infazın yanlış bir tutum olduğunu, hiçbir şeyin göründüğü gibi olmayabileceğini anlatmak ister. Serinin son kitabı Sağlık Muhafızları ise sağlıklı beslenme, düzenli uyku, egzersiz ve doktor kontrollerinin bağışıklık sistemine yaptığı katkılar üzerinden toplumsal eleştirisini sunar.

Dil ve anlatım açısından Rafadan Tayfa Eğeleniyor serisini ele aldığımızda ise tüm hikayelerin geçmiş zamanda kaleme alındığını görüyoruz. Aynı şekilde bütün seride 10-15 kelimeden oluşmuş cümleler kullanılmıştır. Seride yer alan hikayeler basit kelimeler ile kaleme alınmıştır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirmek için her hikayede farklı çok kullanılmayan kelimelere yer verilmiştir. Örneğin Eşsiz Koleksiyon'da vazife, maceraperest, olasılık ve israf, Kendini Onun Yerine Koy'da önyargı, çelimsiz, antreman ve ürkek, Define Avı'nda egzoz, kavak, fidan ve nezaket, Turnuva'da defans, zımba, patlıcan oturtma ve turnuva, Sağlık Muhafızları'nda ise akyuvar, muhafız, virüs, bakteri ve kondisyon kullanılan zor kelimelerdendir.

Dil zenginliği kazandırmak amacıyla çocuk edebiyatı yayıncılığı ürünlerinde atasözü ve deyimlere yer verilir. Eşsiz Koleksiyon'da kullanılan 'Tadını çıkara çıkara iç','Konu dağılmadan', 'Kayıplara karışmış', 'Yorgan gitti, kavga bitti', 'Gözü açılmış' ve 'Gözümüz gibi bakacağız', Kendini Onu Yerine Koy'da kullanılan 'Oralı bile olmadılar', 'Aklım başıma geldi', 'Son ümidim de tükenince' ve 'Karabulutlar bir anda dağıldı', Define Avı'nda kullanılan 'Suspus olmuştuk', 'Paha biçilemez', 'Nezaketi elden bırakmamak' ve 'Yaprak kıpırdamıyordu', Turnuva'da kullanılan 'İşleyen demir ışıldar', 'Otur otur paslandık burada', 'Çalışan kazanır, elması kızarır', 'İsyan bayrağını çektim' ve 'Karadeniz'de

gemilerin mi battı', Sağlık Muhafızları'nda kullanılan 'Kendini boş yere yoruyorsun' ve 'Tedbiri elden bırakmayalım' söz öbekleri bu duruma örnek gösterilebilir.

Rafadan Tayfa Eğleniyor serisine ait son inceleme kategorisi de çocuk edebiyatı temel kavramları üzerinden gerçekleştirilicektir. Serinin ilk dört kitabı metin, dil ve olay örgüsü açısından yayınevinin belirlediği 7-9 yaş çocukları için çocuğa görelik kriterlerini karşılamaktadır. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubu için uygundur. Çocuk gerçekliği üzerinden ilk dört hikayeyi ele aldığımızda ise hedef kitlesi tarafından heyecanla okunacağını belirtebiliriz. Ancak Sağlık Muhafızları yani serinin beşinci kitabının çocuğa görelik ve çocuk gerçekliği üzerinden incelediğimizde kullanılan görsellerin ve olay örgüsünün hedef kitlesinde korkuya sebep verebilir. Hedef kitlesi vücudunda yaşayan bakteri ve mikrop düşüncesine sıcak bakmayacaktır.

Çocuk bakışı da çocuk edebiyatı temel kavramları arasında yer alan bir diğer kriterdir. Eşsiz Koleksiyon çocuk karakter olan Hayri'nin gözünden kaleme alınmıştır. Tek başına sıkılan Kamil, gazoz içmek isteyen Hayri ve gazoz kapağını kaybettiklerinde yaşadıkları üzüntü çocuk bakışına örnek gösterilebilir. Kendini Onun Yerine Koy'da çocuk karakter Hayri'nin gözünden kaleme alınmıştır. Kendini dinlemeyen arkadaşlarına karşı sinirlenen Hayri ve mülteci Tahir'in yabancılara karşı utangaç davranışları bu kitapta yer alan çocuk bakışı örneklerindendir. Define Avı hikayesini ise Sevim'in ağzından dinleriz. Hikayenin başından sonuna kadar çocukların merakı ve sandıktan çıkan fidan karşısında yaşadıkları hayal kırıklığı çocuk bakışına örnektir. Aynı zamanda gruplara ayrılan çocukların birbirlerini istememeleri de gerçek hayatta çocuklar arasında sıkça karşılaşılan bir durumdur. Turnuva'da bu sefer hikayeyi Mert anlatmaktadır. Hikayede çocuk bakışına örnek gösterilebilecek durumlar arasında Mert'in arkadaşlarının ondan habersiz hareket etmelerine alınması gelir. Mert'in alçıya alınan ayağına arkadaşlarının hatıra çizmesi gerçek hayatta çocukların sık sık başına gelen bir durumdur. Sağlık Muhafızların'da ise hikaye 3. tekil şahıs tarafından anlatılmaktadır. Normalde çocuk olan baş karakterler bu sefer birer sağlık muhafızı olarak karşımızdalar. Kahramanlarımız; okurlarını elini yıkamak, doktora gitmek ve hapşırmak gibi en basit hastalık tehlikelerine karşı önlem almaya davet eder. Çocuk bakışı bu hikayede net bir şekilde ifade edilmemiştir.

3.2.2. Pırıl

Araştırmamızın kapsamına giren transmedya anlatılardan biri de Pırıl çizgi filmidir. Pırıl 2018 yılında yayın hayatına başlamıştır. Pırıl çizgi filminde 9 yaşındaki bir kız çocuğunun okulda öğrendiği bilgilerin gerçek hayatta can bulduğu, matematiğin sıkıcı olmayan, eğlenceli ve günlük hayatta kullanılabilir yönünü arkadaşlarıyla keşfetme macerası anlatılmaktadır. (ATF Stüdyoları).

TRT Çocuk Kanalı'nda 4 sezondur yayınlanan çizgi film toplam 48 bölümden oluşmaktadır. Ayrıca Pırıl Ramazan Özel ve Pırıl 18 Mart Çanakkale Zaferi Özel bölümleri ile hikaye evrenini genişletmiştir. Teknofest etkinliği içinde özel bir bölüm hazırlayan kısa filmi aracılığıyla çocukları

etkinliğe çağırmıştır.(TRT Haber, 2021) Pırıl çizgi filmi de aynı Rafadan Tayfa gibi karakterleriyle Anadolu'daki şehirleri gezip hayran kitlesiyle fiziksel olarak buluşmaktadır.

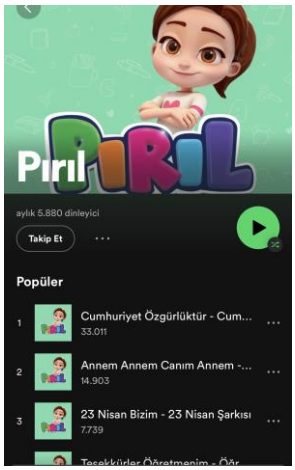

Resim 27: Pırıl Uygulama Kullanımları

Kaynak: apps.apple

Pırıl'ın uygulama marketlerinde 6 adet arttırılmış gerçeklik(AR) uygulaması vardır. Nur Erdem(2018) transmedya uygulamaların AR uygulamları ile birleştiğinde izleyicinin artık sadece anlatılan bir hikayeyi, gözü, kulağı ya da her ikisiyle birlikte algılaması beklenen birey olmaktan çıkmakta, bizzat hikaye içerisinde yer almaktadır. (Erdem, 2018: 155) Pırıl çizgi film anlatısında da transmedya hikaye evreni AR ile çeşitlendirilmiştir. Pırıl Puzzle, Pırıl English, Pırıl Boyama, Pırıl, Pırıl Danslar ve Çanakkale AR adlı uygulamaları geliştirmiştir. Pırıl Puzzle, Pırıl, Pırıl English ve Pırıl Boyama uygulamaları için Pırıl hikaye, İngilizce ve boyama kitapları gereklidir. Kullanıcılar uygulamaya girip kitap kapağını gösterdiğinden ekranda karakterlerin arttırılmış gerçeklik görüntüsü belirir. Pırıl Danslar uygulaması ise kameraya zemini tanıttığında ekranda dans eden karakterler yer alır. Kullanıcı ekrandaki seçeneklerden farklı karakterler seçebilir. Diğer bir AR uygulaması ise Çanakkale Zaferi üzerinedir. Tarihi Gelibolu Yarımadası'nda 19 noktayla ilgili tüm detayları Pırıl'la sanal rehber olarak gezebilmektedir. Ayrıca karakterin 3 boyutlu animasyonuyla uygulam üzerinden fotoğrafda çekilebilmektedir. (Anadolu Ajansı, 2021)

Pırıl'ın Instagram ve Youtube'da sosyal medya hesapları bulunmaktadır. Instagram hesabında on altı bin yüz takipçisi bulunan Pırıl, takipçileriyle etkileşim halindedir. Hikayeler özelliği üzerinden kelime bulmaca, hangisi doğru, gölge bulmaca gibi yarışmalar düzenler. Youtube hesabında ise bin yetmiş beş izleyicisi bulunmaktadır. Pırıl'ın aynı zamanda Spotify başta olmak üzere dijital müzik marketlerinde Pırıl Pırıl Şarkılar adında toplam 7 şarkıdan oluşan albümü bulunmaktadır.

Resim 28: Pırıl Albümü

Kaynak: Spotify

Resim 29: Pırıl Kutu Oyunu

Kaynak: TRT Market

Resim 30: Diş macunu

Kaynak: TRT Market

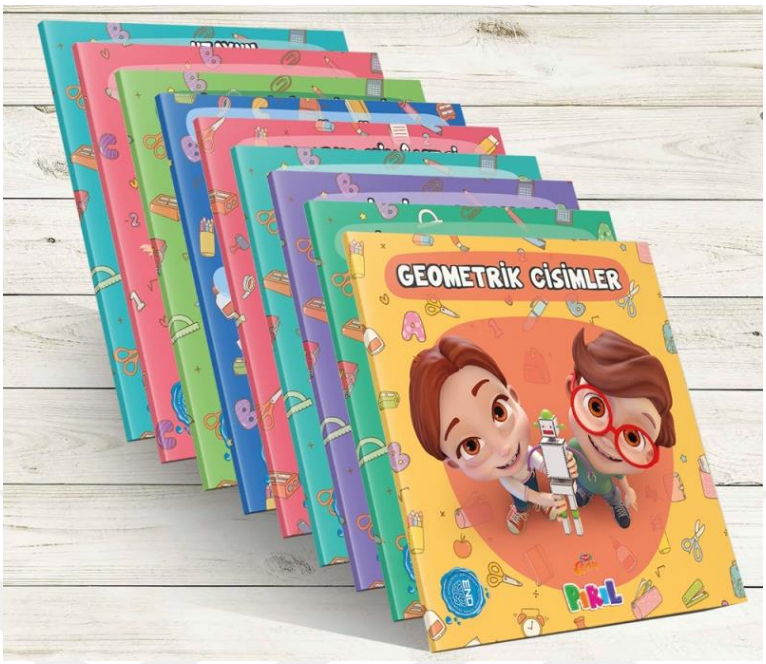
Transmedya hikaye anlatıcılığı dışında Pırıl'da transmedya markalaşmasından da yararlanmaktadır. TRT Market e-ticaret sitesi üzerinden kolonyadan vitamine, defterden kutu oyunlarına hatta makarnasına kadar birçok franchise ürünü hayranlarına sunulmaktadır. Aynı zamanda Pırıl Market adında bir internet sitesi üzerinden de hem hikaye, etkinlik kitapları satılmakta hem de ders programı gibi ücretsiz içerikler indirme imkanı izleyici kitleye sunulmaktadır.

Pırıl'ın basılı yayınları ATF Stüdyoları tarafından hazırlanıp, Cem Web Ofset'te ise basılmaktadır. Pırıl'ın basılı yayınlar ürün yelpazesinde; okul öncesi, 1. 2. ve 3. sınıflar içim matematik etkinlik kitabı ve bu yaş gruplarını her birine özel set halinde yardımcı kaynakları bulunmaktadır. Sayısal alanlar haricinde çocukların dil gelişimine de önem veren Pırıl yapımı Pırıl's First Words adında İngilizce kitabı da vardır. Pırıl'ın ayrınca okul öncesi grubuna hitaben boyama kitabı, noktaları birleştirme ve kavramlar adında da yayınları bulunmaktadır.

3.2.2.1. Pırıl Hikaye Kitaplarının Analizi

Pırıl'ın toplam 9 kitaptan oluşan ilk basımı 2020 yılında yapılmış bir hikaye seti vardır. Sette yer alan kitaplar; Başkanlık Yarışı, Geometrik Cisimler, Sıvıları Ölçüyoruz, Uzay'ın Doğum Günü Şifreleri, Kesirli Dondurmacı, Sıfırın Hikayesi, Kesirler Karnımızı Doyurdu, Simetrinin Gizemi ve Romen Rakamları adlı hikayelerdir. Bu kitapların genel yayın yönetmenliğini Neslihan Bayram Sacihan, editörlüğünü Ali Sacihan ve yayıncılığını ise ATF Stüdyoları yapmaktadır. Hedef kitlesi yayın

evi tarafından belirlenmeyen bu setin araştırmalarımız sonucu 7-9 yaş ilkokul düzeyine hitap ettiği kararına varılmıştır.

Resim 31: Pırıl Hikaye Kitabı Seti

Kaynak: Pırıl Market

Kitapların sayfa sayısı kırk ve kırk sekiz olarak değişmektedir. Hikayelerin sonunda konu ile ilgili etkinliklere de yer verilmiştir. Biçimsel özellikleri açısından incelediğimizde seride yer alan bütün kitaplar 24x24 ölçülerinde kare formattadır. Kapakta karton iç sayfalarda ise kuşe kağıt tercih edilmiştir. Kolay yırtılamaması için bu kalitede bir kağıt kullanılması doğrudur. İç sayfalar birbirine iplik dikişle bağlanmış kapağa ise tutkalla yapıştırılmıştır. Çocuk edebiyatı yayıncılığında en kullanışlı tercihlerden biridir.Tırnaksız yazı tipi hem dış hem iç sayfalarda tercih edilmiştir.

Pırıl serisinde yer alan bütün kitapların iç sayfasında görsel mevcuttur. Canlı renkler kullanılmış ve karakterler sevimli resmedilmiştir. Kitapların içinde yer alan görseller çizgi filmlerden alınmıştır. Bütün hikaye kitaplarının kapağında yer alan görseller ve yazılar kabartmalıdır. Başkanlık Yarışı'nın kapağında pembe zemin tercih edilmiş üstünde Pırıl, Deha ve Nazlı'ya yer verilmiştir. Geometrik Cisimler'in kapağında turuncu rengi ön plana çıkarken Pırıl ve Deha görseli kullanılmıştır.

Sıvıları Ölçüyoruz'un kapağında Pırıl Cesur ve Nazlı mutfak önlükleri ile koyu mavi zeminin üzerinde yer almaktadır. Uzay'ın Doğum Günü Şifreleri adlı hikaye kitabının kapak rengi açık mavidir. Uzay ve Pırıl kardeşlerin görseli kullanılmıştır. Kesirli Dondurmacı'da Uzay dondurmasıyla mor renk, Sıfırın Hikayesi'nde de Pırıl veUzay pembe renk zeminin üzerinde resmedilmiştir. Yeşilin koyu tonu Kesirler Karnımızı Doyurdu'da tercih edilirken açık tonu ise Simetrinin Gizemi'nde tercih edilmiştir. Pırıl iki kitabında kapağında yer alır ike Kesirler Karnımızı Doyurdu'da Cesur, Simetrinin Gizemi'nde

ise Ada, Pırıl'a eşlik etmiştir. Serinin son kitabında ise Uzay ve arkadaşı Mert dedektif kıyafetleriyle mavi renk kapakta bulunmaktadır.

Serinin içeriksel özelliklerini belirlenen kriterler ışığında incelediğimizde ele alacağımız ilk kategori konuları olacaktır. Başkanlık Yarışı adlı hikaye adından da anlaşılacağı üzerine seçimleri konu almaktadır. Geometrik Cisimler'de Pırıl ve sınıf arkadaşlarına grup çalışması ödevi verilir. Ancak bütün ödevi kendi başına yapmak isteyen sınıfın çalışkan çocuğu Deha ile grup olan Pırıl için işler hiç de görüldüğü kadar kolay değildir.

Sıvıları Ölçüyoruz'da kulüp saatinde Şirin Tatlar'ı tercih eden ekibimiz bu sefer eğlenceli bir şekilde sıvıları ölçmeyi öğrenir. Uzay'ın Doğum Günü Şifreleri'nde ise ebeveynleri iki kardeşe eğlenceli bir oyun hazırlamıştır. Kesirli Dondurmacı'da ise Pırıl, Cesur ve Nazlı yarışma yaparlar. Gittikleri dondurmacı ise topları kesirli bir oyun üzerinden vermektedir. Sıfırın Hikayesi'nde öğretmen çocuklardan sıfır hakkında bir yazı yazmalarını ister. Kesirler Karnımızı Doyurdu'da Pırıl ve arkadaşları kesirleri, Simetrinin Gizemi'nde ise patates baskısıyla simetriyi öğrenirler. Romen Rakamları'nın konusu ise Uzay'ın ablasını ajan zannetmesiyle başlar. Dedektifçiliğe girişen Uzay ve arkadaşı Mert, Pırıl'ın peşine düşerler.

Pırıl Okuma Kitaplarında Yer Alan Karakterlerin Hikayelere Göre Analizi

	Başkanlık Yarışı	Geometrik Cisimler	Sıvıları Ölçüyoruz	Uzay'ın Doğum Günü Şifreleri	Kesirli Dondurmacı	Sıfırın Hikayesi	Kesirler Karnımızı Doyurdu	Simetrinin Gizemi	Romen Rakamları
Pırıl	Akıllı, eğlenceli	Akıllı, gerçekçi, temiz kalpli	Akıllı, eğlenceli, zeki	Akıllı, eğlenceli, zeki	Akıllı, eğlenceli	Akıllı, eğlenceli, zeki	Akıllı, eğlenceli, zeki, uykucu	Akıllı, eğlenceli, zeki	Akıllı, eğlenceli
Ada	Yardımsever	Akıllı					Koleksiyoncu		
Cesur	Komik, iştahlı	İştahlı	Sabırsız, yaramaz		İştahlı, dikkatsiz	Komik, İştahlı	Sabırsız, iştahlı	Komik, İştahlı	
Ahmet	Yatdımsever								
Nazlı	Girişken, özgüvenli	Süslü			Süslü	Akıllı	Süslü	Süslü	
Öğretmen	Hoşgörülü		Anlayışlı			Anlayışlı, eğlenceli	Eğlenceli	Anlayışlı, eğlenceli	
Deha	Çalışkan	Çalışkan, garantici, iyi kalpli				Zeki, bilgili	Zeki		
Efe		Futbolsever	Futbolsever			Üşengeç	Futbolsever		
Pırıl Babası		Yardımsever anlayışlı		Eğlenceli Doğasever		Eğitici eğlenceli	Eğlenceli Hayvansever		
Pırıl Annesi		Yardımsever anlayışlı					Maharetli Yetenekli	Gizemli eğlenceli	
Uzay				Sabırsız Meraklı	Şaşkın	Yaramaz	Yaramaz	Komik Çok bilmiş	Meraklı Hayalperest
Dondurmacı					Eğlenceli				
Mert									Meraklı

Tablo 5: Pırıl Karakter Analizi

Seri'de yer alan karakterler hikayeden hikayeye değişiklik göstermektedirler. Ancak Pırıl, ana karakter olduğu için her hikayede yer almaktadır. Toplamda 9'u çocuk, 13 karaktere yer verilmiştir. Ana

karakter Pırıl her hikayede akıllı ve eğlenceli yanıyla önplana çıkarken Geometrik Cisimler'de temizli kalpli olduğu, Sıvıları Ölçüyoruz, Uzay'ın Doğum Günü, Kesirler Karnımızı Doyurdu ve Simetrinin Gizemi hikayelerinde ise zeki olduğu vurgulanır. Ayrıca Kesirler Karnımızı Doyurdu hikayesinde de uykucu yönüne gönderme yapılır.

Cesur karakteri serinin 7 kitabında bulunmaktadır. Başkanlık Yarışı, Geometrik Cisimler, Kesirli Dondurmacı, Sıfırın Hikayesi ve Simetrinin Gizemi adlı hikayelerde komik ve iştahlı olarak kaleme alınan Cesur karakteri, Sıvıları Ölçüyoruz'da ise sabırsız ve yaramazdır. Nazlı ve Pırıl'ın kardeşi Uzay'a toplam 6 hikayede yer verilmiştir. Nazlı Geometrik Cisimler, Kesirli Dondurmacı, Kesirler Karnımızı Doyurdu ve Simetrinin Gizemi adlı hikayelerde süslü yönüyle, Başkanlık Yarışında girişken ve özgüveni ile, Sıfırın Hikayesi'nde ise akıllılığıyla ön plana çıkmaktadır. Uzay Sıfırın Hikayesi ve Kesirler Karnımızı Doyurdu da yaramaz küçük kardeş rolündedir. Uzay'ın Doğumgünün'de ise sabırsız ve meraklıdır. Kesirli Dondurmacı'da şaşkın, Simetrinin Gizemi'nde komik ve Romen Rakamların'da ise hayalperesttir.

Pırıl'ın en yakın arkadaşı Ada toplam üç hikayede yer almış hepsinde de farklı karakter özellikleri ile ön plana çıkmıştır. Başkanlık Yarışın'da yardımsever, Geometrik Cisimler'de akıllı ve Kesirler Karnımızı Doyurdu'da ise koleksiyoncu özelliği vurgulanmıştır. Sınıftaki bir diğer öğrenci olan Efe yer aldığı toplam 4 hikayenin üçünde futbolsever, birinde ise üşengeçtir. Sınıfın en çalışkanı Deha hep çalışkan, zeki ve bilgili yönüyle anlatılmıştır. Geometrik Cisimler'de buna ek olarak iyi kalpli ve garantici yönü de kaleme alınmıştır.

İpek Öğretmen anlayışılı ve eğlenceli yönüyle hikayelerde yer alır iken, Başkanlık Yarışı adlı hikayede hoşgörülü olduğu da anlaşılmaktadır. Pırıl'ın ebeveynleri de serüvenin bir parçasıdır. Babası eğlenceli yönüyle ön plana çıkar iken Geometrik Cisimler'de yardımsever ve anlayışlı, Uzay'ın Doğum Günü Şifresi'nde ve Kesirler Karnımızı Doyurdu'da çevrecidir. Annesi de aynı babası gibi Geometrik Cisimler'de yardımsever ve anlayışlıdır. Annesi Kesirler Karnımızı Doyurdu'da yetenekli ve Simetrinin Gizemi'nde ise gizemli bir roldedir.

Pırıl'ın hikaye kitapları setinde sadece birer hikayede karşımıza çıkan karakterlerde vardır. Serinin ilk kitabında bulunan Ahmet yardımsever rolündedir. Uzay'ın arkadaşı Mert ise sadece serinin son kitabı Romen Rakamları'nda vardır. Mert'de aynı arkadaşı Uzay gibi meraklıdır. Kesirli Dondurmacı olan dondurmacı da eğlenceli yönüyle seride yer alan karakterlerdendir.

Pırıl serisinin hikaye kitaplarında kadın-erkek rolleri açısından cinsiyet ayrımcılığı ifadelerine yer verilmemiştir. Ancak yıllardır toplumumuzda oturtulmuş bazı karakterlerin belli cinsiyetlere adanmış özelliklerine rastlanmaktadır. Örneğin Başkanlık Yarışı adlı hikayede sınıfın en iştahlı çocuğun Cesur adında bir erkek çocuk olması ya da yine aynı hikayede Nazlı adlı karakterin süslü bir kız çocuğu olmasını gösterebiliriz. Seride yer alan diğer kitaplarda da benzer ifadelere yer verilmiştir.

Çocuğun konumlandırılışı kriterini göz önüne aldığımızda ise Başkanlık Yarışı, Geometrik Cisimler, Sıvıları Ölçüyoruz, Kesirli Dondurmacı, Sıfırın Hikayesi, Kesirler Karnımızı Doyurdu ve Simetrinin Gizemi'nde hikaye okul ortamında geçtiği için çalışkan, yaramaz, komik, süslü gibi birçok farklı karakter yer verilmiştir. Böylece okuyan her çocuk kendinden bir parça bulabilecektir. Uzay'ın Doğum Günü Şifreleri aile ortamında geçmektedir. Bu yüzden iki farklı çocuk konumlandırılışı görmekteyiz. Yaramaz ve sabırsız küçük kardeş ile akıllı ve kardeşini çok seven bir abla profili çizilmiştir. Serinin son kitabı Romen Rakamları'da meraklı küçük kardeş Uzay'a odaklı bir hikayedir.

Serinin her kitabında farklı bir toplumsa eleştiriye yer verilmiştir. İlk kitapta abartılı vaatler yerine gerçekçi olanların kazanacağına vurgu yapılmıştır. İkinci kitap emek sarf etmenin, üçüncü kitap sabırlı olmanın, serinin dördüncü kitabı gelecek için ağaç dikmenin, beşinci hikaye azimle çalışmanın önemine yönelik toplumsal eleştiriler sunar. Sıfırın Hikayesi, Kesirler Karnımızı Doyurdu ve Simetrinin Gizemi'nde farklı hikayeler üzerinden toplumumuzda matematiğe karşı oluşmuş önyargılara eleştiri sunar. Serinin son kitabında ise fazla merakın kişiyi komik duruma düşüreceği ve izinsiz kimsenin eşyasını karıştırmamak gerektiği üzerinde durulur.

Başkanlık Yarışı, Geometrik Cisimler, Sıvıları Ölçüyoruz, Kesirli Dondurmacı, Sıfırın Hikayesi, Kesirler Karnımızı Doyurdu ve Simetrinin Gizemi'nde ana mekan okul ve sınıftır. Seride yer alanUZayın Doğum Günü Şifreleri ve Romen Rakamları ise daha çok ev ortamında geçmektedir. Hikayeleri çoğunlukla heyecanlı, eğitici ve komik bir atmosferde geçer.

Dil ve anlatım kategorisinde Pırıl setini incelediğimizde ise cümle yapısı açısından hepsinin geçmiş zamanla kaleme alındığı ve cümlelerin 10-15 kelimeden oluştuğunu söyleyebiliriz. Yaş grubu açısından bu kelime sayısı uygundur. Seride yer alan kitaplarda cümleler genelde basit anlamlı kelimelerden oluşsada kelime dağarcığını geliştirmek açısından sık kullanılmayan terimlerede yer verilmiştir. Başkanlık Yarışın'da; pankart, kürsü ve sütun grafik, Geometrik Cisimler'de; proton, koni, küp ve silindir, Sıvıları Ölçüyoruz'da; form ve litre, Uzay'ın Doğum Günü Şifreleri'nde tornavida, nesne ve doğal sayılar, Kesirli Dondurmacı'da; kızılderili, konsantrasyon ve motivasyon, Sıfırın Hikayesi'nde; iştahlı, sürü, asetat ve doğal yaşam, Kesirler Karnımızı Doyurdu'da; tam, yarım, çeyrek ve kesir, Simetrinin Gizemi'nde; melodi, simetri ve patates baskısı ve Romen Rakamları'nda; ise delil, dedektif, piyes ve romen rakamları bu duruma örnektir.

Çocuk edebiyatı yayıncılığı ürünlerinde dil zenginliği kazandırmak için atasözü ve deyimelere yer verilir. Başkanlık Yarışın'da; müjdeli haber ve içi sevinçten kıpır kıpır oldu, Geometrik Cisimler'de; hayal kırıklığı ve dil dökmek, Sıvıları Ölçüyoruz'da; olaya güzel tarafından bakmak ve kaza geliyorum diyor , Uzay'ın Doğum Günü Şifreleri'nde niyeti yoktu ve gözünün dikmiş bekliyordu, Kesirli Dondurmacı'da; çocuk oyuncağı, Sıfırın Hikayesi'nde; epey uğraşmak, Kesirler Karnımızı Doyurdu'da; yüz akı ve kuş olup uçmak Simetrinin Gizemi'nde; gülüşü takınmak ve Romen Rakamları'nda; ise başına bir sürü iş açmak ve ders oldu ifadeleri bu kullanımlara örnektir.

Son kategori olan çocuk edebiyatı temel kavramları açısından seriyi ele aldığımızda çocuğa görelik açısından metin ve görsellerin hedef kitlesine uygundur. Çocuk gerçekliği kategorisi üzerinden hikayeler baktığımızda Başkanlık Yarışı, Geometrik Cisimler, Sıvıları Ölüyoruz, Kesirli Dondurmacı, Sıfırın Hikayesi, Kesirler Karnımızı Doyurdu ve Simetrinin Gizemi'nde hikaye 8-9 yaşlarındaki Pırıl tarafından anlatılır. Arkadaşları ile yaşadığı maceraları anlatan Pırıl eğlenerek öğrenmenin mümkün olduğunu gösterir. Her sınıf ortamında yaşanan benzer olaylarla okuyucun kendisini karakterle özdeşleştirmesi kolaylaşır. Uzay'ın Doğum Günü Şifreleri'nde anlatıcı yine Pırıl'dır ancak bu sefer kardeşi Uzay ile birlikte hikayede başroldür. Çocuk gerçekliği açısından bu hikayeye baktığımızda okuyucu kardeşlik bağı üzerinden karakterle arasında bağ kurabilir. Serinin son kitabı Romen Rakamları'nda anlatıcı 5 yaşındaki Uzay'dır. Bu hikayede çocuk gerçekliği üzerinden incelendiğinde her kardeşlikte yaşanan benzer olaylara gönderme yapar.

Pırıl serisini son olarak çocuk bakışı açısından ele alacağız. Serinin her kitabın da çocuk bakışına örnek bulunmaktadır. İlk kitapta Pırıl'ın seçim yarışındaki heyecanı ve hayalleri, Geometrik Cisimler'de Pırıl'ın arkadaşına sinirlenip robotunu kırması ve son ders zilini heyecanla beklenmesi çocuk bakışı olarak gösterilebilir. Sıvıları Ölçüyoruz'da ki yıllardır istediği kulübü sonun gidince yaşadığı mutluluk, Uzay'ın Doğum Günü Şifreleri'nde ise Uzay'ın süprizin belge olduğunu gördüğünde yaşadığı hayal kırıklığı son derece gerçekçi bir çocuk bakışına örnektir. Sıfırın Hikayesin'de Uzay'ın ablasının peşine takılması, Kesirler Karnımızı Doyurdu'da Pırıl okuyucuya kardeşini tanıtırken "onunla çok anlaşamayız ama onu çok severim" ifadelerini kullanır. Bu iki kardeş örneğide çocuk bakışını anlatır. Simetrinin Gizemi'nde Uzay'ın ablasının ödevini küçümsemesi ve çocukların matematik dersi olunca üzülmesi çocuk bakışına örnek verilebilir. Son kitapta ise tüm hikaye boyunca Uzay'ın merakı ve sonundaki yorgunluğu kitapta yer alan çocuk bakışı olarak değerlendirilir..

3.2.3. Aslan

TRT Çocuk Kanalı'nda transmedya hikaye evrenine sahip bir diğer anlatı ise Aslan çizgi filmidir. Aslan'ın ilk bölümü 2017 yılında yayınlanmaya başlamıştır. Aslan'ın yapımcılığını S. Murat Kaya ve Outline Ajans yapmaktadır. Çizgi filmin senaryosunu da Özgür Balamir yazmaktadır. Aslan ve

arkadaşları günlük hayatta karşılaştıkları sorunlara rahatlıkla bulunabilecek malzemelerle çözümler üretirler. Küçük mucitlere yol gösteren ise Aslan'ın dedesi olur.

Zafer Özdemir'in Çocuk İçin İçerik Derneği'nin blog sayfasında yer alan makalesine göre Aslan

Resim 32: Aslan Müzikal Afişi

Kaynak: Biletix

çizgi fiminin, çocuk ile bilimsel çaba arasında doğru bir ilişki kurulması yönünde verdiği mesajlar vardır. Bunlar; bilimsel-teknik-teknolojik gelişmeler gündelik ihtiyaçlardan doğar, tecrübe buluşlara yön verir, herkes ve çocuklar bilimsel çalışma yapabilir, her sorunun bir çözümü vardır ve bu çözüme uzaklarda değil etrafımızda olup bitenleri gözlemleyerek ulaşabiliriz ve bilimsel icatlar, çoğu zaman başarısız denemelerin ardından gelir. (ÇİÇEK)

Aslan'ın toplam yüz elli sekiz bölümü vardır. Bu bölümlerin haricinde 23 Nisan Çocuk Bayramı ve Teknofest için iki özel bölümü ve ellerini yıkamanın önemine dair klibi bulunmaktadır. Aslan'ın aynı

zamanda Aslan Deney Odası adında çocuklardan gelen bilimsel sorulara basit açıklamalarla cevap verdiği bir çizgi film serisi vardır. Bu animasyonla transmedya anlatı evreni çeşitlendirilmek istenmiştir.

Resim 33: Aslan Film Afişi

Kaynak: Anadolu Ajansı

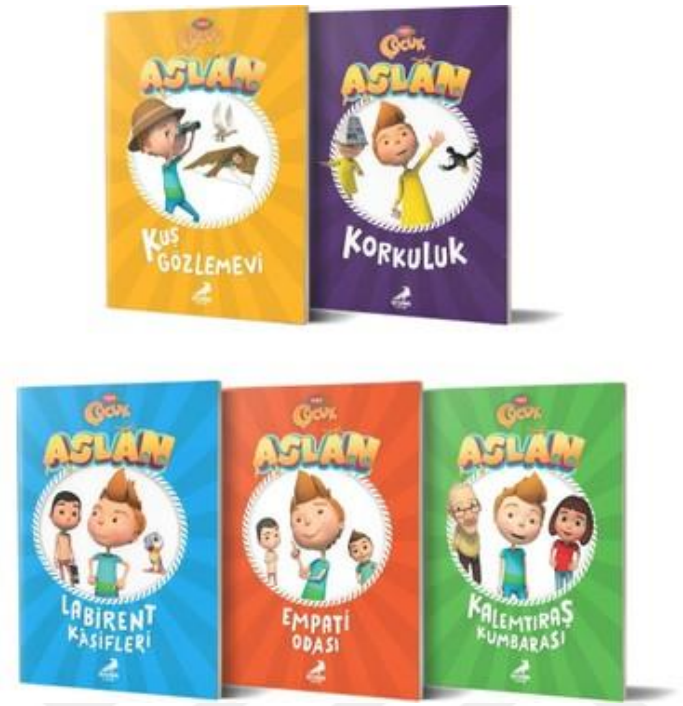
Aslan Hürkuş Kayıp Elmas adında 7 Ocak 2022'de vizyona girmiş bir sinema filmi bulunmaktadır. Animasyonda usta bir pilot olan büyük büyük babasının mirası özel uçak Hürkuş'u canlandırmaya çalışan ve uçak mühendisi olma hayali kuran Aslan'ın efsanevi kayıp elamsın peşindeki macerası anlatılıyor. (Anadolu Ajansı, 2022) Box Office Türkiye verilerine göre filmi bir milyon yüz elli bin dokuz yüz seksen bir kişi izlemiştir.

Aslan aynı zamanda izleyicileriyle etkileşimde bulunduğu TRT Çocuk Aslan adında bir Instagram hesabı vardır. Hesabın yirmi dört bin takipçisi bulunmaktadır. Hesapta Aslan'ın müzikal turnesi hakkında haberler bulunduğu gibi eğlenceli bilmecelere de yer verilmektedir. Aslan çizgi filmi transmedya markalaşmasından da yararlanmaktadır. Tekstilden mutfak eşyasına, kırtasiye ürünlerinden kolonya ve oyuncaklara kadar her alanda lisanslı ürünleri satılmaktadır. Bu pazarlama taktiğiyle izleyici kitlesinin etrafını kuşatmak istenmiştir.

3.2.3.1. Aslan Hikaye Kitapları Analizi

Aslan'ın 2020 yılında ilk basımı Erdem Yayın Grubu'ndan yapılmış 5 kitaplık bir hikaye seti vardır. Kalemtraş Kumbarası, Kuş Gözlemevi, Labirent Kaşifleri, Empati Odası ve Korkuluk sette yer alan hikayelerdir. Kitapların genel yayın yönetmenliğini Melike Günyüz, editörlüğünü Sevim Sarıçam

ve uyarlamasını Türkan Çolak yapmıştır. Yayınevi 6-8 yaş grubunu hedef kitlesi olarak kitabın üzerinde belirtmiştir. Hikayelerin sonunda etkinlikler bulunmaktadır.

Resim 34: Aslan Hikaye Kitapları Seti

Kaynak: Hepsiburada

Kavramsal çerçevede oluşturduğumuz ilk kriter olan biçimsel özellikler açısında Aslan serisine baktığımızda tüm kitapların 15x21 cm'dir. Bu ölçü çocuk kitapları için idealdir. Dış kapakta karton, iç sayfalarda ise 1. hamur kağıt tercih edilmiş ve ikisi birbirine tel zımba ile tutturulmuştur. Zımba yöntemi kolay tahrip olur. Kitaplarda tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır. Bütün sayfalarda resim kullanılmış, karakterler sevimli renkler canlı tercih edilmiştir. Görseller çizgi filmlerden alınmıştır.

Serinin bütün kitaplarında farklı renk zemin tercih edilmiştir. Kalemtraş Kumbarası'nda yeşil renk üzerinde Aslan, dedesi ve Zeynep, Kuş Gözlemevi'nde sarı zemin üzerine Aslan, Ak çaylak ve Mehmet, Labirent Kaşifleri'nde mavi zemin üzerine Aslan ve Eren, Empati Odası'nda kırmızı zemin üzerine Aslan, Eren ve Mehmet ve son hikaye Korkuluk'ta mor zemin üzerine Aslan ve Mehmet'e yer verilmiştir.

İçeriksel açıdan hikayeleri ele aldığımızda ise ilk kitapta etrafa saçılan kalemtraş çöplerinden rahatsız olan Aslan yeni bir kalemtraş icat eder. İkinci kitapta derginin düzenlediği yarışmayı kazanmak için üç arkadaş bir kuş gözlem aleti, üçüncü kitapta labirentten kurtulmak için bir pusula icat etmeleri

gerekir. Dördüncü hikayede ise konu görme engelli vatandaşlarla empati kurmak üzerinedir. Korkuluk hikayesinde de birlikte hareket edildiğinde zorlukların üstesinden gelinebileceği vurgulanır.

Aslan Serisinde Yer Alan Karakterlerin Hikayelere Göre Analizi					
	Kalemtıraş Kumbarası	**Kuş Gözlemevi**	**Labirent Kaşifleri**	**Empati Odası**	**Korkuluk**
Aslan	Hayalperest, akıllı, duyarlı	Hayalperest, akıllı, maceracı	Hayalperest, akıllı	Hayalperest, akıllı, duyarlı	Hayalperest, akıllı
Zeynep	Hayalperest, akıllı	Hayalperest, akıllı, maceracı	Hayalperest, akıllı	Hayalperest, akıllı, duyarlı	Hayalperest, akıllı
Mehmet	Hayalperest, akıllı	Hayalperest, akıllı	Hayalperest, akıllı, komik, iştahlı	Hayalperest, akıllı, duyarlı, komik	Hayalperest, akıllı, komik
Dede	Bilgili, becerikli, duyarlı	Bilgili, becerikli	Bilgili, becerikli		Bilgili, becerikli
Eren			Akıllı, hırslı, hayalperest	Hayalperest, akıllı	
Mehmet'in Babası				Dalgın	

Tablo 6: Aslan Karakter Analizi

Aslan'ın hikaye kitaplarının hepsinde 3 arkadaş olan Aslan, Zeynep ve Mehmet bulunmaktadır. Üç karakterinde ortak özelliği hayalperest, akıllı ve duyarlı olmasıdır. Aynı zamanda Aslan maceracı Mehmet ise komik ve iştahlıdır. Çizgi dizinin diğer ana karakteri Aslan'ın dedesi ise bilgili ve becerikli yönüyle ön plana çıkar. Sadece iki hikayede yer alan Eren'de aynı arkadaşları gibi akıllı ve hayalperesttir. Ancak kimi zaman hırsına da yenik düşer. Empati Odası'nda yer alan Mehmet'in babası ise dalgın olması ile anlatıya katılır.

Kadın-erkek rolleri açısında seride yer alan kitapların hiçbirinde keskin cinsiyet ayrımcılığına sebebiyet verecek ifadelere yer verilmemiştir. Sadece Kalemtraş Kumbarası'nda Zeynep'in sıkışan kumbarasını Mehmet'in açması erkeklerin fiziksel gücüne örnek teşkil edebilir. Ancak bu olayı arkadaş yardımlaşması olarak da görebiliriz. Kitapta çocuğun konumlandırılışı ise ana karakterler üzerinden olmuştur. Maceracı ve hayalperest 4 arkadaş birlikte hareket edip sorunlara çözüm üretmektedirler.

Toplumsal eleştiri seride yer alan her kitapta mevcuttur. Kalemtraş Kumbarası'nda Aslan keskin konserve kapağını çöpe atmadan önce bir kağıda sarar çünkü sokak hayvanları çöpü karıştırırken zarar görebilir. Kuş Gözlemevi'nde zorlukların üstesinden gelirken birlikte hareket etmenin önemi vurgulanır. Labirent Kaşifleri'nde küçümsenen eşyaların zor durumlarda işe yarayabileceği ve hayvanseverliğe dair mesajlar bulunmaktadır. Empati Odası baştan sona bir toplumsal eleştiri sunar. Görme engelli vatandaşlar için yapılan yolların diğerleri tarafından işgal edilmesine göndermelerde bulunulur. Korkuluk'ta engel gibi görünen zorlukların fırsata çevrilebileceği vurgusu yapılmıştır.

Seride yer alan kitaplardan Kalemtraş Kumbarası Aslan'ın odasında ve dedenin atölyesinde geçmektedir. Mekan olarak Kuş Gözlemevi'nde ev, park ve atölye, Labirent Kaşifleri'nde panayır, Empati Odası ve Korkuluk'ta sokak tercih edilmiştir. Hikayelerin hepsinde samimi ve eğlenceli bir hava hakimdir. Sadece Labirent Kaşifleri'nde telaşlı ve Empati Odası'nda duyarlı bir atmosfere de yer verilmiştir.

Aslan serisini dil ve anlatım özellikleri açısında incelediğimizde tüm hikayelerin geçmiş zamanla yazıldığını görüyoruz. Aynı zamanda cümleler 5-10 kelimeden oluşmaktadır. Sözcük kullanımı olarak baktığımızda ise basit anlamlı kelimelere yer verildiğini ancak her hikayede çocukların kelime dağarcığını geliştirmek için sık kullanılmayan terimlerden faydalanılmıştır. Kalemtraş Kumbarasın'da; slikon ve pabuç, Kuş Gözlemevi'nde periskop, ürkek ve icat, Labirent Kaşifleri'nde panayır, labirent ve pusula, Empati Odası'nda; empati, entari ve şerit, Korkuluk'ta; alabora bu duruma örnek gösterilebilir.

Çocukların dil gelişimi açısında atasözü ve deyimler gibi söz öbeklerine de hikayelerde yer verilmelidir. Bu açıdan seriyi incelediğimizde ilk kitapta; bu işler senden sorulur, görmemek için kör olmak gerekir, ikinci kitapta; ne olsa beğenirsin, aklımıza yatmadı ve boğazına düşkün, üçüncü kitapta; içim içime sığmıyordu, düşüncelere dalmak ve ağzının tadını bilmek, dördüncü kitapta; top gibi yuvarlandım ve son kitapta yer alan sonbahar kapımızı çalmak üzereydi ile yedi denizin hakimi ifadelerinin hepsi örnek olarak gösterilebilir.

Son ana kategorimiz çocuk edebiyatı temel kavramları açısından incelediğimizde ise ilk olarak çocuğa görelik kriterine bakılmıştır. Seride yer alan tüm kitaplarda metin dil ve olay bakımından yayınevinin belirlediği 6-8 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıda, kullanılan kelime ve resimlerde yaş grubuna uygundur. Çocuk gerçekliği açısından baktığımızda tüm seri için hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Çocuklarda yardımlaşma duygusunu geliştirir. Kolay icatlarla zorlu sorunlar üstesinden gelmenin yollarını gösterir.

Aslan serisini son kriter olarak çocuk bakışı kavramı üzerinden inceleyeceğiz. Kalemtraş Kumbarası'nda hikaye Aslan'ın gözünden anlatılmaktadır. Aslan ve arkadaşlarının tarihi Osmanlı parasına karşı yaşadıkları şaşkınlık çocuk bakışını gösterir. Kuş Gözlemevi'nde çocukların kazandıkları ödülü paylaşacakları için üzülmesi gerçek hayattaki çocuk bakışıyla aynıdır. Labirent Kaşiflerin'de okul gezisine giden kahramanların heyecanı ve sevinci gerçekle örtüşmektedir. Aynı zamanda kimi karakterin panayırda yemeğe odaklanması kimisinin yenilgiyi kabul etmemesi de okur kitlesinin kendi arkadaşlarıyla hikayedeki karakterleri özdeşleştirmesi açısından önemli bir ayrıntıdır. Empati Odasın'da ödevlerini bitiren 4 arkadaşın oyunlarını rahatça oynaması çocuk bakışına örnektir. Kitabın tamamında olaya çocuk gözünden bakılmış hayret ve öğrenme içgüdüsü diri tutulmuştur. Son kitap Korkuluk'ta ise Aslan ve arkadaşları kargaların cevizleri kaçırışını, rüzgarın gemileri uçuruşunu çocuk akıllarıyla şaşkınlıkla karşılamaktadırlar.

3.2.4. Akıllı Tavşan Momo

TRT Çocuk kanalında yayınlanan transmedya hikaye evrenine sahip çizgi filmlerden biri Akıllı Tavşan Momo'dur. TRT Çocuk tarafından 9D Medya'ya yaptırılan çizgi filmin 75 bölümü bulunmaktadır. Momo ve arkadaşları Şarkılı Orman denilen hayali bir evrende yaşamaktadır. Momo her bölümde kaybolmuş şeyleri bulur.

Resim 35: Müzikal Afişi

Kaynak: Biletix

Akıllı Tavşan Momo'nun yönetmenliğini yapan Mahmut Hasan 2019 yılında katıldığı bir etkinlikte animasyonun uzun metrajlı filmini de yapacaklarını belirtmiştir. (Maraş Manşet, 2019) Ancak süreç içerisinde bu film henüz vizyona girmemiştir. Akıllı Tavşan Momo'nun Şarkılı Orman Müzikali Anadolu'da birçok şehri gezmektedir. Akıllı Tavşan Momo çizgi filmi Kahramanmaraş'ta yapılmaktadır. Maraş'ın kurtuluşunun 99. yıl dönümü etkinliklerinde Momo müzikali sergilenmiş ve katılan çocuklara Akıllı Tavşan elleri ile dondurma kesmiştir. (Anadolu Ajansı, 2019)

Resim 36: Momo Uygulama Arayüzü

Kaynak: apps.apple

Akıllı Tavşan Momo çizgi filminin uygulama marketlerinde oyunu bulunmaktadır. Oyunun amacı Şarkılı Orman'da düzenlenen festivalde enstrümanları kaybolan arkadaşlarına yardım etmektir. Momo'nun aynı zamanda sosyal medya hesapları vardır. Instagram'da dört bin altı yüz otuz, Facebook'da ise dokuz yüz kırk takipçisi bulunmaktadır.

Momo sadece hikaye evreni açısından değil transmedya markalaşması bakımından bir evrene sahiptir. TRT Market adındaki e-ticaret sitesinde şort, sweatshirt ve bere gibi tekstil ürünleri bulunduğu gibi peluş ve puzzle gibi eğitici oyunları da bulunmaktadır. Aynı zamanda Erdem Yayın Grubu'ndan çıkmış 4-7 yaş arası çocuklara hitap eden kodlama ve iki adette boyama kitabı vardır.

3.2.4.1. Akıllı Tavşan Momo Hikaye Kitapları Analizi

Momo'nun Erdem Yayınları'ndan 2019 yılında ilk basımı yapılmış 5 kitaptan oluşan bir hikaye seti bulunmaktadır. Sette yer alan kitapların adları; Kayıp Kaykay, Şıp ve Tıp Nerede, Teşekkürler Momo, Tuhaf Çiçek ve Tako'nun Dişleri'dir. Kitapların hedef kitlesi okul öncesi diye adlandırılan 4-7 yaş arası çocuklardır. Kitapların genel yayın yönetmenliğini Melike Günyüz, grafik tasarımını Ayşe Adaş ve uyarlamasını Türkan Çolak yapmıştır.

Resim 37: Momo Hikaye Kitabı Seti

Kaynak: Çiçek Sepeti

Biçimsel açıdan kitapları incelediğimizde hepsinin boyutu 19x27 cm'dir. Seride yer alan bütün kitapların kapakları karton iç sayfaları ise kuşe kağıttır. Okul öncesine hitap eden seri için bu seçim doğrudur. Ancak iç sayfalar ve kapağın birbirine zımba ile bağlanmış olması kolay yırtılmasına sebebiyet verir. Kitapların hepsinde tırnaksız yazı tipi tercih edilmiştir. Seride yer alan bütün kitapların kaplarında beyaz arka fon tercih edilmiş ve üzerinde Momo sabit olmak üzere farklı karakterlere yer

verilmiştir. İç saydaların hepsinde görsel bulunmaktadır. Renkler canlı ve karakterler sevimli resmedilmiştir. Ancak resimler çizgi filmin sahnelerinden alınmıştır.

Seride yer alan Teşekkürler Momo hariç diğer bütün kitapların konusu kaybolan nesnelerdir. Kayıp Kaykay'da adından anlaşılacağı gibi kaykay, Şıp ve Tıp Nerede'de Şıp ve Tıp, Tuhaf Çiçek'te çiçek ve Tako'nun Dişlerin'de ise diş kaybolmuştur. Kayıpları Momo ve arkadaşları arayıp bulur. Teşekkürler Momo'da ise arkadaşları Momo'ya her zaman onlara yardım ettiği için bir teşekkür pikniği hazırlar.

Akıllı Tavşan Momo Serisinde Yer Alan Karakterlerin Hikayelere Göre Analizi

	Kayıp Kaykay	Şıp ve Tıp Nerede	Teşekkürler Momo	Tuhaf Çiçek	Tako'nun Dişleri
Momo	Akıllı, yetenekli, yardımsever	Akıllı, yetenekli, yardımsever	Sevecen, akıllı, iyi kalpli, yardımsever	Akıllı, yetenekli, yardımsever, sevinçli	Sevecen, akıllı, iyi kalpli, yardımsever
Şıp	Yarrdımsever	Endişeli		Sabırsız	
Tıp	Yardımsever	Endişeli			
Hipo	Yetenekli, cömert, konuşkan, yardımsever		Neşeli, yetenekli		Yetenekli
Kiki	Yetenekli, cömert, konuşkan, yardımsever		Neşeli	İyi kalpli, heyecanlı, sabırlı	
İzi		Endişeli	Neşeli		
Kapkap		Doktor, cömert			
Bado			Neşeli		
Tako			Neşeli		Endişeli, temiz
Tintin				Akıllı, heyecanlı, sabırlı	
Huhu		Hasta, yorgun			

Tablo 7: Akıllı Tavşan Momo Karakter Analizi

Seri'de yer alan 5 kitapta toplam 12 karakter yer almaktadır. Sadece Momo her kitapta bulunurken diğer karakterler sürekli değişmektedir. Momo; akıllı, yetenekli, iyi kalpli ve sevecendir. Şıp; Kayıp Kaykay'da yardımsever, Şıp ve Tıp Nerede'de endişeli, Tuhaf Çiçek'de ise sabırsızdır. Tıp; Kayıp Kaykay'da yardımsever ve Şıp ve Tıp Nerede'de endişelidir. Hipo yer aldığı 3 hikayede de yetenekli ve neşelidir. Kiki'de 3 hikaye de yer almış ve yetenekli, cömert, iyi kalpli ve yardımsever bir karakterdedir. İzi ve Tako 2 kitapta bulunur ve ikiside birinde neşeli birinde endişelidir. Tek hikayede yer alan Bado neşeli, Tintin akıllı ve heyecanlı, Huhu hasta ve yorgun ve Doktor Kapkap ise cömerttir.

Kitaptaki metinden okuyarak kadın ve erkek karakterlerin ayırt edilmesi mümkün değildir. Ancak çizgi filmin seslendirilmesinden anlaşıldığı üzere Huhu ve ikiz zürafalardan Şıp kadındır. Diğer karakterler ise erkek. Cinsiyet ayrımcılığı üzerinden bakıldığında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

Bütün roller eşit şekilde dağılmıştır. Sadece İzi ve Doktor Kapkap hariç hikayelerin hepsinde yer alan karakterler çocuktur. Farklı özelliklerdeki karakterlerdeki çocuklar hikayelerde konumlandırılmıştır.

Seride yer alan bütün kitaplar okul öncesi çocukları hedef alır. Bu açıdan yapılan toplumsal eleştirilerinde hitabet şekli yaş grubuna göredir. Kayıp Kaykay'da başkasının eşyasını iyi niyetle bile olsa izinsiz almamak gerektiği vurgulanır. Şıp ve Tıp Nerede'de doktordan korkmamak üzerinde durulur. Teşekkürler Momo'da yapılan toplumsal eleştiri ise teşekkür etmenin önemine dairdir. Tuhaf Çiçek adlı kitapta sabır kaybolan bir çiçek üzerinden anlatılmıştır. Tako'nun Dişleri diş fırçalama alışkanlığını ve israfı önlemeye yönelik toplumsal mesaj içeriri.

Hikayelerin hepsi Şarkılı Orman denilen kurgusal evrende geçmektedir. Atmosfer her hikayede değişmektedir. Kayıp Kaykay'da başta ve sonda huzurlu bir ortam olsa da akışında kaybolan eşyadan dolayı endişeli bir havada vardır. Şıp ve Tıp Nerede'de kayıp zürafaların verdiği endişe hikayeden anlaşılmaktadır. Teşekkürler Momo'da bir yanlış anlaşılmadan dolayı Momo başta üzülse de sonunda sevinç ve neşe dolu bir ortama kavuşur. Tuhaf Çiçek adlı kitapta merak hikayedeki atmosfere hakim olan duygudur. Serinin son kitabı Tako'nun Dişleri'nde ise birçok duygu değişimi yaşanır; endişe heyecan ve sevinç bunlardandır.

Seride yer alan bütün hikayeler 10-15 kelimeden oluşan geçmiş zamanlı cümlelerden oluşur. Okul öncesi gruba hitap ettiği için cümleler basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Günlük kelimelere yer verilmiştir. Sadece karakterlerin adları Momo, Şıp, Tıp, Kapkap, İzi, Hipo, Bado, ve Tako gibi birbirine yakın kelimeler olduğu için karmaşaya sebebiyet verebilir. Çocuklara dil zenginliği katmak amacıyla Akıllı Tavşan Momo serisinde birtakım söz öbeklerine yer verilmiştir. Kayıp Kaykay'da elinize sağlık, Şıp ve Tıp Nerede'de geçmiş olsun, Teşekkürler Momo'da tatil ilan ediyorum ve yardım çağrısı, Tuhaf Çiçek'de her şeyin bir zamanı var, Tako'nun Dişleri'nde ise aynanın karşısına geçmek bu söz öbeklerine örnektir.

Son kategori olan çocuk edebiyatı temel kavramları açısından Momo serisini çocuğa görelik kriteri üzerinden incelediğimizde olay örgüsünün, kullanılan kelime ve resimlerin yayınevinin belirlediği 4-7 yaş için uygundur. Fakat cümlelerin kelime sayısı oldukça fazladır. Çok sayıda benzer isimde karaktere yer verilmesi de yaş grubu için doğru bir tercih değildir.

3.2.5. Ege ile Gaga

TRT Çocuk Kanalı'nda yayınlanan ve hedef kitlesi okul öncesi çocuklar olan bir diğer yapım Ege ile Gaga'dır. Çizgi film aynı zamanda uluslararası standartta bir ödüle de sahiptir. Ege ile Gaga Japon Prize Animasyonlar Festivali'nde finale kalmıştır.(Anadolu Ajansı, 2016) Yapımcılığını Resimli Filim Animasyon üstlendiği çizgi filmde Ege arkadaşı konuşan karga Gaga ile bahçesinde olup biten

doğa olaylarını keşfediyor. Doğa dedektifleri Ege ve Gaga tüm yaşadıklarını ise defterlerine not alıyorlar. Ege ile Gaga'nın TRT Çocuk'ta yayınlanmış toplam 143 bölümü bulunmaktadır.

Resim 39: Ege ile Gaga oyun uygulaması

Kaynak: apps.apple

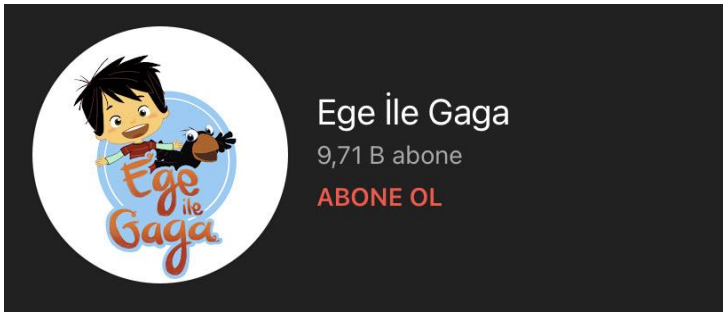

Resim 38: Ege ile Gaga oyun uygulaması

Kaynak: apps.apple

Çizgi filmin uygulama marketlerinde toplam 3 adet oyunu bulunmaktadır. Bunlardan ilki Ege ile Gaga adındaki oyunda saklanmış nesneleri çocukların ekranda bulması istenmiştir. Ege ile Gaga Tangram'da oyuncu ona verilen şekillerle istenen tangramı ortaya çıkarmaya çalışır. Zeka geliştirme açısından eğitici bir oyundur. Ege ile Gaga Bulmaca'da ise üç ana kategoride yer alan nesneleri noktaları birleştirerek tamamlamaya çalışır.

Ege ile Gaga'da diğer incelediğimiz çizgi filmler gibi sosyal medya hesaplarına sahiptir. Youtube'da dokuz bin yedi yüz on abonesi bulunan kanalda Defter Gaga adında bir oynatma listesi mevcuttur. Bu listede sadece deftere not alınan doğa olaylarının açıklamaları yer alır. Facebook'da dört bin yüz elli sekiz, Instagram'da da bin yedi yüz doksan bir takipçisi bulunmaktadır. İki platformda da takipçilerine eğlenceli oyunlar sunar.

Resim 40: Ege ile Gaga Youtube Kanalı

Kaynak: youtube

Transmedya markalaşmasından da yararlanan Ege ile Gaga'nın TRT Market e-ticaret sitesinde Usturlab ortaklığıyla hazırlanmış kart oyunları, nevresim ve havlu gibi tekstil ürünleri, kırtasiye malzemeleri ve kolonyaları satışa sunulmuştur. Çizgi filmin aynı zamanda Erdem Yayınları'ndan çıkan

5-7 yaş için boyama ve sanat etkinlikleri kitabı ile yine aynı yaş grubu için 4 kitaptan oluşan bir etkinlik kitabı seti bulunmaktadır.

Resim 41: Ege ile Gaga Hikaye Seti

Kaynak: Kitap Bilgini

3.2.5.1. Ege ile Gaga Hikaye Kitapları Analizi

Ege ile Gaga çizgi filminin basımı Erdem Yayınları'ndan yapılmış 5 kitaptan oluşan bir hikaye serisi bulunmaktadır. Seride yer alan kitapların 2.basımı 2021 yılında yapılmıştır. Hikayelerin adları ise; Kayıp Tavuk Nerede, Çekirdeler Nerede, Tohumlar Nasıl Yayılır, Boncuklar Nereye Gitti ve Havucu Kim Yedi'dir. Kitapların genel yayın yönetmenliğini Melike Günyüz, editörlüğünü Sevim Sarıçam ve uyarlamasını Neslihan Yalçın yapmıştır. Yayınevi hedef kitlesi olarak 4-7 yaş okul öncesi çocukları okur olarak belirlemiştir.

Biçimsel özellikler açısından seriyi incelediğimizde hepsinde boyut olarak 19x27 cm ölçülerinin, karton kapak, iç sayfalarda ise 2. hamur kağıdın tercih edildiği görülmüştür. Tüm sayfalar birbirine tel zımba ile tutturulmuştur. Kitapların hepsinde tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır. Seride yer alan bütün kitaplarda resim vardır. Karakterler sevimli renkler canlı kullanılmıştır. Sadece Havucu Kim Yedi adlı kitabın dördüncü sayfasında koyu renk zemin üzerine koyu renk yazı kullanılması okuma güçlüğü oluşturmuştur. Ancak TRT Çocuk Kitaplık uygulamasında yer alan aynı adlı kitaba baktığımızda bu kullanımın orada mevcut olmadığını görmekteyiz. Seride yer alan diğer kitaplarda da benzer bir durum olmadığı için bunun bir basım hatası olduğu düşüncesine varılmıştır.

Kapak kullanımı açısından seriyi incelediğimizde ise hepsinin kapağında arka fon farklı renklerde olsa da çizgili defteri çağrıştıran bir tasarım görmekteyiz. Serinin bütün kitaplarında Ege ve Gaga görsellerine yer verilmiştir. İlk kitap ve dördüncü kitapta benzer tonlarda kırmızı arka fon

kullanılmıştır. İkinci kitapta sarı, üçüncüsünde mavi ve serinin son kitabında ise yeşil zemin tercih edilmiştir.

İçeriksel anlamda kitapları incelediğimizde ilk kriter konusudur. Hikayelerin Kayıp Tavuk Nerede, Çekirdeler Nerede, Tohumlar Nasıl Yayılır, Boncuklar Nereye Gitti ve Havucu Kim Yedi isimlerinden de anlaşılacağı gibi her kitapta doğa dedektifleri Ege ve Gaga bir sorunun peşinden gitmektedir. Kuluçkaya yatmış tavuk, karıncaların götürdüğü çekirdekler, tohumların kırlarda nasıl yayıldığı, boncuğa benzeyen tesbih çiçekleri ve kaybolan havuç hikayelerin ana konusudur. Kitaplarda çoğunlukla paylaşmanın önemine de değinilir.

Ege ile Gaga Serisinde Yer Alan Karakterlerin Hikayelere Göre Analizi					
	Kayıp Tavuk Nerede	**Çekirdekler Nerede**	**Tohumlar Nasıl Yayılır**	**Boncuklar Nereye Gitti**	**Havucu Kim Yedi**
Ege	Endişeli, akıllı, maceracı	Akıllı, maceracı	Meraklı, akıllı, maceracı	Endişeli, akıllı, maceracı, yetenekli	Akıllı, maceracı
Gaga	Yol gösterici, akıllı	Yol gösterici, akıllı	Yol gösterici, akıllı	Yol gösterici, akıllı, kararsız	Yol gösterici, akıllı

Tablo 8: Ege ile Gaga Karakter Analizi

Karakter analizi açısından Ege ve Gaga serisine baktığımızda sadece iki ana karaktere yer verildiğini görüyoruz. Okul öncesi için bu sayı idealdir. İki karakterinde benzer özellikleri vardır. Ege her kitapta akıllı ve maceracıdır. Yalnız Kayıp Tavuk Nerede ve Boncuklar Nereye Gitti'de endişelidir. Gaga ise bütün kitaplarda yol gösterici ve akıllıdır. Ancak Boncuklar Nereye Gitti'de kararsız olduğu vurgulanmıştır. Kitapta kadın-erkek rolleri açısından bir ayrım yoktur. Ana karakter Ege erkektir ancak hikayenin içerisinde erkek karaktere özgü bir üstünlüğü ya da ezikliği bulunmamaktadır. Cinsiyetlerden çok doğanın keşfine odaklanmıştır.

Seride yer alan tek çocuk Ege'dir. Ege hayatta ilk defa karşılaştığı durumları merakla gözlemler. Hedef kitlesi 4-7 yaş grubu olan bir kitap serisi için bu durum oldukça tanıdıktır. Toplumsal eleştiri açısından baktığımızda daha çok hedeflenen gruba kamu spotu niteliğinde mesajlar verildiğini görürüz. Mesela ilk kitapta annesinin yem çuvalı hakkındaki uyarısını dinlemeyen Ege'nin kendini suçlu hissetmesi ve Gaga'nın ona umudunu kaybetmemesi gerektiğini hatırlatması buna örnek gösterilebilir. İkinci kitapta toplu hareket etmenin ve kurallara uymanın önemi karıncalar üzerinden anlatılmıştır. Üçüncü kitabın toplusal eleştirisi ise her yıl yeniden güzelleşen doğaya karşı insanların kayıtsız kalmasına yöneliktir. Okuru çevredeki güzellikleri fark etmeye çağırır. Boncuklar Nereye Gitti'de yapılan eleştiri ise sevdiklerimizi kolay yollardan da mutlu edebileceğimizdir. Son kitapta tarımda ürün yetiştirirken sarf edilen emek çocuklara anlatılmak istenmiştir.

İçeriksel açıdan incelediğimiz Ege ve Gaga serisinin bu kategorideki son kriteri mekan ve atmosferdir. Kitapların hepsinde ana mekan bahçedir. Kaybolan nesnelerin peşine düşen kahramanlarımızın maceracı ve heyecanlı tutumları hikayeye canlı bir atmosfer katmaktadır.

Ege ve Gaga serisini dil ve anlatım açısından incelediğimizde hedef kitlesi okul öncesi yaş grubu olduğu için cümle yapısı açısından uygun değildir. Çünkü okul öncesi çocuk kitaplarında cümle yapısı tek zamanlı, az sözcüklü ve kurallı cümlelerden oluşmalıdır. Fakat kitapta yer alan cümlelerin bir kısmı götürüyordu, taşıyordu, karışmıştı, ettiriyordu gibi çift zamanlıdır. Bununla birlikte cümlelerin birçoğu devriktir.

Sözcük kullanımına bakıldığında ise kitapta yer alan kelimeler günlük hayatta karşılaştığımız temel kavramlardan oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirmek için ilk kitapta kuluçka ve yem çuvalı, ikincisinde kümes ve çekirdek, üçüncüsünde tünemek ve paraşüt, dördüncüsünde tespih böceği ve son kitapta labirent ve denge sözcüklerine yer verilmiştir.

Okura dil zenginliği kazandırmak açısından deyimler, atasözleri ve söz öbekleri de çocuk kitaplarında sık rastlanan bir kullanım çeşididir. Kayıp Tavuk Nerede'de yardıma koşmak, Çekirdeler Nerede'de aklıma bir fikir geldi, Tohumlar Nasıl Yayılır'da içimizi açtı ve Havucu Kim Yedi'de havuç dersem çık elma dersem çıkma sözcük kalıpları kullanılmıştır. Ancak Boncuklar Nereye Gitti'de her hangi bir kalıba yer verilmemiştir.

Çocuk edebiyatı temel kavramları açısında Ege ve Gaga serisini incelediğimizde çocuğa görelik açısından kitabın 4-6 yaş, okul öncesi çocuğa hitap ettiğinden sözcük seçimi uygun olsa da cümle yapısı devrik ve dolaylı bir anlatımı vardır. Ek olarak tasarım açısından kullanılan kağıt 2. Hamur olduğu için çocukların elinde çabuk hırpalanır.

Çocuk gerçekliği de çocuk edebiyatı temel kavramları arasında yer alan bir diğer kriterdir. Ana karakter 5-6 yaşlarında bir erkek çocuğu olan Ege ve arkadaşı Gaga adında bir kargadır. Doğada gerçekleşen olayları incelerler. Gördüğü olayları defterine not tutar. Hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Aynı zamanda çocuklara defter tutma alışkanlığını da aşılamaktadır. Bu açıdan çocuk gerçekliğini karşılamaktadır diyebiliriz.

Çocuk bakışı bu kategorideki son kriterimizdir. Seride yer alan tüm kitaplarda dünyaya 5-6 yaşlarındaki bir çocuğun gözünden bakılır. Kayıp Tavuk Nerede'de yer alan çocuk bakışı sayı saymayı yeni öğrenen Ege tavukları saymaya çalışır. Ege hayatında ilk kez kuluçka sürecine de bu hikayede şahit olur. Çekirdekler Nerede'de kaybolan çekirdekler karşısında yaşadığı şaşkınlık çocuk bakışına örnektir. Tohumlar Nasıl Yeşerir'de kır çiçeklerinin nasıl ekildiğini merak eden Ege olaya çocuk gözünden bakar. Tohumların paraşütle geldiğini düşünerek yaş grubunun hayal gücüne gönderme yapar. Boncuklar Nereye Gitti'de annesini mutlu etmeye çalışan bir çocuğun hikayesi anlatılır aynı zamanda tespih böceği görünce yaşadığı şaşkınlıkta çocuk bakışına örnektir. Havucu Kim Yedi'de ise ortadan kaybolan havuçları şaşkınlıkla karşılar. Serideki tüm kitaplar yaş grubunun hayret ve merak duygusunu yansıtır.

Kriterler	Rafadan Tayfa ile Okuyorum	Rafadan Tayfa Eğleniyor	Pırıl	Aslan	Akıllı Tavşan Momo	Ege ile Gaga
Biçimsel Özellikler						
Kitabın Boyut	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kağıdın Cinsi	X	X	✓	X	✓	X
Cilt Türü	X	✓	✓	X	X	X
Tipografi	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kapak	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Görseller	✓	✓	✓	✓	✓	✓
İçeriksel Özellikler						
Konusu	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Karakterler	✓	✓	✓	✓	✓	X
Kadın – Erkek Rolleri	✓	X	X	✓	✓	X
Çocuğun Konumlandırılışı	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Toplumsal Eleştiri	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Mekan ve Atmosfer	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dil ve Anlatım						
Cümle Yapısı	X	✓	✓	✓	X	X
Sözcük Kullanımı	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Atasözü ve Deyimler	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Çocuk Edebiyatının Temel Kavramları						
Çocuğa Görelik	✓	X	✓	✓	X	X
Çocuk Bakışı	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Çocuk Gerçekliği	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Tablo 9: Transmedya Hikaye Evrenine Sahip TRT Çocuk Hikaye Serilerinin Çocuk Edebiyatı Kriterlerine Göre İncelenmesi

SONUÇ

Çocuk Edebiyatı Yayıncılığı ve Transmedya Hikaye Anlatıcılığı: TRT Çocuk Örneği adlı araştırmamızın kapsamı için öncelikle çocuk edebiyatı yayıncılığı terimi kavramsal açıdan araştırılmıştır. Çocuk kimdir? Çocuk edebiyatı yayıncılığı nedir? Çocuk edebiyatı yayıncılığında kullanılan pazarlama stratejileri nelerdir? Sorularına cevap arayarak ilk bölüm için literatür taraması gerçekleşmiştir. Bu kapsamda çocuk edebiyatı yayıncılığına ait ürünlerin taşıması gereken temel kriterlere; kağıdın boyutu, kağıdın cinsi, ciltleme yöntemi, tipografi, görsel, kapak, konu, karakter, mekan-atmosfer, çocuğa görelik, çocuk gerçekliği ve çocuk bakışına ek olarak bazı yeni kriterler; çocuğun konumlandırılışı, kadın-erkek rolleri, toplumsal eleştiri, cümle yapısı, sözcük kullanımı ve atasözü- deyimler kriterleri belirlenmiştir. Sonuç olarak .34 hikaye kitabı toplam 18 kriter 4 ana kategoride toplanmıştır.

Ana kategoriler biçimsel özellikler, içeriksel özellikler, çocuk edebiyatı temel kavramları ve son olarak da dil ve anlatımdır. Bu kategorilerin alt kümesi olan kriterler ise biçimsel özellikler içerisinde; kitabın boyutu, kağıdın cinsi, cilt türü, tipografi, kapak ve kullanılan görseller olarak yer almaktadır. İçeriksel özelliklerin içerisinde ise; kitabın konusu, karakter özellikleri, kadın-erkek rolleri, çocuğun konumlandırılışı, toplumsal eleştiri ve mekan-atmosfer başlıkları bulunmaktadır. Dil ve anlatım başlığının altındaki kriterler; cümle yapısı, sözcük kullanımı, atasözü ve deyimlerdir. Çocuk edebiyatının temel kavramları ise 3 adettir; çocuğa görelik, çocuk bakışı ve çocuk gerçekliği.

TRT Çocuk Kanal'ında yer alan ve transmedya hikaye evrenine sahip 5 çizgi filmin 34 hikaye kitabı çocuk edebiyatı yayıncılığı ürünlerinin taşıması gereken bu 18 kriter açısından analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda kitaplar hakkında genel kanılara varıldığı gibi her çizgi filmin hikaye kitaplarına dair özel bulgulara da ulaşılmıştır. Bu bölümde ilk olarak her animasyon kendi içerisinde değerlendirilcektir.

Rafadan Tayfa çizgi filminin 2 seri halinde 10 adet hikaye kitabı bulunmaktadır. Daha öncede belirtildiği gibi çizgi filme ait diğer serinin araştırmaya başlandığında basımı bulunmadığı için araştırmaya dahil edilememiştir. İlk olarak Rafadan Tayfa ile Okuyorum serisi değerlendirilecektir. Bu seride yer alan kitaplar biçimsel açıdan çocuk yayıncılığına uygun olduğu görülmektedir. Ancak kullanılan ciltleme yöntemi olan tel zımba kolay tahrip olabilir. İçeriksel yönden ele aldığımızda ise karakterleri, toplumsal eleştirileri, mekan ve atmosfer açısından çocuk edebiyatı yayıncılığı için uygundur. Kullanılan sözcükler ve cümle yapısı da belirlenen yaş gurubu için doğru bir tercihtir. Çocuk edebiyatı temel kavramları açısından seriyi ele aldığımızda da belirlenen kriterleri karşıladığını görüyoruz. Ancak seride yer alan bütün kitaplar aynı adlı çizgi filmlerden uyarlanmış hikayelerdir. Kitap bir pazarlama taktiği olarak hedef kitlesine sunulmuş ve uyarlama esnasında konu bütünlüğü

zayıflamıştır. Çizgi filmde olay diyaloglar üzerinden ilerler iken kitaplar 3.tekil kişi anlatımı mevcuttur. Bu da anlatım açısından ikisi arasında fark oluşturmuştur.

Rafadan Tayfa çizgi filminin ikinci seri Rafadan Tayfa Eğleniyor daha ileri bir yaş grubuna hitap etmektedir. Biçimsel, içeriksel, dil ve anlatım ve çocuk edebiyatı temel kavramları açısından çocuk edebiyatı yayıncılığının kriterlerini karşılamaktadır. Bu seride bir önceki seri gibi aynı adlı çizgi filmlerin kitaba uyarlanmasıdır. Kitaba uyarlar iken konu bütünlüğünde zayıflama söz konusudur. Seride yer alan Sağlık Muhafızları hikayesi çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde korkuya sebep olabilecek unsurlar içerdiğini sonucuna varılmıştır. Her kitabın sonunda okuduğunu anlamaya yönelik etkinlikler yer almaktadır. Bu etkinlikler kitabı çizgi filmden ayıracak unsurlar içerisindedir.

Transmedya hikaye evrenine sahip bir diğer TRT Çocuk animasyonu ise Pırıl'dır. Araştırmamızda Pırıl'ın toplam 9 adet hikaye kitabı belirlenen kriterler ışığında incelenmiştir. Seride yer alan kitaplar biçimsel, dil ve anlatım ve çocuk edebiyatı kategorileri açısından belirlenen kriterlere uygundur. Ancak içeriksel özelliklerden olan kadın-erkek rolleri açısından toplumumuzda klişeleşmiş kalıplara yer verildiğini görüyoruz. Bunlardan biri sınıfın en süslüsünün ve zenginin kız çocuğu olması diğer ise en kilolu ve iştahlısının erkek çocuğu olmasıdır. Çok keskin karakter ayrımlarına yer verilmese de yapılan bu iki karakter ayrım da tarafımızca kalıplaşmış yargı olarak adlandırılmıştır. Seride yer alan bütün kitaplarla aynı adda çizgi film bölümleride bulunmaktadır. Çizgi filmlerin kitaplara göre farklı başlaması dikkat çekmektedir. Biçimsel açıdan belirlenen kriterler sağlansa da içeriğin kalitesi çizgi filmlere göre zayıf kalmıştır. Kitapların sonunda etkinlik bölümleri yer almaktadır. Kitapların bir pazarlama taktiği olarak piyasaya sunulduğunu söylemek mümkündür.

Araştırma kapsamına giren diğer bir çizgi film de Aslan adlı yapımdır. Aslan'ın 5 kitaplık hikaye serisi belirlenen kriterlere göre incelenmiştir. Bu seride de yer alan bütün kitapların çizgi bölümleri bulunmaktadır. Bütün kitapların boyut, kullanılan kağıt, resim ve tipografi açısından uygundur. Ancak kullanılan ciltleme yöntemi olan tel zımba kolay tahrip olabilir. İçeriksel açıdan, dil ve anlatım yönünden ve çocuk edebiyatı temel kavramları olarak serinin belirlenen kriterlere uygun olduğu görülmektedir. Fakat kitapların çizgi film bölümleri çok daha detaylı ve kaliteli içerik açsından daha bütünsel bir yapıya sahiptir. Kitapların sonunda 3 sayfalık okuduğunu anlamaya yönelik etkinlik bölümü bulunmaktadır. Bu seri için bir pazarlama taktiği olduğu söylenebilir.

Akıllı Tavşan Momo çizgi filminin 5 adet hikaye kitabı belirlenen kriterler açısından ele alınmıştır. Çizgi filmde yer alan karakterlerin hepsinin adı birbirine benzemektedir. Karakter isimlerinin takip edilmesi görüntü akışında mümkün olsa da kitap düzeni açısından karışık bir metin oluşturmaktadır. Bu husus göz önünde bulundurularak kitapların kaleme alınması daha doğru bir seçim olabilirdi. Ayrıca kitapların okul öncesi yaş grubuna hitap etmesine rağmen tel zımba ile birbirine tutturulmuş olması da sayfaların birbirinden kolayca kopmasına sebep olacaktır. Seride yer alan bütün

kitapların aynı adlı çizgi film bölümleri bulunmaktadır. Animasyonlar kitaba göre konu bütünlüğü noktasında zayıf ve kopuktur. Bu eleştirilerimiz haricinde kitaplar belirlenen kriterlere uygundur.

Son animasyonumuz ise Ege ile Gaga'dır. Bu seride araştırmamız başladığında toplam 5 hikaye kitabı bulunuyordu. Sonrasında ise Erdem Yayın Grubu'ndan çizgi filmin 10 adet daha hikaye kitabı basılmıştır. Ancak bunlar tez öneri formu verildikten sonra gerçekleştiği için araştırmaya dahil edilmemiştir. Kitap belirlenen biçimsel kriterler arasında ciltleme yönü noktasında yaş grubuna uygun değildir. Tel zımba okul öncesi grubunun kitaba davranış şekiller açısından doğru bir tercih değildir. Aynı zamanda seride yer alan Havuçları Kim Yedi adlı hikayede koyu zemin üzerine koyu renk tercih edilmiş yazı okuma sağlığı açısından uygun değildir. Ancak bu bir basım hatası da olabilir çünkü seride yer alan kitapların hiçbirinde benzer bir kullanım görülmemektedir. Dil ve anlatım açısında kitaplar incelendiğinde hedef grubu 4-7 yaş olmasına rağmen çift zamanlı cümle yapılarının kullanılması yanlış bir tercihtir. Ayrıca aynı adlı çizgi film bölümlerinden uyarlanan hikayelerde konu diyalogların daha detaylı olduğu görülmektedir.

TRT Çocuk'da yer alan ve transmedya hikaye anlatıcılığına sahip 5 ayrı çizgi filmin hikaye kitapları çocuk edebiyatı yayıncılığı kriterleri açısından incelenmiştir. Toplam 34 hikaye kitabı da biçimsel açıdan boyut, tipografi, kapak ve iç sayfalarda kullanılan görseller açısından belirlenen kriterlere uygundur. Kullanılan kağıt cinsi açısından baktığımızda Pırıl ve Momo serisinde kuşe kağıt kullanılması doğru bir tercih iken diğer serilerde gramajı ağır olsa da 2. Hamur kağıt kullanılması yayıncılık açısından hoş değildir. Rafadan Tayfa Eğleniyor ve Pırıl serisi dışında diğer tüm kitaplarda ciltleme yöntemi olarak tel zımba tercih edilmiştir. Bu da daha önce de belirttiğimiz gibi kolay bir şekilde sayfaların birbirinden kopmasına neden olur.

İçeriksel açıdan ele aldığımızda ise hikaye kitaplarının hepsinde toplumsal eleştirinin, karakter özelliklerinin, çocuk konumlandırılışının ve mekan atmosfer uyumunun doğru bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Ancak konu bütünlüğü serilerin hepsinde zayıftır ve pazarlama taktiği olarak kitapların yayınladığının bir kanıtıdır. Kadın-erkek rolleri açısından kitaplara baktığımızda ise Pırıl serisinde klişelere yer verildiğini görüyoruz. Ege ile Gaga'da ise kadın rolünün hiç bulunmaması dikkat çekmektedir. Araştırmanın kapsamına giren bütün kitaplarda toplam 14 kadın karakter bulunur iken 28 erkek karakter bulunmaktadır. Bu durum oldukça dikkat çekicidir. Cinsiyet ayrımcılığı oluşturacak kalıplara yer verilmesede karakter sayısının bu kadar farklı olması doğru bir davranış değildir.

Dil ve anlatım açısından kitapların geneli için belirlenen kriterlere uyulduğunu söyleyebiliriz. Sadece Ege ile Gaga'nın cümle yapısında fiillerin çift zamanlı olması hedef kitlesi açısından doğru tercih değildir. Çünkü okul öncesi yaş grubuna hitap eden kitapların basit anlamlı kelimeler ve tek çekimli fiillerden oluşan cümlelerden oluşması beklenmektedir. Çocuk edebiyatı temel kavramları açısından kitaplar ele alındığında ise zaten çizgi filmlerin pedagoglar eşliğinde kaleme alındığı için

çocuk gerçekliği ve çocuğa görelik kriterlerini çoğunlukla karşıladığını söyleyebiliriz. Çocuk bakışı ise edebi anlamda doğru şekilde yansıtılmıştır.

Bu animasyonları seçerken transmedya hikaye evrenleri olan çizgi filmleri göz önünde bulundurmuştuk. Ancak transmedya evrenleri ve transmedya markalaşmasını kullanmalarına rağmen hikaye kitaplarının özgün bir olay örgüsü değil de çizgi filmlerin metinlerinden uyarlanan çapraz anlatımlar ile oluşturulduğunu gördük. Yaptığımız literatür çalışmalarında Henry Jenkins ve Geoffrey Long bu tarz uyarlamaları adaptasyon olarak kabul ederken, Carlos Scolari ve Christy Dena'nın ise transmedya olarak sınıflandırdığını belirtmiştik. Bu açıdan hikaye kitaplarının çizgi filmlerden farklı başlangıçlara sahip olduğunu ve aktarılırken kesilen bölümleri göz önünde bulundurursak ilgili bölümlerden farklılıklarının bulunduğunu söyleyebiliriz. Ancak yine de özgün hikayelerin oluşturulmasını ve transmedya evrenlerinin geliştirilmesi araştırmada beklenilen sonuçlardandı.

Hipotezlerimizi araştırmanın başında transmedya hikaye anlatıcılığı çocuk edebiyatında biçimsel ve içeriksel yönden beklenen kriterlerini karşılamaz olarak kurmuştuk. Kitaplar yayına hazırlanırken yukarıda belirttiğimiz gibi bazı serilerde biçimsel özelliklerden kağıdın cinsi, ciltleme yöntemi noktasında beklentilerin karşılanmadığını görüyoruz. Yine aynı şekilde incelediğmiz seriler arasında kadın-erkek eşitliği, konu bütünlüğü noktasında da kriterlerimizin karşılamadığı elde ettiğimiz sonuçlar arasındadır. Dil ve anlatım noktasında ise cümle yapısı kriterinde serilerin üçünde (Rafadan Tayfa, Akıllı Tavşan Momo ve Ege ile Gaga) sorunlar vardır.

Konu bütünlüğünün zayıf olduğu bu serilerde kitaplar oluşturulurken özgün içeriklerin üretilmemesi, kaliteli malzemeden kaçınılması öncelikli amacın kar elde etme olduğu anlaşılmaktadır. Üçüncü hipotezimiz olan transmedya hikaye anlatıcılığı çocuk edebiyatında bir pazarlama taktiği olarak kullanılırı da doğrulamaktadır. Çünkü televizyonda da aynı içeriği tükekten çocuk izleyici farklı bir hikayenin kaleme alındığını düşünerek satın alma kararına etkide bulunur. Ancak karşılaştığı hikaye izlediği bölümün konu bütünlüğü sağlanamamış bir parçasıdır.

EKLER

Rafadan Tayfa - Geçmeyen Hıçkırık					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
16x23 cm	Kapakta karton iç sayfalarda 2. hamur kağıt kullanılmış.	İç sayfalar ve Kapak birbirine zımbalanmıştır.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır.	Beyaz zemin üzerine mor ve sarı renk kullanılmıştır. Mert ve Hayri'ye yer verilmiştir	Bütün sayfalarda resim vardır. Renkler canlı karakterler sevimlidir. Çizgi filmin sahnelerinde n alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Hayri geçmeyen bir hıçkırık tutmuştur. Arkadaşları ve kardeşi Hale, Hayri'yi hıçkırıktan kurtarmaya çalışırlar.				
Karakterler	Hale: Komik, kızgın Kamil: Akıllı, şakacı Hayri: Komik, huysuz, inatçı, iştahlı Mert: Akıllı Akın: Akıllı, paylaşımcı				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede Akın, Mert, Kamil ve Hayri erkek rolündedir. Hale ise kadın rolündedir. Keskin cinsiyet ayrımlarına yer verilmemiştir. Çocukların hepsi birlikte hareket eder benzer karakter özelliklerine sahiptir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Kamil, Mert, Hayri, Akın ve Hale çocuk karakterlerdir. Farklı karakterlerde birçok çocuğa yer verilmiştir.				
Toplumsal Eleştiri	Fazla yemek bazı istenmeyen sorunlara yol açabilir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sokakta geçer. Heyecanlı bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 10- 15 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; hile, gözlem ve yöntem bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Mutluluktan ağzı kulaklarındaydı' 'Dalga dalga yayılıyordu' 'Pahalıya patlamıştı' 'Kayıplara karıştı' 'Bir çırpıda silip süpürdü'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					

Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 6-8 aş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.
Çocuk Bakışı	Hikaye 3. Tekil şahısın gözünden kaleme alınmıştır. Hayri'nin hiçbir şeyden korkmadığını iddia etmesi hedef kitlesinde sık görünen bir davranıştır. Hayri'ye kızan Kamil'in ona ders vermek istemesi de çocuk bakışına örnektir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Hayri, Mert, Akın, Hale ve Kamil çocuktur. Kitabın adından da anlaşılacağı üzere arkadaş grubu olan karakterlerin macerası anlatılmaktadır. Kitap ilkokul öğrencilerime hitap eder. Metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde heyecanla ve zevkle okunabilir. Aynı zamanda dili ve kurgusu akıcıdır.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Rafadan Tayfa - Kar Geliyor					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
16x23 cm	Kapakta karton iç sayfalarda 2. hamur kağıt kullanılmış.	İç sayfalar ve Kapak birbirine zımbalanmıştır.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır.	Beyaz zemin üzerine yeşil ve kırmızı renk kullanılmıştır. Hale, Sevim, Kamil ve Hayri'ye yer verilmiştir	Bütün sayfalarda resim vardır. Renkler canlı karakterler sevimlidir. Çizgi filmin sahnelerinden alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Kahramanlarımız karın yağışını sabırsızlıkla beklemektedir. Akıllarında ise karın nasıl yağdığı sorusunun cevabını ararlar				
Karakterler	Kamil: Akıllı, şakacı Hayri: Aceleci, abartmayı seven Mert: Akıllı				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede Akın, Mert, Kamil ve Hayri erkek rolündedir. Hale ve Sevim ise kadın rolündedir. Keskin cinsiyet ayrımlarına yer verilmemiştir. Çocukların hepsi birlikte hareket eder benzer karakter özelliklerine sahiptir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Kamil, Mert, Hayri, Akın ve Hale çocuk karakterlerdir. Farklı karakterlerde birçok çocuğa yer verilmiştir.				
Toplumsal Eleştiri	Herhangi bir toplumsal eleştiri yapılmamıştır.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sokakta ve evde geçer. Heyecanlı bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 10- 15 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; pekmez, tas ve zerrecik bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Kafa kafaya vermek' 'Hevesini almıştı'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 6-8 aş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.				
Çocuk Bakışı	Hikaye 3. Tekil şahısın gözünden kaleme alınmıştır. Çocukların karı heyecanla beklemesi çocuk bakışına örnektir.				

Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Hayri, Mert ve Kamil çocuktur. Kitabın adından da anlaşılacağı üzere arkadaş grubu olan karakterlerin macerası anlatılmaktadır. Kitap ilkokul öğrencilerime hitap eder. Metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde heyecanla ve zevkle okunabilir. Aynı zamanda dili ve kurgusu akıcıdır.
Diğer Notlar	
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Çizgi film ve kitap farklı başlıyor. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır	

Rafadan Tayfa - Oyunbozan					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
16x23 cm	Kapakta karton iç sayfalarda 2. hamur kağıt kullanılmış.	İç sayfalar ve Kapak birbirine zımbalanmıştır.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır.	Beyaz zemin üzerine lacivert ve pembe renk kullanılmıştır. Kamil ve Hayri'ye yer verilmiştir	Bütün sayfalarda resim vardır. Renkler canlı karakterler sevimlidir. Çizgi filmin sahnelerinden alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Topaç yarışında tartışan Kamil ve Hayri'yi barıştırmak isteyen arkadaşları her şeyi çok yanlış anlamıştır.				
Karakterler	Kamil: İnatçı, iyi kalpli Hayri: İnatçı, iyi kalpli Mert: İyi kalpli Akın: İyi kalpli Sevim: İyi kalpli Hale: İyi kalpli				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede Akın, Mert, Kamil ve Hayri erkek rolündedir. Hale ve Sevim ise kadın rolündedir. Keskin cinsiyet ayrımlarına yer verilmemiştir. Çocukların hepsi birlikte hareket eder benzer karakter özelliklerine sahiptir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Kamil, Mert, Hayri, Akın, Sevim ve Hale çocuk karakterlerdir. Farklı karakterlerde birçok çocuğa yer verilmiştir.				
Toplumsal Eleştiri	İşler göründüğü gibi olmayabilir. Sorup gerçekleri öğrenmek gerekir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sokakta geçer. Heyecanlı ve gergin bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 10- 15 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; topaç, homurdanmak ve ziyafet bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Tartışma uzadıkça uzadı' 'İşe koyulmak' 'Olay tatlıya bağlanmıştı.' 'Başınıza güneş geçti'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					

Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 6-8 aş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.
Çocuk Bakışı	Hikaye 3. Tekil şahısın gözünden kaleme alınmıştır. Topaç yarışında Kamil'in kazanmasını kabul etmeyen Hayri'nin inadı çocuk bakışına örnektir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Hayri, Mert, Sevim, Akın, Hale ve Kamil çocuktur. Kitabın adından da anlaşılacağı üzere arkadaş grubu olan karakterlerin macerası anlatılmaktadır. Kitap ilkokul öğrencilerime hitap eder. Metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde heyecanla ve zevkle okunabilir. Aynı zamanda dili ve kurgusu akıcıdır.
Diğer Notlar	

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Rafadan Tayfa - Yanlış Anlama					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
16x23 cm	Kapakta karton iç sayfalarda 2. hamur kağıt kullanılmış.	İç sayfalar ve Kapak birbirine zımbalanmıştır.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır.	Beyaz zemin üzerine lacivert ve turuncu renk kullanılmıştır. Balıkçı, Yumak, Kamil ve Hayri'ye yer verilmiştir	Bütün sayfalarda resim vardır. Renkler canlı karakterler sevimlidir. Çizgi filmin sahnelerinden alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Kaybolan Yumak'ı arayan Kamil ve Hayri olayları çok yanlış anlamıştır.				
Karakterler	Kamil: Telaşlı, iyi kalpli Hayri: İnatçı, iyi kalpli Akın: Hayvansever, üzgün Sevim: Yetenekli, yardımsever Balıkçı: Sağır, iyi kalpli Basri Amca: Sinirli				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede Akın, Mert, Kamil, Basri Amca, Balıkçı ve Hayri erkek rolündedir. Sevim ise kadın rolündedir. Keskin cinsiyet ayrımlarına yer verilmemiştir. Çocukların hepsi birlikte hareket eder benzer karakter özelliklerine sahiptir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Kamil, Mert, Hayri, Akın ve Sevim çocuk karakterlerdir. Farklı karakterlerde birçok çocuğa yer verilmiştir.				
Toplumsal Eleştiri	İşler göründüğü gibi olmayabilir. Sorup gerçekleri öğrenmek gerekir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sokakta geçer. Heyecanlı ve gergin bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 10- 15 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; makara, fal taşı ve tünel bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Gözleri fal taşı gibi açıldı' 'Tatlıya bağlandı'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 6-8 aş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye 3. Tekil şahısın gözünden kaleme alınmıştır. Köpeğini kaybeden Akın'ın üzüntüsü çocuk bakışına örnektir Kamil ve Hayri'nin Yumak'ı kurtarmak için yaptıkları planlarda çocuk hayal gücünü yansıtır.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Hayri, Sevim, Akın ve Kamil çocuktur. Kitabın adından da anlaşılacağı üzere arkadaş grubu olan karakterlerin macerası anlatılmaktadır. Kitap ilkokul öğrencilerime hitap eder. Metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde heyecanla ve zevkle okunabilir. Aynı zamanda dili ve kurgusu akıcıdır.
Diğer Notlar	

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Rafadan Tayfa - Su Hayattır					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
16x23 cm	Kapakta karton iç sayfalarda 2. hamur kağıt kullanılmış.	İç sayfalar ve Kapak birbirine zımbalanmıştır.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır.	Beyaz zemin üzerine mavi ve turuncu renk kullanılmıştır. Akın, Mert ve Hayri'ye yer verilmiştir	Bütün sayfalarda resim vardır. Renkler canlı karakterler sevimlidir. Çizgi filmin sahnelerinden alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Rafadan Tayfa, denizden yanlışlıkla çıkmış balığı tekrardan evine ulaştırmak ister.				
Karakterler	Hayri: Şaşkın, komik, hayvansever Mert: Akıllı, hayvansever Akın: Yetenekli, Hayvansever, üzgün				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede Akın, Mert, Kamil ve Hayri erkek rolündedir. Kadın karaktere yer verilmemiştir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Kamil, Mert, Hayri ve Akın çocuk karakterlerdir. Farklı karakterlerde birçok çocuğa yer verilmiştir.				
Toplumsal Eleştiri	Balıkları koca denizlerden çıkarıp küçük bir kavanoza hapsetmek doğru değildir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sokakta geçer. Heyecanlı bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 10- 15 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; akvaryum, sürahi ve maket bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Son dokunuş' 'Kafası karışmıştı'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 6-8 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.				
Çocuk Bakışı	Hikaye 3. Tekil şahısın gözünden kaleme alınmıştır. Su değil limonata içmek isteyen Hayri hedef kitlenin hayata bakışına örnektir. Aynı zamanda bardağındaki sudan balık çıkınca Hayri'nin verdiği tepkiyi de çocuk bakışına örnek olarak gösterebiliriz				

Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Hayri, Mert ve Akın çocuktur. Kitabın adından da anlaşılacağı üzere arkadaş grubu olan karakterlerin macerası anlatılmaktadır. Kitap ilkokul öğrencilerime hitap eder. Metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde heyecanla ve zevkle okunabilir. Aynı zamanda dili ve kurgusu akıcıdır.

Diğer Notlar
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Çizgi film ve kitap farklı başlıyor. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Rafadan Tayfa - Eşsiz Koleksiyon					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
15×21 cm	Karton kapak İç Sayfalar ise 2.. Hamur kağıt kullanılmıştır.	İç sayfalar ve Kapak birbirine zımbalanmıştır.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır.	Mavi renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta yer alan karakterler kabartmalıdır. Hayri, Kamil ve Mert yer alır.	Bütün sayfalarda resim vardır. Renkler canlı karakterler sevimlidir. Çizgi filmin sahnelerinden alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Gazoz kapağı koleksiyonlarının eksik parçasını bulan karakterlerimiz onu yeniden kaybetmenin korkusunu yaşarlar.				
Karakterler	Kamil: Uykucu, dikkatli, çalışkan Hayri: İştahlı, dikkatsiz Mert: Koleksiyoner, bilgili Sadettin Usta: telaşlı, yaşlı				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayenin ana karakterleri erkektir. Kitapta kadın karaktere yer verilmemiştir. Sadece Kamil, Mert'i arayınca telefonu annesi açar. Ancak hiçbir cümlesi yoktur.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Kamil, Mert, Hayri çocuk karakterlerdir. Hepsi maceracı, komik ve arkadaş canlısıdır. Birlikte hareket edip sorunlarına çözüm üretirler.				
Toplumsal Eleştiri	Çöplerin tezgaha konulmaması gerektiğine vurgu yapılır. İsrafa karşı durmak gerektiğini hatırlatır.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye bakkalda, terasta ve sokakta geçer. Heyecanlı bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 10- 15 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; maceraperest, vazife, olasılık ve israf bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Tadını çıkara çıkara iç' 'Konu dağılmadan' 'Kayıplara karışmış' 'Yorgan gitti, kavga bitti' 'Gözü açılmış' 'Gözümüz gibi bakacağız'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 7-9 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Kâmil'in gözünden kaleme alınmıştır. Tek başına sıkılan Kamil, sıcaktan yorulan Hayri'nin gazoz içme isteği ve gazoz kapağı kaybolunca yaşadıkları üzüntü çocuk bakışına örnektir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Hayri, Mert ve Kamil çocuktur. Kitabın adından da anlaşılacağı üzere arkadaş grubu olan karakterlerin macerası anlatılmaktadır. Kitap ilkokul öğrencilerime hitap eder. Metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde heyecanla okunabilir. Aynı zamanda dili ve akışı akıcıdır.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Rafadan Tayfa - Kendini Onun Yerine Koy					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
15×21 cm	Karton kapak İç Sayfalar ise 2. Hamur kağıt kullanılmıştır.	İç sayfalar ve Kapak birbirine zımbalanmıştır.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır.	Turuncu renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta yer alan karakterler kabartmalıdır. Hayri ve Tahir yer alır.	Bütün sayfalarda resim vardır. Renkler canlı karakterler sevimlidir. Çizgi filmin sahnelerinden alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Yabancı çocuğa önyargı ile yaklaşan Hayri'ye arkadaşları bir oyun oynar.				
Karakterler	Kamil: Düşünceli, akıllı Hayri: Önyargılı, iştahlı, dikkatsiz, cömert Mert: Akıllı, yardımsever Akın: Akıllı, yardımsever Tahir: Utangaç				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayenin ana karakterleri erkektir. Kitapta kadın karaktere yer verilmemiştir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Kamil, Mert, Hayri, Akın ve Tahir çocuk karakterlerdir. Başka bir ülkeden gelen Tahir'e Kamil, Mert ve Akın misafirperver yaklaşırken; Hayri ise önyargılı davranır.				
Toplumsal Eleştiri	Hikaye baştan sona okura bir toplumsal eleştiri sunar. Kelime olarak 'mülteci' kullanılmasa da olay örgüsünden anlaşıldığı üzere bir mülteci çocuk ve bizim tayfa arasında olay geçmektedir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sokakta geçer. Gergin ve heyecanlı bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 10- 15 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; önyargı, çelimsiz, antreman ve ürkek bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Oralı bile olmadılar' 'Aklım başıma geldi' 'Son ümidim de tükenince' 'Karabulutlar bir anda dağıldı'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 7-9 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Hayri'nin gözünden kaleme alınmıştır. Arkadaşlarına kendini dinlettiremeyen Hayri'nin siniri çocuk bakışına örnektir. Hikayedeki çocuk bakışına örnek bir diğer olay ise mülteci çocuğun diğerlerine karşı utangaç davranmasıdır.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Hayri, Mert, Akın, Tahir ve Kamil çocuktur. Kitabın adından da anlaşılacağı üzere arkadaş grubu olan karakterlerin macerası anlatılmaktadır. Kitap ilkokul öğrencilerime hitap eder. Metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde heyecanla okunabilir. Aynı zamanda dili ve kurgusu akıcıdır.
Diğer Notlar	
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Çizgi film ve kitap farklı başlıyor. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır	

Rafadan Tayfa - Define Avı					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
15×21 cm	Karton kapak İç Sayfalar ise 2. Hamur kağıt kullanılmıştır.	İç sayfalar ve Kapak birbirine zımbalanmıştır.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır.	Yeşil renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta yer alan karakterler kabartmalıdır. Akın, Mert, Hayri ve Basri Amca yer alır.	Bütün sayfalarda resim vardır. Renkler canlı karakterler sevimlidir. Çizgi filmin sahnelerinden alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Rüstem Ağabey ve Basri Amca mahallenin çocuklarına define avı düzenler. Buldukları define ise çocuklara ders niteliğindedir.				
Karakterler	Sevim: Heyecanlı Hale: Komik Kamil: Akıllı, huysuz Hayri: Komik, huysuz, inatçı Mert: Akıllı, lider ruhlu Akın: Akıllı, paylaşımcı Basri Amca: Huysuz Rüstem Ağabey: Eğlendirici, sevecen				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede Akın, Mert, Kamil, Hayri, Rüstem Ağabey ve Basri Amca erkek rolündedir. Hale ve Sevim ise kadın rolündedir. Keskin cinsiyet ayrımlarına yer verilmemiştir. Çocukların hepsi birlikte hareket eder benzer karakter özelliklerine sahiptir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Kamil, Mert, Hayri, Akın, Hale ve Sevim çocuk karakterlerdir. Kimi zaman eğlenen kimi zaman ise birbiriyle çekişen bir grupturlar. Farklı karakterlerde birçok çocuğa yer verilmiştir.				
Toplumsal Eleştiri	Hikayede en büyük hazinenin ağaçlar olduğu vurgusu yapılır.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sokakta geçer. Heyecanlı bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 10- 15 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; egzoz, kavak ağacı, fidan ve nezaket bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Suspus olmuştuk' 'Paha biçilemez' 'Nezaketi elden bırakmamak' 'Yaprak kıpırdamıyordu'				

Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları	
Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 7-9 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.
Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Sevim'in gözünden kaleme alınmıştır. Hikayenin başından sonuna kadar çocukların merakı ve sandıktan çıkan fidan karşısında yaşadıkları hayal kırıklığı çocuk bakışına örnektir. Aynı zamanda gruplara ayrılan çocukların birbirlerini istememeleri de gerçek hayatta çocuklar arasında sıkça karşılaşılan bir durumdur.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Hayri, Mert, Akın, Hale, Sevim ve Kamil çocuktur. Kitabın adından da anlaşılacağı üzere arkadaş grubu olan karakterlerin macerası anlatılmaktadır. Kitap ilkokul öğrencilerime hitap eder. Metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde heyecanla okunabilir. Aynı zamanda dili ve kurgusu akıcıdır.
Diğer Notlar	

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Rafadan Tayfa - Turnuva					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
15×21 cm	Karton kapak İç Sayfalar ise 2. Hamur kağıt kullanılmıştır.	İç sayfalar ve Kapak birbirine zımbalanmıştır.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır.	Mavi renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta yer alan karakterler kabartmalıdır. Hayri, Akın ve Kamil yer alır.	Bütün sayfalarda resim vardır. Renkler canlı karakterler sevimlidir. Çizgi filmin sahnelerinden alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Mahallede futbol turnuvası hazırlıkları yaparken Mert'in ayağı incinir. Mert'e sürpriz çivili futbol turnuvası yapmak isteyen arkadaşları Mert'e haber vermeyi unutunca olaylar karışır.				
Karakterler	Hayri: Komik, iddialılar Mert: Alıngan, akıllı Kamil: Akıllı, yardımsever Akın: Akıllı, yardımsever Sevim: Eğlenceli Hale: Eğlenceli Fatma Nine: Eğlenceli Rüstem Ağabey: Eğlenceli Basri Amca: Eğlenceli Sadettin Usta: Eğlenceli, düşünceli				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede Akın, Mert, Kamil, Hayri, Rüstem Ağabey, Sadettin Usta ve Basri Amca erkek rolündedir. Fatma Nine, Hale ve Sevim ise kadın rolündedir. Keskin cinsiyet ayrımlarına yer verilmemiştir. Ancak çivili futbol turnuvasında kadınlar başlarda maç kazanıp sonrada finale kadar yükselememesi ayrımcılığa örnek gösterilebilir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Kamil, Mert, Hayri, Akın, Hale ve Sevim çocuk karakterlerdir. Kimi zaman eğlenen kimi zaman ise birbiriyle çekişen bir grupturlar. Farklı karakterlerde birçok çocuğa yer verilmiştir.				
Toplumsal Eleştiri	Hiçbir şey göründüğü gibi değildir. Yanlış anlayıp alınmadan önce karşı tarafı dinlemeliyiz.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sokakta geçer. Başlarda Mert'in sakatlığından dolayı üzgün olsa da turnuva ile birlikte havayı heyecan kaplar.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 10- 15 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; turnuva, patlıcan oturtma, zımba ve defans bunlara örnek gösterilebilir.				

Atasözü ve Deyimler	'İşleyen demir ışıldar' 'Otur otur paslandık burada' 'Çalışan kazanır, elması kızarır' 'İsyan bayrağını çektim' 'Karadeniz'de gemilerin mi battı'
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları	
Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 7-9 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.
Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Mert'in gözünden kaleme alınmıştır. Hikayede çocuk bakışına örnek gösterilebilecek durumlar arasında Mert'in arkadaşlarının ondan habersiz hareket etmelerine alınması gelir. Mert'in alçıya alınan ayağına arkadaşlarının hatıra çizmesi gerçek hayatta çocukların sık sık başına gelen bir durumdur.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Hayri, Mert, Akın, Hale, Sevim ve Kamil çocuktur. Kitabın adından da anlaşılacağı üzere arkadaş grubu olan karakterlerin macerası anlatılmaktadır. Kitap ilkokul öğrencilerime hitap eder. Metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde heyecanla okunabilir. Aynı zamanda dili ve kurgusu akıcıdır.
Diğer Notlar	

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Rafadan Tayfa - Sağlık Muhafızları					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
15×21 cm	Karton kapak İç Sayfalar ise 2. Hamur kağıt kullanılmıştır.	İç sayfalar ve Kapak birbirine zımbalanmıştır.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmıştır.	Sarı renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta yer alan karakterler kabartmalıdır. Hale, Sevim ve Akın yer alır.	Bütün sayfalarda resim vardır. Renkler canlı karakterler sevimlidir. Çizgi filmin sahnelerinden alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Rafadan Tayfa bu sefer alışılmışlığın aksine mahallede değil Rüstem Ağabey'in beynindedir. Sağlık Muhafızları olarak karşımıza çıkan ekip virüs ve zararlı bakterilerle savaşır				
Karakterler	Mert: Sağlık Muhafızıdır Sevim: Sağlık Muhafızı Hayri: Virüs Kamil: Bakteri Hale: Akyuvar Akın: Yutan Hücre				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede Akın, Mert, Kamil, Hayri ve Rüstem Ağabey erkek rolündedir. Hale ve Sevim ise kadın rolündedir. Keskin cinsiyet ayrımlarına yer verilmemiştir. Tüm karakterler süper güce sahiptir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Tüm karakterler bu sefer çocuk değil süper güce sahip sağlık muhafızları olarak karışımıza çıkıyor .				
Toplumsal Eleştiri	Hikayede vücudun sağlıklı beslenme, düzenli uyku, egzersiz ve doktor kontrolüyle bağışıklık sisteminin güçleneceğine vurgu yapılıyor.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye Rüstem Ağabey'in beyninde geçmektedir. Virüslere karşı verilen savaştan dolayı heyecanlı bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 10- 15 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; muhafız, akyuvar, virüs, kondisyon ve bakteri bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Kendini boş yere yoruyorsun 'Tedbiri elden bırakmayalım'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					

Çocuğa Görelik	Metin, dil açısından yayınevinin belirlediği 7-9 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Ancak konu ve resim seçimi biraz korkutucu olabilir. Çocuklar vücutlarına virüs ve bakterilerin girme fikrine olumlu yaklaşmayabilir.
Çocuk Bakışı	Hikaye 3. Tekil kişi gözünden kaleme alınmıştır. Normalde çocuk olan baş karakterler bu sefer birer sağlık muhafızı olarak karşımızdalar. Kahramanlarımız; okurlarını elini yıkamak, doktora gitmek ve hapşırmak gibi en basit hastalık tehlikelerine karşı önlem almaya davet eder.
Çocuk Gerçekliği	Kitap ilkokul öğrencilerine hitap eder. Metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde korkuya sebep olabilir. Aynı zamanda dili ve kurgusu akıcıdır.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Pırıl - Başkanlık Yarışı					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
24 x 24 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç sayfalar birbirine iplik dikiş ile bağlanmış kapağa ise tutkalla yapıştırılmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Pembe Renk Kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır Kapakta Deha, Nazlı ve Pırıl'a yer verilmiştir.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Hikaye okul başkanlığı seçim yarışını konu alır.				
Karakterler	Pırıl: Akıllı, eğlenceli Ada: Yardımsever Cesur: Komik, iştahlı Ahmet: Yardımsever Nazlı: Süslü, girişken, özgüvenli İpek Öğretmen: Hoşgörülü Deha: Çalışkan				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede ana karakter Pırıl, Ada, Nazlı ve İpek öğretmen kadın rolündedir. Cesur, Ahmet ve Deha ise erkek rolündedirler. Çok keskin karakter ayrımları olmasa da en iştahlı olanın Cesur olması yıllardır erkek karakterlere verilen özelliklerdendir. Aynı şekilde sınıfın süslüsü Nazlı'nın kuaföre olan düşkünlüğü klişeleşmiş bir yaklaşımdır.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Sınıf ortamında geçen hikayede birçok farklı karakterde çocuğa yer verilmiştir. Çalışkan, komik, zeki, yaramaz... gibi okuyan her çocuğun kendi ile özdeşleştireceği bir karakter bulunmaktadır.				
Toplumsal Eleştiri	Abartılı vaatler yerine samimi ve gerçekçi olanların insanların kalbinde daha çok yer edineceğine vurgu yapılmıştır.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye okul ortamında geçmektedir. Seçimin heyecanı hikayeye hareket kazandırmıştır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Cümleler 10-15 kelimeden oluşur.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; pankart, kürsü ve sütun grafik bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Müjdeli haber' 'İçi sevinçten kıpır kıpır oldu'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin ve görseller hedef kitlesi için uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Pırıl'ın gözünden kaleme alınmıştır. Seçim yarışına olan heyecanı, hayalleri çocuk bakışına örnektir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Pırıl 8 yaşında bir çocuktur. Okulda sınıf arkadaşlarıyla birlikte yaşadıkları maceraları anlatır. Hedef kitlesine eğlenerek öğrenmenin mümkün olduğunu göstermek ister. Aynı zamanda her sınıf ortamında yaşanan benzer olaylar ile okuyucunun kendisini karakterle özdeşleştirmesi kolaylaşır.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Pırıl - Geometrik Cisimler					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
24 x 24 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç sayfalar birbirine iplik dikiş ile bağlanmış kapağa ise tutkalla yapıştırılmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Sarı renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır Kapakta Pırıl ve Deha'ya yer verilmiştir.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Sınıfta ikili gruplar halinde proje ödevi verilir. Pırıl ve sınıfın en çalışkan ismi Deha da bir grup olur. Ama her şey göründüğü kadar kolay değildir.				
Karakterler	Pırıl: Akıllı, gerçekçi, temiz kalpli Deha: Çalışkan, iyi kalpli, garantici Nazlı: Süslü Ada: Akıllı Cesur: İştahlı, Efe: Futbolsever Pırıl'ın anne- babası: yardımsever, anlayışlı				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede ana karakter Pırıl, annesi, Nazlı ve Ada kadın rolündedir. Deha, Efe, Cesur ve Pırıl'ın babası ise erkek rolündedirler. Çok keskin karakter ayrımları yoktur.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Sınıf ortamında geçen hikayede birçok farklı karakterde çocuğa yer verilmiştir. Çalışkan, komik, sabırsız, yaramaz... gibi okuyan her çocuğun kendi ile özdeşleştireceği bir karakter bulunmaktadır.				
Toplumsal Eleştiri	Emeğinin olmadığı bir projeyi ben yaptım diye sunmak doğru değildir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye, ev ve okulda geçmektedir. Gergin ve komik bir hava vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Cümleler 10-15 kelimeden oluşur.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; proton, koni, küp ve silindir bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Hayal Kırıklığı' 'Dil dökmüştü'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin ve görseller hedef kitlesi için uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Pırıl'ın gözünden kaleme alınmıştır. Sınıfta ikili gruplar halinde proje ödevi verilir. Pırıl ve sınıfın en çalışkan ismi Deha da bir grup olur. Herkes Pırıl'ın çok şanslı olduğunu söyler. Aynı zamanda Pırıl, Deha'ya sinirlenir ve robotunu kırar. Çocuk bakışına bir diğer örnek ise son ders zilinin çalmasını heyecanla beklemeleridir. Bu üç olay da çocuk bakışına örnektir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Pırıl 8 yaşındaa bir çocuktur. Okulda sınıf arkadaşlarıyla birlikte yaşadıkları maceraları anlatır. Hedef kitlesine eğlenerek öğrenmenin mümkün olduğunu göstermek ister. Aynı zamanda her sınıf ortamında yaşanan benzer olaylar ile okuyucunun kendisini karakterle özdeşleştirmesi kolaylaşır.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Pırıl - Sıvıları Ölçüyoruz					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
24 x 24 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç sayfalar birbirine iplik dikiş ile bağlanmış kapağa ise tutkalla yapıştırılmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Mavi renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta yer alan karakterler kabartmalıdır Kapakta Cesur Nazlı ve Pırıl'a yer verilmiştir.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Hikaye kulüp saatinde hamur yoğurmak isteyen öğrenciler eğlenceli bir şekilde sıvıları ölçmeyi öğrenir.				
Karakterler	Pırıl: Akıllı, eğlenceli, zeki Efe: Futbol sever Cesur: Sabırsız, yaramaz Öğretmen: Anlayışlı				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede ana karakter Pırıl ve öğretmen kadın rolündedir. Cesur ve Efe ise erkek rolündedirler. Çok keskin karakter ayrımları olmasa da kadınlar sabırlı, erkekler yaramaz olarak temsil edilmiştir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Sınıf ortamında geçen hikayede birçok farklı karakterde çocuğa yer verilmiştir. Çalışkan, komik, sabırsız, yaramaz... gibi okuyan her çocuğun kendi ile özdeşleştireceği bir karakter bulunmaktadır.				
Toplumsal Eleştiri	Sonucun güzel olması için sabırla beklemek gerekebilir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sınıf ortamında geçmektedir. Hem komik hem de eğitici bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Cümleler 10-15 kelimeden oluşur.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; form ve litre bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Olaya güzel tarafından bakmak' 'Kaza geliyorum diyor'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin ve görseller hedef kitlesi için uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Pırıl'ın gözünden kaleme alınmıştır. Yıllardır hayalini kurduğu kulübe sonunda gidecek olması hedef kitlenin heyecanı ile benzerdir. Ayrıca sınıfta öğrendiği matematiğin hamur yaparken işe yaraması da çocuk bakışına örnek gösterilebilir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Pırıl 8 yaşında bir çocuktur. Okulda sınıf arkadaşlarıyla birlikte yaşadıkları maceraları anlatır. Hedef kitlesine eğlenerek öğrenmenin mümkün olduğunu göstermek ister. Aynı zamanda her sınıf ortamında yaşanan benzer olaylar ile okuyucunun kendisini karakterle özdeşleştirmesi kolaylaşır.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Pırıl - Uzay'ın Doğum Günü Şifreleri					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
24 x 24 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç sayfalar birbirine iplik dikiş ile bağlanmış kapağa ise tutkalla yapıştırılmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Mavi renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta yer alan karakterler kabartmalıdır Kapakta Pırıl ve Uzay' yer verilmiştir.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Pırıl'ın kardeşi Uzay'ın doğumgünüdür. Annesi ve babası hediyelerini şifreli bir sandığa gizlemiştir. İki kardeş ipuçlarını takip ederek şifreyi çözemeye çalışır.				
Karakterler	Pırıl: Akıllı, eğlenceli, zeki Uzay: Sabırsız, meraklı Pırıl'ın Babası: Eğlenceli, doğayı seven				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede ana karakter Pırıl ve öğretmen kadın rolündedir. Cesur ve Efe ise erkek rolündedirler. Çok keskin karakter ayrımları olmasa da kadınlar sabırlı, erkekler yaramaz olarak temsil edilmiştir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Aile ortamında geçen hikayede Pırıl ve Uzay kardeşlerin macerasına yer verilmiştir. Sabırsız, haylaz kardeş uzay ve akıllı, kardeşini çok seven Pırıl hikayedeki iki ana karakterdir.				
Toplumsal Eleştiri	Ağaç dikerek geleceği yeşertebiliriz.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye ev ve parkta geçmektedir. Hikaye boyunca heyecanlı ve maceracı bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Cümleler 10-15 kelimeden oluşur.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; tornavida, nesne ve doğal sayı bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Niyetim yoktu' 'Gözümüzü kuma dikmiş bekliyorduk.'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin ve görseller hedef kitlesi için uygundur.				
Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Pırıl'ın gözünden kaleme alınmıştır. Kardeşinin doğumgünüdür. Annesi ve babası hediyelerini şifreli bir sandığa gizlemiştir. Pırıl şifrelerin çözümü için sabretmeyi tercih ederken kardeşi heyecanla kutuyu açmaya çalışır. Kutunun içinden belge çıkınca Uzay'ın hayal kırıklığı da çocuk bakışına örnektir.				

Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Pırıl 8 kardeşi Uzay ise 5 yaşındadır. Hikayede iki kardeşin macerası anlatılır. Hedef kitlesine eğlenerek öğrenmenin mümkün olduğunu göstermek ister. Kardeşler arasındaki benzer ilişkiler sayesinde okuyucu karakterle kendini özdeşleştirebilir.
Diğer Notlar	
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Çizgi film ve kitap farklı başlıyor. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır	

Pırıl - Kesirli Dondurmacı					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
24 x 24 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç sayfalar birbirine iplik dikiş ile bağlanmış kapağa ise tutkalla yapıştırılmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Mavi renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır Kapakta Uzay'a yer verilmiştir.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Pırıl, Cesur ve Nazlı yarışma yaparlar. Sonunda ise kesirli dondurmacıya gidip hem eğlenip hem öğrenirler.				
Karakterler	Pırıl: Akıllı, eğlenceli Nazlı; Süslü Uzay: Şaşkın Cesur: İştahlı, dikkatli Dondurmacı: Eğlenceli				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede ana karakter Pırıl ve Nazlı kadın rolündedir. Uzay ve Cesur ise erkek rolündedirler. Çok keskin karakter ayrımları olmasada Nazlı'nın dadılarla büyütülmüş süslü bir kız olması dikkat çekmektedir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Sınıf ortamında geçen hikayede birçok farklı karakterde çocuğa yer verilmiştir. Çalışkan, komik, sabırsız, yaramaz, süslü ... gibi okuyan her çocuğun kendi ile özdeşleştireceği bir karakter bulunmaktadır.				
Toplumsal Eleştiri	Sonuç baştan belli gibi gözükse de tam konsantrasyon ve azimle her şey mümkündür.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye, okul ve dondurmacıda geçmektedir. Eğleceli ve komik bir havası vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Cümleler 10-15 kelimeden oluşur.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; Kızılderili, motivasyon ve konsantrasyon bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Çocuk Oyuncağı'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin ve görseller hedef kitlesi için uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Pırıl'ın gözünden kaleme alınmıştır. Uzay'ın ablası Pırıl'ın peşine takılması ve teneffüslerde çocukların yeni oyunlar uydurması çocuk bakışına örnek olarak gösterilebilir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Pırıl 8 yaşında bir çocuktur. Okulda sınıf arkadaşlarıyla birlikte yaşadıkları maceraları anlatır. Hedef kitlesine eğlenerek öğrenmenin mümkün olduğunu göstermek ister. Aynı zamanda her sınıf ortamında yaşanan benzer olaylar ile okuyucunun kendisini karakterle özdeşleştirmesi kolaylaşır.
Diğer Notlar	
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Çizgi film ve kitap farklı başlıyor. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır	

Pırıl - Sıfırın Hikayesi					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
24 x 24 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç sayfalar birbirine iplik dikiş ile bağlanmış kapağa ise tutkalla yapıştırılmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Pembe renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta yer alan karakterler kabartmalıdır Kapakta Uzay ve Pırıl'a yer verilmiştir.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Matematik dersinde öğretmen çocuklardan sıfır hakkında bir yazı yazmalarını ister.				
Karakterler	Pırıl: Akıllı, eğlenceli, zeki Nazlı: Akıllı Cesur: Komik, iştahlı Uzay: Yaramaz Deha: Zeki,bilgili Efe: Üşengeç Öğretmen: Anlayışlı, eğlenceli Pırıl'ın Babası: Eğitici, eğlenceli				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede ana karakter Pırıl, annesi, Nazlı ve öğretmen kadın rolündedir. Pırıl'ın babası, Cesur, Deha, Efe ve Uzay ise erkek rolündedirler. Çok keskin karakter ayrımları yoktur.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Sınıf ortamında geçen hikayede birçok farklı karakterde çocuğa yer verilmiştir. Çalışkan, komik, sabırsız, yaramaz... gibi okuyan her çocuğun kendi ile özdeşleştireceği bir karakter bulunmaktadır.				
Toplumsal Eleştiri	Eğlenerek de öğrenmek mümkündür. Matematiğe karşı toplumumuzda olan önyargıları yıkmalıyız.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sınıf ve ev ortamında geçmektedir. Eğlenceli ve eğitici bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Cümleler 10-15 kelimeden oluşur.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; iştahlı, sürü, asetat ve doğal yaşam bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Epey uğraştım'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin ve görseller hedef kitlesi için uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Pırıl'ın gözünden kaleme alınmıştır. Öğretmenin verdiği ödevi ses kaydıyla yapmak isteyen Efe günümüz teknoloji çocuğunun bakışını yansıtmaktadır. İki kardeş arasında yaşanan didişme de çocuk gözüne örnek verilebilir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Pırıl 8 yaşında bir çocuktur. Okulda sınıf arkadaşlarıyla birlikte yaşadıkları maceraları anlatır. Hedef kitlesine eğlenerek öğrenmenin mümkün olduğunu göstermek ister. Aynı zamanda her sınıf ortamında yaşanan benzer olaylar ile okuyucunun kendisini karakterle özdeşleştirmesi kolaylaşır.
Diğer Notlar	
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Çizgi film ve kitap farklı başlıyor. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır	

Pırıl - Kesirler Karnımızı Doyurdu					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
24 x 24 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç sayfalar birbirine iplik dikiş ile bağlanmış kapağa ise tutkalla yapıştırılmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Yeşil renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta yer alan karakterler kabartmalıdır Kapakta Pırıl ve Cesur'a yer verilmiştir.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Pırıl ve arkadaşları matematik dersinde eğlenceli bir şekilde kesirleri öğrenirler				
Karakterler	Pırıl: Akıllı, eğlenceli, zeki, uykucu Efe: Futbol sever Cesur: Sabırsız, iştahlı Ada: Koleksiyoner Deha: Zeki Nazlı: Süslü Pırıl'ın Annesi: Resim yapmayı ve yemek yapmayı sever Pırıl'ın Babası: Hayvansever, Şarkı söylemeyi sever Uzay: Yaramaz Öğretmen: Eğlenceli				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede ana karakter Pırıl, annesi, Ada, Nazlı ve öğretmen kadın rolündedir. Pırıl'ın babası, Uzay, Deha, Cesur ve Efe ise erkek rolündedirler. Çok keskin karakter ayrımları olmasa da sınıfın en süslüsü kadın, en zekisi ve en komiği erkek rolündedir. Bu da toplumumuzda sık karşılaşılan biçilmiş bir karakter tanımıdır.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Sınıf ortamında geçen hikayede birçok farklı karakterde çocuğa yer verilmiştir. Çalışkan, komik, sabırsız, yaramaz... gibi okuyan her çocuğun kendi ile özdeşleştireceği bir karakter bulunmaktadır.				
Toplumsal Eleştiri	Matematik günlük hayatta işimize yaramaz gibi gelse de aslında hayatın her alanında yer alır.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sınıf ortamında geçmektedir. Hem eğlendirici hem de eğitici bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Cümleler 10-15 kelimeden oluşur.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; tam, yarım, çeyrek ve kesir bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Sınıfımızın yüz akı' 'Kuş olup pideye uçtu'				

Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları	
Çocuğa Görelik	Metin ve görseller hedef kitlesi için uygundur.
Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Pırıl'ın gözünden kaleme alınmıştır. Sınıfta kesirleri öğrenirler. Sınıfa bir anda giren pideci herkesi şok eder. Aynı zamanda kardeşi Uzay'ı tanıtınca 'onunla çok anlaşamayız ama onu çok severim' demesi de çocuk bakışına örnektir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Pırıl 8 yaşında bir çocuktur. Okulda sınıf arkadaşlarıyla birlikte yaşadıkları maceraları anlatır. Hedef kitlesine eğlenerek öğrenmenin mümkün olduğunu göstermek ister. Aynı zamanda her sınıf ortamında yaşanan benzer olaylar ile okuyucunun kendisini karakterle özdeşleştirmesi kolaylaşır.

Diğer Notlar
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Çizgi film ve kitap farklı başlıyor. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Pırıl - Simetrinin Gizemi					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
24 x 24 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç sayfalar birbirine iplik dikiş ile bağlanmış kapağa ise tutkalla yapıştırılmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Yeşil renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta yer alan karakterler kabartmalıdır Kapakta Ada ve Pırıl'a yer verilmiştir.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Pırıl'a öğretmeni patates baskısı ödevi verir. Eğlenerek öğrenmenin de mümkün olduğunu anlatmak isteyen hikayede asıl amaç ise öğrencilere simetriyi öğretmektir.				
Karakterler	Pırıl: Akıllı, eğlenceli, zeki Nazlı: Süslü Cesur: Komik, iştahlı Uzay: Komik, çok bilmiş Öğretmen: Anlayışlı, eğlenceli Pırıl'ın annesi: Gizemli, eğlenceli				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede ana karakter Pırıl, annesi, Nazlı ve öğretmen kadın rolündedir. Cesur ve Uzay ise erkek rolündedirler. Çok keskin karakter ayrımları olmasa da Nazlı'nın süslü olması dikkat çekmektedir. Erkekler ise yaramaz ve komik olarak temsil edilmiştir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Sınıf ortamında geçen hikayede birçok farklı karakterde çocuğa yer verilmiştir. Çalışkan, komik, sabırsız, yaramaz... gibi okuyan her çocuğun kendi ile özdeşleştireceği bir karakter bulunmaktadır.				
Toplumsal Eleştiri	Eğlenerek de öğrenmek mümkündür. Matematiğe karşı toplumumuzda olan önyargıları yıkmalıyız.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye sınıf ve ev ortamında geçmektedir. Eğlenceli ve eğitici bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Cümleler 10-15 kelimeden oluşur.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; melodi, simetri ve patates baskısı bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Gülüşünü takındı'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin ve görseller hedef kitlesi için uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Pırıl'ın gözünden kaleme alınmıştır. Öğretmenin patates baskısı dediğinde çocukların yaşadığı şaşkınlık çocuk bakışına örnektir. Bir diğer örnek ise Uzay'ın ablasının ödevini küçümsemsi kendi çizgi ödevini ise zor olarak tanımlamasıdır. Öğretmenin matematik defterini isteyince çocukların üzüntüsünü de belirmeliyiz.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Pırıl 8-9 yaşlarında bir çocuktur. Okulda sınıf arkadaşlarıyla birlikte yaşadıkları maceraları anlatır. Hedef kitlesine eğlenerek öğrenmenin mümkün olduğunu göstermek ister. Aynı zamanda her sınıf ortamında yaşanan benzer olaylar ile okuyucunun kendisini karakterle özdeşleştirmesi kolaylaşır.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Pırıl - Romen Rakamları					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
24 x 24 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç sayfalar birbirine iplik dikiş ile bağlanmış kapağa ise tutkalla yapıştırılmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Mavi renk kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır Kapakta Uzay ve Mert'e yer verilmiştir.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Uzay ablasını ajan zanneder. Arkadaşı Mert ile birlikte ablasını takip eder.				
Karakterler	Pırıl: Akıllı, eğlenceli Uzay: Meraklı, hayalperest Mert: Meraklı				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede ana karakter Pırıl ve annesi kadın rolündedir. Uzay ve Mert ise erkek rolündedirler. Çok keskin karakter ayrımları olmasa küçük kardeş Uzay'ın yaramazlıkları toplumumuzda yaygın görüş olan erkek çocuk karakterini yansıtmaktadır.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Hikayede ana karakter Pırıl'ın kardeşi Uzay ön plandadır. Meraklı bir çocuk olan Uzay, ablasının odasını karıştırır.				
Toplumsal Eleştiri	Fazla merak kişiyi komik duruma düşürebilir. İzinsiz kimsenin eşyaları karıştırılmamalıdır.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye, ev, okul ve bahçede geçmektedir. Eğleceli ve komik bir havası vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Cümleler 10-15 kelimeden oluşur.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; delil, dedektif, piyes ve romen rakamları bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Başıma bir sürü iş açtı' 'Ders oldu'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin ve görseller hedef kitlesi için uygundur.				
Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Uzay'ın gözünden kaleme alınmıştır. Ablasının odasının kapısını açık gören Uzay merakından dayanamayıp içeri girer. Yaş grubunun gözünden bakıldığında bu olay oldukça doğaldır. Aynı zamanda hikayenin sonunda yorulup dedektif olmaktan vazgeçmesi de çocuk bakışına örnek gösterilebilir.				

Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Uzay 5 yaşlarında bir çocuktur. Arkadaşı Mert ile birlikte ablası Pırıl'ı takip ettikleri bir günü anlatır. Kardeş olan her ailede yaşanan benzer olaylar sayesinde okuyucunun karakterle özdeşleşmesi kolaylaşır.

Diğer Notlar
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Çizgi film ve kitap farklı başlıyor. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Aslan Kalemtraş Kumbarası					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
15×21 cm	Karton Kapak İç Sayfalar 1. Hamur Kağıt	İç Sayfalar ve Kapak Birbirine Zımbalanmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Yeşil Renk Kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Kalemtraş çöplerini etrafa saçılmasını istemeyen Aslan yeni bir kalemtraş icat eder.				
Karakterler	Aslan; hayalperest, akıllı, duyarlı Zeynep; hayalperest, akıllı Mehmet; hayalperest, akıllı Dede; bilgili, becerikli, duyarlı				
Kadın - Erkek Rolleri	Aslan, Mehmet ve dede erkek, Zeynep ise kadın rolündedir. Hikayede çok keskin ayrımlar olmasa da Zeynep'in sıkışan kumbarasını Mehmet'in açması erkeğin fiziksel gücüne bir gönderme olarak ele alınabilir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Aslan, Zeynep ve Mehmet çocuk karakterlerdir. Aslan mucit ve duyarlı bir karaktere sahiptir.				
Toplumsal Eleştiri	Aslan keskin konserve kapağını çöpe atmadan önce bir kağıda sarar çünkü sokak hayvanlarının çöpü karıştırabileceğini ve zarar görebileceğini düşünür.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye iki ana mekanda geçer. Aslan'ın odası ve dedenin atölyesi. İkisinde de samimi ve eğlenceli bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 5-10 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; silikon ve pabuç bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'bu işler senden sorulur' 'hayal kırıklığını görmemek için kör olmak gerekir'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 6-8 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Aslan'ın gözünden kaleme alınmıştır. Çocukların çevresinde gelişen günlük problemlere karşı çözüm arayışından bahsedilmektedir. Tarihi Osmanlı parasına karşı yaşadıkları şaşkınlık çocuk bakışını göstermektedir..
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Aslan 7-8 yaşlarında bir çocuktur. En yakın arkadaşları ve dedesiyle birlikte karşılaştığı basit sorunlara çözümler bulmaktadır. Mucit yönünü geliştirmektedir. Bu yaş grubuna hitap ede metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Çocuklarda yardımlaşma duygusunu geliştirir.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Aslan Kuş Gözlemevi					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
15×21 cm	Karton Kapak İç Sayfalar 1. Hamur Kağıt	İç Sayfalar ve Kapak Birbirine Zımbalanmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Sarı Renk Kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Kitabın ana teması paylaşmak ve birlikte hareket etmek üzerinedir. Derginin düzenlediği yarışmaya katılmak için üç arkadaş birlikte bir kuş gözlem aleti icat ederler.				
Karakterler	Aslan; hayalperest, akıllı, maceracı Zeynep; hayalperest, akıllı, maceracı Mehmet; hayalperest, akıllı Dede; bilgili ve becerikli				
Kadın - Erkek Rolleri	Aslan, Mehmet, ve dede erkek, anne ve Zeynep ise kadın rolündedir. Ancak kitapta keskin rol ayrımları yapılmamıştır. Kadın karakterler de erkek karakterler de benzer özelliklere sahiptir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Aslan, Zeynep ve Mehmet çocuk karakterlerdir. Maceracı ve paylaşımcı özelliklere sahiptirler. birlikte hareket edip sorunlarına çözüm üreten, tatlı haylazlıkları olan kişilerdir				
Toplumsal Eleştiri	Hedefe ulaşmak için zorlukların üstesinden gelirken birlikte hareket etmenin ve yardımlaşmanın önemine değinilmektedir.				
Mekan ve Atmosfer	Kitapta toplam üç mekana yer verilmiştir. Aslan'ın evi, mahallenin parkı ve dedenin atölyesi. Hepsinde atmosfer samimi ve kitabın genel olay örgüsü gibi sıcak bir ortam hakimdir.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 5-10 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; periskop, ürkek ve icat bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	"ne olsa beğenirsin?" "boğazına düşkün" "Fikir aklımıza yatmadı."				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 6-8 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Aslan'ın gözünden kaleme alınmıştır. Dergideki fotoğraf yarışması için kafa kafaya veren 3 arkadaşın macerasını anlatır. Çocukların ödül için heyecanlanması, ilk başta ödülü paylaşacakları için üzülmeleri çocuk bakışına örnek gösterilebilir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Aslan 7-8 yaşlarında bir çocuktur. En yakın arkadaşları ve dedesiyle birlikte karşılaştığı basit sorunlara çözümler bulmaktadır. Mucit yönünü geliştirmektedir. Bu yaş grubuna hitap eden metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Çocuklarda yardımlaşma duygusunu geliştirir.
Diğer Notlar	
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Çizgi film ve kitap farklı başlıyor. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır	

Aslan Labirent Kaşifleri					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
15×21 cm	Karton Kapak İç Sayfalar 1. Hamur Kağıt	İç Sayfalar ve Kapak Birbirine Zımbalanmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Mavi Renk Kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Aslan ve arkadaşları okul gezisi olarak panayıra giderler. Girdikleri labirentten çıkmak için kafa kafaya verip bir pusula icat etmeleri gerekir.				
Karakterler	Aslan; hayalperest, akıllı Zeynep; hayalperest, akıllı Mehmet; hayalperest, akıllı, komik, iştahlı Eren; akıllı, hırslı, hayalperest Dede;bilgili, becerikli				
Kadın - Erkek Rolleri	Hikayede yer alan Aslan, Mehmet, Eren ve dede erkek rolünü temsil etmektedir. Öğretmen ve Zeynep ise kadın rolündedir. Ancak kitapta keskin rol ayrımları yapılmamıştır. Kadın karakterler de erkek karakterler de benzer özelliklere sahiptir. Zeynep ve Eren basket oynadıklarında da maçı Zeynep kazanır. Bu durum kitaptaki kadın erkek eşitliğini ön plana çıkaran duruma örnek gösterilebilir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Aslan, Zeynep, Eren ve Mehmet çocuk karakterlerdir. Maceracı ve paylaşımcı özeliklere sahiptirler. Birlikte hareket edip sorunlarına çözüm üreten, tatlı haylazlıkları olan çocuklar olarak kaleme.alınmışlardır.				
Toplumsal Eleştiri	Hedefe ulaşmak için zorlukların üstesinden gelirken birlikte hareket etmenin ve yardımlaşmanın önemine değinilmektedir. Zor durumlarda önceden küçümsenen eşyaların zamanı geldiğinde çok işe yarayabileceğine de dikkat çekilir. Aynı zaman da Aslan köpeği Pati için 4 ayaklı dostum der.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye panayırda geçmektedir. İlk başta eğlenceli bir ortam olsa da sonlara doğru yerini telaşa bırakır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 5-10 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; panayır, labirent, pusula bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	içim içime sığmıyordu' 'düşüncelere dalmak'				

	‘ağzının tadını nasıl da bilir’
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları	
Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 6-8 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.
Çocuk Bakışı	Okul gezisine giden kahramanların heyecanı ve sevinci gerçekle örtüşmektedir. Aynı zamanda kimi karakterin panayırda yemeğe odaklanması kimisinin yenilgiyi kabul etmemesi de okur kitlesinin kendi arkadaşlarıyla hikayedeki karakterleri özdeşleştirmesi açısından önemli bir ayrıntıdır.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Aslan 7-8 yaşlarında bir çocuktur. En yakın arkadaşları ve dedesiyle birlikte karşılaştığı basit sorunlara çözümler bulmaktadır. Mucit yönünü geliştirmektedir. Bu yaş grubuna hitap eden metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Çocuklarda yardımlaşma duygusunu geliştirir.
Diğer Notlar	
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Çizgi film ve kitap farklı başlıyor. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır	

Aslan Empati Odası					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
15×21 cm	Karton Kapak İç Sayfalar 1. Hamur Kağıt	İç Sayfalar ve Kapak Birbirine Zımbalanmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Kırmızı Renk Kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Parkta körebe oynayan Aslan ve arkadaşlarının görme engelli vatandaşlar için ayrılan sarı şeritleri fark etmesiyle başlar. Empati, kitabın ana konusudur				
Karakterler	Aslan; hayalperest, akıllı, duyarlı Zeynep; hayalperest, akıllı, duyarlı Mehmet; hayalperest, akıllı, duyarlı, komik Eren; hayalperest, akıllı Mehmet'in Babası; dalgın				
Kadın - Erkek Rolleri	Aslan, Mehmet, Eren ve Mehmet'in babası erkek, Zeynep ise kadın rolündedir. Ancak kitapta keskin rol ayrımları yapılmamıştır. Kadın karakterler de erkek karakterler de benzer özelliklere sahiptir. Sadece sarı şerite arabasını park eden Mehmet'in babası dikkatsiz bir erkek olarak kaleme alınmıştır.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Aslan, Zeynep ve Mehmet çocuk karakterlerdir. Maceracı ve paylaşımcı özelliklere sahiptirler. birlikte hareket edip sorunlarına çözüm üreten, insanlara duyarlı kişilerdir				
Toplumsal Eleştiri	Görme engelli vatandaşların hayatını kolaylaştırmaya yardım etmek hepimizin sorumluluğudur. Çevremize karşı daha duyarlı olmak zorundayız.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye parkta geçer. Duyarlı ve eğlenceli bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 5-10 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; empati, entari ve şerit bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	'Top gibi yuvarlandım' 'Fikir hepimizin aklına yattı'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 6-8 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Aslan'ın gözünden kaleme alınmıştır. Ödevlerini bitiren 4 arkadaşın oyunlarını rahatça oynaması çocuk bakışına örnektir. Kitabın tamamında olaya çocuk gözünden bakılmış hayret ve öğrenme içgüdüsü diri tutulmuştur.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Aslan 7-8 yaşlarında bir çocuktur. En yakın arkadaşları ve dedesiyle birlikte karşılaştığı basit sorunlara çözümler bulmaktadır. Mucit yönünü geliştirmektedir. Bu yaş grubuna hitap ede metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Çocuklarda yardımlaşma duygusunu geliştirir.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Aslan Korkuluk					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
15×21 cm	Karton Kapak İç Sayfalar 1. Hamur Kağıt	İç Sayfalar ve Kapak Birbirine Zımbalanmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Mor Renk Kullanılmıştır. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Yaz tatilinin son günleridir. Hava yağmurludur. Aslan ve Zeynep kağıttan gemilerini yüzdürmek için sokağa çıkarlar ancak rüzgar gemilerininn yüzmesini engeller. Birlikte hareket edildiğinde zorlukların üstesinden rahatça gelineceğini anlatır.				
Karakterler	Aslan; hayalperest, akıllı Zeynep; hayalperest, akıllı Mehmet; hayalperest, akıllı, komik Dede; bilgili ve becerikli				
Kadın - Erkek Rolleri	Aslan, Mehmet, Baba ve dede erkek, anne ve Zeynep ise kadın rolündedir. Ancak kitapta keskin rol ayrımları yapılmamıştır. Kadın karakterler de erkek karakterler de benzer özelliklere sahiptir. Sadece Aslan'ın babasının ev işlerine yardım ettiğinde bahsedilmektedir bu da kitabın kadın erkek eşitliğine vurgu yaptığı olarak kabul edilebilir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan Aslan, Zeynep ve Mehmet çocuk karakterlerdir. Maceracı ve paylaşımcı özelliklere sahiptirler. birlikte hareket edip sorunlarına çözüm üreten, tatlı haylazlıkları olan kişilerdir				
Toplumsal Eleştiri	Hedefe ulaşmak için zorlukların üstesinden gelirken birlikte hareket etmenin ve yardımlaşmanın önemine değinilmektedir. Kimi zaman engel gibi görünen durumlar fırsata çevrilebilir. Aynı zamanda çocukların yağmurlu havalarda da dışarıda zaman geçirebileceğime örnekler verilmiştir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye Aslan'ın evinin önünde geçmektedir. Yağmurlu bir gündür. Samimi bir ortam vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. Ortalama 5-10 kelimelik cümlelerden meydana gelmiştir.				
Sözcük Kullanımı	Cümleler genelde basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Ancak çocukların kelime dağarcığını geliştirme açısından farklı tanımlara yer verilmiştir; alabora ve korkuluk bunlara örnek gösterilebilir.				
Atasözü ve Deyimler	"Sonbahar kapımızı çalmak üzereydi." "Yedi denizin hakimi Mehmet."				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					

Çocuğa Görelik	Metin, dil ve olay açısından yayınevinin belirlediği 6-8 yaş için uygundur. Cümleler basit yapıdadır. Kullanılan kelime ve resimler yaş grubuna uygundur.
Çocuk Bakışı	Hikaye çocuk karakter olan Aslan'ın gözünden kaleme alınmıştır. Aslan ve arkadaşları kargaların cevizleri kaçırışını, rüzgarın gemileri uçuruşunu çocuk akıllarıyla şaşkınlıkla karşılamaktadırlar.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Aslan 7-8 yaşlarında bir çocuktur. En yakın arkadaşları ve dedesiyle birlikte karşılaştığı basit sorunlara çözümler bulmaktadır. Mucit yönünü geliştirmektedir. Bu yaş grubuna hitap eden metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Çocuklarda yardımlaşma duygusunu geliştirir.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Çizgi film ve kitap farklı başlıyor.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini sağlamış olsa da içerik aynı kalitede değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitabın arkasında 3 sayfalık bir etkinlik bölümü yer almaktadır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır.

Akıllı Tavşan Momo - Kayıp Kaykay					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
19 x 27 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç Sayfalar ve Kapak Birbirine Zımbalanmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Beyaz arka fon üzerine canlı renklerde karakterlere yer verilmiştir. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Momo, bozulan kaykayını tamir etmeye çalışır. Dumanları görünce Hipo'nun evine koşar. Şıp ve Tıp kardeşler yolda Momo'nun bozuk kaykayını görünce ona sürpriz yapmak için kaykayı tamire götürürler.				
Karakterler	Momo: Akıllı, yetenekli, yardımsever Şıp: Yardımsever, Tıp: Yardımsever, Hipo: Yetenekli, cömert, konuşkan, yardımsever Kiki: Yetenekli, cömert, konuşkan, yardımsever				
Kadın - Erkek Rolleri	Kitaptaki metinden okuyarak kadın ve erkek karakterlerin ayırt edilmesi mümkün değildir. Ancak çizgi filmin seslendirilmesinden anlaşıldığı üzere Hipo ve ikiz zürafalardan Şıp kadındır. Diğer karakterler ise erkek. Cinsiyet ayrımcılığı üzerinden bakıldığında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir. Bütün roller eşit şekilde dağılmıştır.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan tüm karakterler çocuktur. Hepsi farklı karakterlerde çocukları temsil etmektedir. Yardımsever, heyecanlı, dikkatsiz ve dalgın gibi birçok çocuk özelliğine yer verilmiştir.				
Toplumsal Eleştiri	Okul öncesi çocukları için hazırlanmış bu kitapta başkasının eşyasını iyilik için bile olsa izinsiz almamak gerektiği vurgulanmıştır.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye Şarkılı Orman adında hayali bir ortamda geçer. Yanan kurabiyeler ve kayıp kaykaydan dolayı endişeli bir hava vardır. Kitabın başında ve sonunda ise huzur hakimdir.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. 10-15 kelimelik cümlelerden oluşmaktadır.				
Sözcük Kullanımı	Okul öncesi gruba hitap ettiği için cümleler basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Günlük kelimelere yer verilmiştir. Sadece karakterlerin adları karmaşıktır. Şıp, Tıp, Tortop ve Momo birbirine yakın kelimelerdir.				
Atasözü ve Deyimler	'Elinize sağlık'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					

Çocuğa Görelik	Metin, olay açısından yayınevinin belirlediği 4-7 yaş için uygundur. Fakat cümlelerin kelime sayısı oldukça fazladır. Çok sayıda benzer isimde karaktere yer verilmesi de yaş grubu için doğru bir tercih değildir. Kullanılan kelime ve resimler ise yaş grubuna uygundur.
Çocuk Bakışı	Hikaye 3. Tekil şahıs tarafından kaleme alınmıştır. Karakterleştirilmemiş bir anlatıcı mevcuttur. Farklı özelliklerdeki birçok çocuk karaktere yer verilmiştir. Hipo ve Kiki ile Şıp ve Tıp hikayenin farklı noktalarında arkadaşlarına sürpriz yapacakları için heyecanlıdır. Hipo ve Kiki'nin konuşmaya dalarak kurabiyeleri fırında unutmaları da çocuk bakışına örnek gösterilebilir. Momo'nun kaykayı kaybolduğundan telaşlanması yaş grubunun kendisini karakterle özdeşleştirmesini sağlar.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Momo bir çocuktur. Şarkılı Orman'da birlikte yaşadığı arkadaşlarının kaybolan eşyalarını bulur ve onlara yardım eder. Bu yaş grubuna hitap eder metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesini çevresine karşı duyarlı olmaya davet eder. Çocuklarda yardımlaşma duygusunu geliştirir. Aynı zamanda kitapta bir çocuğun karakter özellikleri farklı rollerdeki hayvanlara pay edilmiştir. Bu durum çocuklara kendi huylarını değişik açılardan görmesini sağlar.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel ve içeriksel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini tam anlamıyla sağlamamıştır.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Akıllı Tavşan Momo Şıp ve Tıp Nerede					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
19 x 27 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç Sayfalar ve Kapak Birbirine Zımbalanmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Beyaz arka fon üzerine canlı renklerde karakterlere yer verilmiştir. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Momo bu sefer doktora gitmekten korkan Şıp ve Tıp'ı saklandıkları yerden bulmaya çalışır.				
Karakterler	Momo: Akıllı, yetenekli, yardımsever Şıp: Endişeli Tıp: Endişeli İzi: Endişeli Huhu: Hasta, yorgun Kapkap: Doktor, cömert				
Kadın - Erkek Rolleri	Kitaptaki metinden okuyarak kadın ve erkek karakterlerin ayırt edilmesi mümkün değildir. Ancak çizgi filmin seslendirilmesinden anlaşıldığı üzere Huhu ve ikiz zürafalardan Şıp kadındır. Diğer karakterler ise erkek. Cinsiyet ayrımcılığı üzerinden bakıldığında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir. Bütün roller eşit şekilde dağılmıştır. Sadece anne merhameti açısından İzi örnek gösterilebilir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan tüm karakterler çocuktur. Hepsi farklı karakterlerde çocukları temsil etmektedir. Ancak ana konuda yer alan Tıp ve Şıp doktora gitmekten korkan iki yavru zürafadır.				
Toplumsal Eleştiri	Okul öncesi çocukları için hazırlanmış bu kitapta doktora gitmekten korkup saklanan iki zürafadan yola çıkarak çocuklara mesaj verilmek istenmiştir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye Şarkılı Orman adında hayali bir ortamda geçer. Kayıp zürafalardan dolayı endişeli bir hava vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. 10-15 kelimelik cümlelerden oluşmaktadır.				
Sözcük Kullanımı	Okul öncesi gruba hitap ettiği için cümleler basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Günlük kelimelere yer verilmiştir. Sadece karakterlerin adları karmaşıktır. Şıp, Tıp, Huhu, Kapkap ve Momo birbirine yakın kelimelerdir.				
Atasözü ve Deyimler	'Geçmiş olsun''				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					

Çocuğa Görelik	Metin, olay açısından yayınevinin belirlediği 4-7 yaş için uygundur. Fakat cümlelerin kelime sayısı oldukça fazladır. Çok sayıda benzer isimde karaktere yer verilmesi de yaş grubu için doğru bir tercih değildir. Kullanılan kelime ve resimler ise yaş grubuna uygundur.
Çocuk Bakışı	Hikaye 3. Tekil şahıs tarafından kaleme alınmıştır. Karakterleştirilmemiş bir anlatıcı mevcuttur. Doktora gitmekten korkan iki zürafa Şıp ve Tıp saklanarak bu durumdan kurtulabileceklerini zannetmeleri çocuk bakışına örnek gösterilebilir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Momo bir çocuktur. Şarkılı Orman'da birlikte yaşadığı arkadaşlarının kaybolan eşyalarını bulur ve onlara yardım eder. Bu yaş grubuna hitap eden metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesininde de doktora karşı bir önyargı bulunduğu söylenebilir. Çocuk gerçekliği açısından bu yaklaşım doğru bir tercihtir.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel ve içeriksel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini tam anlamıyla sağlamamıştır.
- Kitapta olay akışında kopukluklar vardır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Akıllı Tavşan Momo - Teşekkürler Momo					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
19 x 27 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç Sayfalar ve Kapak Birbirine Zımbalanmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Beyaz arka fon üzerine canlı renklerde karakterlere yer verilmiştir. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Arkadaşları Momo'ya süpriz bir teşekkür pikniği düzenlerler.				
Karakterler	Momo: Akıllı, sevecen, iyi kalpli, yardımsever İzi: Neşeli Kiki: Neşeli Bado: Neşeli Tako: Neşeli Hipo: Neşeli, yetenekli				
Kadın - Erkek Rolleri	Kitaptaki metinden okuyarak kadın ve erkek karakterlerin ayırt edilmesi mümkün değildir. Ancak çizgi filmin seslendirilmesinden anlaşıldığı üzere İzi ve Hipo kadındır. Diğer karakterler ise erkek. Cinsiyet ayrımcılığı üzerinden bakıldığında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir. Bütün roller eşit şekilde dağılmıştır.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan tüm karakterler çocuktur. Hepsi farklı karakterlerde çocukları temsil etmektedir.				
Toplumsal Eleştiri	Okul öncesi çocukları için hazırlanmış bu kitapta onlara sürekli yardım eden Momo'ya arkadaşları teşekkür etmek ister. Hedef kitleye teşekkür etmeyi hatırlatmak istenilmiştir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye Şarkılı Orman adında hayali bir ortamda geçer. Momo başta üzülse de sonradan sürpriz piknikle sevinç ve neşe dolar				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. 10-15 kelimelik cümlelerden oluşmaktadır.				
Sözcük Kullanımı	Okul öncesi gruba hitap ettiği için cümleler basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Günlük kelimelere yer verilmiştir. Sadece karakterlerin adları karmaşıktır. İzi, Hipo, Bado, Tako ve Momo birbirine yakın kelimelerdir.				
Atasözü ve Deyimler	'Tatil ilan ediyorum 'Yardım çağrısı'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					

Çocuğa Görelik	Metin, olay açısından yayınevinin belirlediği 4-7 yaş için uygundur. Fakat cümlelerin kelime sayısı oldukça fazladır. Çok sayıda benzer isimde karaktere yer verilmesi de yaş grubu için doğru bir tercih değildir. Kullanılan kelime ve resimler ise yaş grubuna uygundur.
Çocuk Bakışı	Hikaye 3. Tekil şahıs tarafından kaleme alınmıştır. Karakterleştirilmemiş bir anlatıcı mevcuttur. Hiçbir arkadaşının Momo'yu oyunlarına davet etmemesi ona hayal kırıklığı yaşatmıştır. Bu durum çocuk bakışına örnek gösterilebilir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Momo bir çocuktur. Şarkılı Orman'da birlikte yaşadığı arkadaşlarının kaybolan eşyalarını bulur ve onlara yardım eder. Ancak bu sefer arkadaşları ona bir teşekkür pikniği hazırlarlar. Bu yaş grubuna hitap eden metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesini teşekkür etmeye davet eder.
Diğer Notlar	
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel ve içeriksel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini tam anlamıyla sağlamamıştır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır	

Akıllı Tavşan Momo - Tuhaf Çiçek					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
19 x 27 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç Sayfalar ve Kapak Birbirine Zımbalanmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Beyaz arka fon üzerine canlı renklerde karakterlere yer verilmiştir. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Momo arkadaşlarıyla akşam açıp sabah kaybolan çiçeği aramaya başlarlar.				
Karakterler	Momo: Akıllı, yetenekli, yardımsever, sevinçli Şıp: Sabırsız Kiki: İyi kalpli, heyecanlı, sabırlı Tintin: Akıllı, heyecanlı, sabırlı				
Kadın - Erkek Rolleri	Kitaptaki metinden okuyarak kadın ve erkek karakterlerin ayırt edilmesi mümkün değildir. Ancak çizgi filmin seslendirilmesinden anlaşıldığı üzere Kiki, İzi ve ikiz zürafalardan Şıp kadındır. Diğer karakterler ise erkek. Cinsiyet ayrımcılığı üzerinden bakıldığında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir. Bütün roller eşit şekilde dağılmıştır.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan tüm karakterler çocuktur. Hepsi farklı karakterlerde çocukları temsil etmektedir. Yardımsever, heyecanlı, sabırlı ve meraklı gibi birçok çocuk özelliğine yer verilmiştir.				
Toplumsal Eleştiri	Okul öncesi çocukları için hazırlanmış bu kitapta sabır konusunda yoğunlaşılmıştır. Çiçeklerin büyümesi üzerinden sabır ele alınmıştır.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye Şarkılı Orman adında hayali bir ortamda geçer. Kaybolan çiçek için meraklı bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. 10-15 kelimelik cümlelerden oluşmaktadır.				
Sözcük Kullanımı	Okul öncesi gruba hitap ettiği için cümleler basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Günlük kelimelere yer verilmiştir. Sadece karakterlerin adları karmaşıktır. Şıp, Tıp, Kiki, Tintin ve Momo birbirine yakın kelimelerdir.				
Atasözü ve Deyimler	'Her şeyin bir zamanı var'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin, olay açısından yayınevinin belirlediği 4-7 yaş için uygundur. Fakat cümlelerin kelime sayısı oldukça fazladır. Çok sayıda benzer isimde karaktere yer verilmesi de yaş grubu için doğru bir tercih değildir. Kullanılan kelime ve resimler ise yaş grubuna uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye 3. Tekil şahıs tarafından kaleme alınmıştır. Karakterleştirilmemiş bir anlatıcı mevcuttur. Farklı özelliklerdeki birçok çocuk karaktere yer verilmiştir. Akşam açıp sabah kapayan çiçeği görünce karakterlerin heyecanı ve merakı çocuk bakışına örnektir. Aynı zamanda çiçeklerin uzun zaman açmalarına karşı gösterdikleri sabırsızlıkta yaş grubunun davranışlarını yansıtmaktadır.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Momo bir çocuktur. Şarkılı Orman'da birlikte yaşadığı arkadaşlarının kaybolan eşyalarını bulur ve onlara yardım eder. Bu yaş grubuna hitap eder metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesini çevresine karşı duyarlı olmaya davet eder. Çocuklarda yardımlaşma duygusunu geliştirir. Aynı zamanda kitapta bir çocuğun karakter özellikleri farklı rollerdeki hayvanlara pay edilmiştir. Bu durum çocuklara kendi huylarını değişik açılardan görmesini sağlar.

Diğer Notlar
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel ve içeriksel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini tam anlamıyla sağlamamıştır. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Akıllı Tavşan Momo - Tako'nun Dişleri					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
19 x 27 cm	Karton Kapak İç Sayfalar Kuşe Kağıt	İç Sayfalar ve Kapak Birbirine Zımbalanmıştır.	Tırnaksız Yazı Tipi Kullanılmıştır.	Beyaz arka fon üzerine canlı renklerde karakterlere yer verilmiştir. Logotype ve Kapakta Yer Alan Karakterler Kabartmalıdır	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Şarkılı Orman'da en beyaz diş yarışması yapılmaktadır. Tako birinci olmak çok ister ama dişlerinden birinin kayıp olduğunu görür ve Momo'dan yardım ister.				
Karakterler	Momo: Akıllı, sevecen, iyi kalpli, yardımsever Tako: Temiz, endişeli Hipo: Yetenekli				
Kadın - Erkek Rolleri	Kitaptaki metinden okuyarak kadın ve erkek karakterlerin ayırt edilmesi mümkün değildir. Ancak çizgi filmin seslendirilmesinden anlaşıldığı üzere Hipo kadındır. Diğer karakterler ise erkek. Cinsiyet ayrımcılığı üzerinden bakıldığında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir. Bütün roller eşit şekilde dağılmıştır..				
Çocuğun Konumlandırılışı	Kitapta yer alan tüm karakterler çocuktur. Hepsi farklı karakterlerde çocukları temsil etmektedir. Yardımsever, heyecanlı, sabırlı ve meraklı gibi birçok çocuk özelliğine yer verilmiştir.				
Toplumsal Eleştiri	Okul öncesi çocukları için hazırlanmış bu kitapta dişi fırçalama alışkanlığı geliştirilmek istenmiştir. Tako'nun yarım bıraktığı keki Hipo'nun kuşlara vermesi israf bilinci açısından önemlidir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye Şarkılı Orman adında hayali bir ortamda geçer. Endişeli ve heyecan dolu bir ortam vardır. Ancak yarışmanın bitmesi ile eğleceli bir ortam olur.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Hikaye geçmiş zamanla kaleme alınmıştır. 10-15 kelimelik cümlelerden oluşmaktadır.				
Sözcük Kullanımı	Okul öncesi gruba hitap ettiği için cümleler basit anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır. Günlük kelimelere yer verilmiştir. Sadece karakterlerin adları karmaşıktır. Hipo, Tintin, Tako ve Momo birbirine yakın kelimelerdir..				
Atasözü ve Deyimler	'Aynanın karşısına geçmiş hazırlanıyordu.'				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Metin, olay açısından yayınevinin belirlediği 4-7 yaş için uygundur. Fakat cümlelerin kelime sayısı oldukça fazladır. Çok sayıda benzer isimde karaktere yer verilmesi de yaş grubu için doğru bir tercih değildir. Kullanılan kelime ve resimler ise yaş grubuna uygundur.				

Çocuk Bakışı	Hikaye 3. Tekil şahıs tarafından kaleme alınmıştır. Karakterleştirilmemiş bir anlatıcı mevcuttur. Hedef kitlesinin de karakterler gibi süt dişleri dökülmektedir. Kayıp olan dişlerine karşı duyulan şaşkınlık çocuk bakışına örnek gösterilebilir
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter olan Momo bir çocuktur. Şarkılı Orman'da birlikte yaşadığı arkadaşlarının kaybolan eşyalarını bulur ve onlara yardım eder. Bu yaş grubuna hitap eder metin çocuk gerçekliği açısından incelendiğinde hedef kitlesini dişlerine karşı hassas davranmaya onlara temiz bakmaya davet eder. Çocuklarda yardımlaşma duygusunu geliştirir. Aynı zamanda kitapta bir çocuğun karakter özellikleri farklı rollerdeki hayvanlara pay edilmiştir. Bu durum çocuklara kendi huylarını değişik açılardan görmesini sağlar.
Diğer Notlar	
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel ve içeriksel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerini tam anlamıyla sağlamamıştır. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır	

Ege ile Gaga - Kayıp Tavuk Nerede					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
19x27 cm	Kapakta karton iç sayfalarda 2. hamur kağıt kullanılmış.	Tüm kitap birbirine zımba ile tutturulmuştur.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmış.	Canlı kırmızı renk tercih edilmiş. Arka fonda çizgi filmin ana unsurlarından çizgili defter zeminine yer verilmiş. Ön kısımda ise Ege, Gaga ve tavuklar bulunmaktadır.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştı
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Ege bahçedeki tavukları sayarken bir tavuğun kuluçkaya yattığını görür..				
Karakterler	Ege; endişeli, akıllı, maceracı Gaga: akıllı, yol gösteren				
Kadın - Erkek Rolleri	Kitapta kadın-erkek rolleri açısından bir ayrım yoktur. Ana karakter Ege erkektir. Ancsk cinsiyet ayrımcılığı üzerinden bir ifadeye veya olaya yer verilmemiştir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Ege hikayedeki tek çocuktur. Hayatında ilk defa karşılaştığı olayları merakla gözlemleyen biridir. Arkadaşı Gaga ile birlikte karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelirler.				
Toplumsal Eleştiri	Ege, tavuğu bulamayınca endişeye kapılır ancak Gaga ona umudunu hemen kaybetmemesini söyler. Bir diğer eleştiri ise Ege annesinin yem çuvalı hakkındaki uyarısını dinlemediği için kendini suçlu hisseder.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye bahçede geçmektedir. Tavuklardan birinin kaybolmasından dolayı telaşlı bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Çocuk kitaplarında cümle yapısı tek zamanlı, az sözcüklü ve kurallı cümlelerden oluşmalıdır. Fakat kitapta yer alan cümlelerin bir kısmı görmemiştim, bulmuştuk,görünüyordu gibi çift zamanlıdır. Bununla birlikte cümlelerin birçoğu devriktir.				
Sözcük Kullanımı	Kitapta yer alan sözcükler genelde günlük hayatta kullanılan temel kelimelerden oluşmaktadır. Kuluçka ve yem çuvalı gibi çocukların kelime dağarcığını geliştiren sözcüklere de yer verilmiştir.				
Atasözü ve Deyimler	“Yardıma koşmak”				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					
Çocuğa Görelik	Kitap 4-6 yaş, okul öncesi çocuğa hitap etmektedir. Bu açıdan bakıldığında sözcük seçimi uygun olsa da cümle yapısı devrik ve dolaylı bir anlatımı vardır. Ek olarak tasarım açısından kullanılan kağıt 2. Hamur olduğu için çocukların elinde çabuk hırpalanır.				

Çocuk Bakışı	Kitapta dünyaya 5-6 yaşlarındaki bir erkek çocuk gözünden bakılmaktadır. Sayı saymayı yeni öğrenen Ege tavukları saymaya çalışır. Bir yandan da kuluçka gibi hayatında ilk defa duyduğu bir kavramı yaşayarak şahit olur.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter 5-6 yaşlarında bir erkek çocuğu olan Ege ve arkadaşı Gaga adında bir kargadır. Doğada gerçekleşen olayları incelerler. Gördüğü olayları defterine not tutar. Hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Aynı zamanda çocuklara defter tutma alışkanlığını da aşılamaktadır.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel ve içeriksel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerine tam anlamıyla uygun değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Ege ile Gaga - Çekirdekler Nerede					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
19x27 cm	Kapakta karton iç sayfalarda 2. hamur kağıt kullanılmış.	Tüm kitap birbirine zımba ile tutturulmuştur.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmış.	Canlı sarı renk tercih edilmiş. Arka fonda çizgi filmin ana unsurlarından çizgili defter zeminine yer verilmiş. Ön kısımda ise Ege, Gaga ve ay çekirdeği bulunmaktadır.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştı
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Ege ile Gaga bahçede kaybolan çekirdeklerinin peşine düşerler. Araştırmalarının sonucunda karıncaların çekirdekleri götürdüklerini görürler. Paylaşmak kitabın ana temasıdır				
Karakterler	Ege; akıllı, maceracı Gaga: akıllı, yol gösteren				
Kadın - Erkek Rolleri	Kitapta kadın-erkek rolleri açısından bir ayrım yoktur. Ana karakter Ege erkektir. Ancak cinsiyet ayrımcılığı üzerinden bir ifadeye veya olaya yer verilmemiştir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Ege hikayedeki tek çocuktur. Hayatında ilk defa karşılaştığı olayları merakla gözlemleyen biridir. Arkadaşı Gaga ile birlikte ilk defa karşılaştıkları durumları incelerler.				
Toplumsal Eleştiri	Ege ve Gaga çekirdeklerin karıncalar ile paylaşmaya karar verirler. Aynı zamanda toplu hareket etmenin ve kurallara uymanın önemi karıncalar üzerinden anlatılır.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye bahçede geçmektedir. Kaybolan çekirdeklerin peşine düşen kahramanlar heyecanlı bir arayış içindedir.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Çocuk kitaplarında cümle yapısı tek zamanlı, az sözcüklü ve kurallı cümlelerden oluşmalıdır. Fakat kitapta yer alan cümlelerin bir kısmı yiyorduk, olurdu, uçardı gibi çift zamanlıdır. Bununla birlikte cümlelerin birçoğu devriktir.				
Sözcük Kullanımı	Kitapta yer alan sözcükler genelde günlük hayatta kullanılan temel kelimelerden oluşmaktadır. Çekirdek, kümes gibi çocukların kelime dağarcığını geliştiren sözcüklere de yer verilmiştir.				
Atasözü ve Deyimler	“Aklıma bir fikir geldi”				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					

Çocuğa Görelik	Kitap 4-6 yaş, okul öncesi çocuğa hitap etmektedir. Bu açıdan bakıldığında sözcük seçimi uygun olsa da cümle yapısı devrik ve dolaylı bir anlatımı vardır. Hikayenin ilk cümlesi 14 kelimeden oluşmaktadır yaş grubu için bu sayı oldukça fazladır. Ek olarak tasarım açısından kullanılan kağıt 2. Hamur olduğu için çocukların elinde çabuk hırpalanır.
Çocuk Bakışı	Kitapta dünyaya 5-6 yaşlarındaki bir erkek çocuk gözünden bakılmaktadır. Kaybolan çekirdekleri bulmaya çalışan Ege merakla etrafını izler. Yiyeceklerini başkalarıyla paylaşmayı öğrenir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter 5-6 yaşlarında bir erkek çocuğu olan Ege ve arkadaşı Gaga adında bir kargadır. Doğada gerçekleşen olayları incelerler. Gördüğü olayları defterine not tutar. Hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Aynı zamanda çocuklara defter tutma alışkanlığını da aşılamaktadır.

Diğer Notlar
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel ve içeriksel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerine tam anlamıyla uygun değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Ege ile Gaga - Tohumlar Nasıl Yayılır					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
19x27 cm	Kapakta karton iç sayfalarda 2. hamur kağıt kullanılmış.	Tüm kitap birbirine zımba ile tutturulmuştur.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmış.	Canlı mavi renk tercih edilmiş. Arka fonda çizgi filmin ana unsurlarından çizgili defter zeminine yer verilmiş. Ön kısımda ise Ege, Gaga ve karıncalar bulunmaktadır.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştı
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Bitkilerin kırlarda insan etkisi olmadan nasıl açtığını ele alır. Ege ve Gaga bu serüveni inceler..				
Karakterler	Ege; meraklı, akıllı, maceracı Gaga: akıllı, yol gösteren				
Kadın - Erkek Rolleri	Kitapta kadın-erkek rolleri açısından bir ayrım yoktur. Ana karakter Ege erkektir. Ancsk cinsiyet ayrımcılığı üzerinden bir ifadeye veya olaya yer verilmemiştir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Ege hikayedeki tek çocuktur. Hayatında ilk defa karşılaştığı olayları merakla gözlemleyen biridir. Arkadaşı Gaga ile birlikte karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelirler.				
Toplumsal Eleştiri	Çevrede açan kır çiçeklerinin nasıl ortaya çıktıklarını ele alan kitap aslında zaten baştan sona topluma bir eleştiride bulunmakta ve çevrede gelişen güzelliklere karşı farkındalığa davet etmektedir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye bahçede geçmektedir. Yeni bir şey öğrenmeye çalışan Ege'nin meraklı ve maceracı ruhu hikayeye canlılık katmıştır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Çocuk kitaplarında cümle yapısı tek zamanlı, az sözcüklü ve kurallı cümlelerden oluşmalıdır. Fakat kitapta yer alan cümlelerin bir kısmı götürüyordu, taşıyordu, karışmıştı gibi çift zamanlıdır. Bununla birlikte cümlelerin birçoğu devriktir.				
Sözcük Kullanımı	Kitapta yer alan sözcükler genelde günlük hayatta kullanılan temel kelimelerden oluşmaktadır. Tünemek ve paraşüt gibi çocukların kelime dağarcığını geliştiren sözcüklere de yer verilmiştir.				
Atasözü ve Deyimler	"İçimizi açtı"				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					

Çocuğa Görelik	Kitap 4-6 yaş, okul öncesi çocuğa hitap etmektedir. Bu açıdan bakıldığında sözcük seçimi uygun olsa da cümle yapısı devrik ve dolaylı bir anlatımı vardır. Ek olarak tasarım açısından kullanılan kağıt 2. Hamur olduğu için çocukların elinde çabuk hırpalanır.
Çocuk Bakışı	Kitapta dünyaya 5-6 yaşlarındaki bir erkek çocuk gözünden bakılmaktadır. Kır çiçeklerinin nasıl ekildiğini merak eden Ege olaya çocuk gözünden bakar. Tohumların paraşütle geldiğini düşünerek yaş grubunun hayal gücüne gönderme yapar.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter 5-6 yaşlarında bir erkek çocuğu olan Ege ve arkadaşı Gaga adında bir kargadır. Doğada gerçekleşen olayları incelerler. Gördüğü olayları defterine not tutar. Hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Aynı zamanda çocuklara defter tutma alışkanlığını da aşılamaktadır.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel ve içeriksel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerine tam anlamıyla uygun değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Ege ile Gaga - Boncuklar Nereye Gitti?					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
19x27 cm	Kapakta karton iç sayfalarda 2. hamur kağıt kullanılmış.	Tüm kitap birbirine zımba ile tutturulmuştur.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmış.	Canlı kırmızı renk tercih edilmiş. Arka fonda çizgi filmin ana unsurlarından çizgili defter zeminine yer verilmiş. Ön kısımda ise Ege, Gaga ve renkli boncuklar bulunmaktadır.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştı
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Ege annesine boncuktan kolye yaparken bahçede tespih böceklerini keşfeder.				
Karakterler	Ege; endişeli, akıllı, maceracı, yetenekli Gaga: akıllı, yol gösteren, kararsız				
Kadın - Erkek Rolleri	Kitapta kadın-erkek rolleri açısından bir ayrım yoktur. Ana karakter Ege erkektir. Ancak cinsiyet ayrımcılığı üzerinden bir ifadeye veya olaya yer verilmemiştir. Hatta genelde kız çocukları boncuktan kolye yaparken Ege annesi için kolye yapmaktadır. Cinsiyet eşitliğine örnek olarak gösterilebilir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Ege hikayedeki tek çocuktur. Hayatında ilk defa karşılaştığı olayları merakla gözlemleyen biridir. Arkadaşı Gaga ile birlikte karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelirler.				
Toplumsal Eleştiri	Ege annesini mutlu etmek için ona boncuktan kolye yapar. Sevdiklerini mutlu etmenin kolay yolları çocuklara göstermek istenmiştir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye bahçede geçmektedir. Boncuk sandıkları şeylerin birinin kaybolmasından dolayı meraklı bir atmosfer vardır.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Çocuk kitaplarında cümle yapısı tek zamanlı, az sözcüklü ve kurallı cümlelerden oluşmalıdır. Fakat kitapta yer alan cümlelerin bir kısmı yürüyordu, gelmişti, ettiriyordur gibi çift zamanlıdır.				
Sözcük Kullanımı	Kitapta yer alan sözcükler genelde günlük hayatta kullanılan temel kelimelerden oluşmaktadır. Tespih böceği gibi çocukların kelime dağarcığını geliştiren sözcüklere de yer verilmiştir.				
Atasözü ve Deyimler	Kullanılmamıştır.				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					

Çocuğa Görelik	Kitap 4-6 yaş, okul öncesi çocuğa hitap etmektedir. Bu açıdan bakıldığında sözcük seçimi uygun olsa da dolaylı bir anlatımı vardır. Ek olarak tasarım açısından kullanılan kağıt 2. Hamur olduğu için çocukların elinde çabuk hırpalanır.
Çocuk Bakışı	Kitapta dünyaya 5-6 yaşlarındaki bir erkek çocuk gözünden bakılmaktadır. Annesini mutlu etmek isteyen bir çocuğun hikayesi anlatılır. Aynı zamanda da hayatında ilk defa tespih böceği görmüş Ege'nin şaşkınlığına yer verilir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter 5-6 yaşlarında bir erkek çocuğu olan Ege ve arkadaşı Gaga adında bir kargadır. Doğada gerçekleşen olayları incelerler. Gördüğü olayları defterine not tutar. Hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Aynı zamanda çocuklara defter tutma alışkanlığını da aşılamaktadır.

Diğer Notlar
• Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Çizgi filmde bölümün adı sadece 'kolye' olarak kullanılmıştır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir. • Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır. • Biçimsel ve içeriksel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerine tam anlamıyla uygun değildir. • Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır. • Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Ege ile Gaga - Havucu Kim Yedi					
Biçimsel özellikleri					
Boyut	Kağıdın Cinsi	Cilt Türü	Tipografi	Kapak	Resim
19x27 cm	Kapakta karton iç sayfalarda 2. hamur kağıt kullanılmış.	Tüm kitap birbirine zımba ile tutturulmuştur.	Tırnaksız yazı tipi kullanılmış.	Canlı yeşil renk tercih edilmiş. Arka fonda çizgi filmin ana unsurlarından çizgili defter zeminine yer verilmiş. Ön kısımda ise Ege, Gaga ve köstebek bulunmaktadır.	Bütün Sayfalarda Resim Vardır Renkler Canlı Karakterler Sevimlidir Çizgi Filmin Sahnelerinden Alınmıştır.
İçeriksel Özellikleri					
Konusu	Ege ile Gaga bahçede kaybolan havucun peşine düşerler. Araştırmalarının sonucunda köstebeğin havucu yediğini görürler. Paylaşmak kitabın ana temasıdır				
Karakterler	Ege; akıllı, maceracı Gaga: akıllı, yol gösteren				
Kadın - Erkek Rolleri	Kitapta kadın-erkek rolleri açısından bir ayrım yoktur. Ana karakter Ege erkektir. Ancak cinsiyet ayrımcılığı üzerinden bir ifadeye veya olaya yer verilmemiştir.				
Çocuğun Konumlandırılışı	Ege hikayedeki tek çocuktur. Hayatında ilk defa karşılaştığı olayları merakla gözlemleyen biridir. Arkadaşı Gaga ile birlikte ilk defa karşılaştıkları durumları incelerler.				
Toplumsal Eleştiri	Ege ve Gaga havuçlarını köstebek ile paylaşmaya karar verirler. Sebze meyve yetiştirirken verilen emekten bahsedilir.				
Mekan ve Atmosfer	Hikaye bahçede geçmektedir. Kaybolan havucun peşine düşen kahramanlar heyecanlı bir arayış içindedir.				
Dil ve Anlatım					
Cümle Yapısı	Çocuk kitaplarında cümle yapısı tek zamanlı, az sözcüklü ve kurallı cümlelerden oluşmalıdır. Fakat kitapta yer alan cümlelerin bir kısmı toplayacaktık, olurdu, sulamıştık gibi çift zamanlıdır.				
Sözcük Kullanımı	Kitapta yer alan sözcükler genelde günlük hayatta kullanılan temel kelimelerden oluşmaktadır. Labirent, denge gibi çocukların kelime dağarcığını geliştiren sözcüklere de yer verilmiştir.				
Atasözü ve Deyimler	"Havuç dersem çık, elma dersem çıkma"				
Çocuk Edebiyatı Temel Kavramları					

Çocuğa Görelik	Kitap 4-6 yaş, okul öncesi çocuğa hitap etmektedir. Bu açıdan bakıldığında sözcük seçimi uygun olsa da dolaylı bir anlatımı vardır. Hikayenin ilk cümlesi 14 kelimeden oluşmaktadır yaş grubu için bu sayı oldukça fazladır. Ek olarak tasarım açısından kullanılan kağıt 2. Hamur olduğu için çocukların elinde çabuk hırpalanır. Aynı zamanda ilk sayfada koyu renk zemin üstüne koyu renk font kullanılmış.
Çocuk Bakışı	Kitapta dünyaya 5-6 yaşlarındaki bir erkek çocuk gözünden bakılmaktadır. Kaybolan havucu bulmaya çalışan Ege merakla etrafını izler. Yiyeceklerini başkalarıyla paylaşmayı öğrenir.
Çocuk Gerçekliği	Ana karakter 5-6 yaşlarında bir erkek çocuğu olan Ege ve arkadaşı Gaga adında bir kargadır. Doğada gerçekleşen olayları incelerler. Gördüğü olayları defterine not tutar. Hedef kitlesinde çevresine olaylara karşı bilinç uyandırma açısından uygundur. Aynı zamanda çocuklara defter tutma alışkanlığını da aşılamaktadır.

Diğer Notlar

- Aynı adlı çizgi filmin kitaba uyarlamasıdır. Çizgi filmin bölüm adı ‘Kim Aldı’ olarak kullanılmıştır. Ancak film daha ayrıntılıdır. Kitaba aktarılırken detaylar göz ardı edilmiştir.
- Diyaloglar çizgi filmde daha detaylıdır.
- Biçimsel ve içeriksel açıdan kitap çocuk edebiyatı kriterlerine tam anlamıyla uygun değildir.
- Konu bütünlüğü çizgi film ile kıyaslandığında zayıftır.
- Kitaplar çizgi filmin bir pazarlama taktiği olarak kullanılmıştır

Kaynakça

Kitaplar:

Aydın, S. (2006), Çocuk Yazınında Mizah Kullanımının Bilişsel, Duyuşsal ve. Toplumsal Yönden Önemi, *II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Basımevi: 201-210

Bolter, J. D., Grusin R. (2000), *Remediation Understanding New Media*, ABD: MIT Press

Coffel, C. M., Lukens, R., Smith, J. J. (2016), *Çocuk Edebiyatına Eleştirel Bir Bakış* (2. Baskı), (Çev. C. Pamay), İstanbul: Erdem Yayınları

Çakın, Ö. (2018) "Transmedya Öykü Anlatımı Bağlamında Instagram Hikayeleri" Aktan. E. (Ed.) *Halka İlişkilerden Reklama Sosyal Medyadan Turizme: Transmedya Hikayeciliği:* 49-69

Çolak, T. (2019), *Kayıp Kaykay*, Erdem Yayınları: İstanbul

Çolak, T. (2019), *Şıp ve Tıp Nerede*, Erdem Yayınları: İstanbul

Çolak, T. (2019), *Tako'nun Dişleri*, Erdem Yayınları: İstanbul

Çolak, T. (2019), *Teşekkürler Momo*, Erdem Yayınları: İstanbul

Çolak, T. (2019), *Tuhaf Çiçek*, Erdem Yayınları: İstanbul

Dilidüzgün, S. (2007), *Çağdaş Çocuk Yazzını,* İstanbul: Morpa Kültür Yayını

Erdem N.(2018) "Transmedya Anlatılar ve Arttırılmış Gerçeklik ile Kurumsal Sosyal Sorumluluğu Yeniden Düşünmek" Aktan. E. (Ed.) *Halka İlişkilerden Reklama Sosyal Medyadan Turizme: Transmedya Hikayeciliği:*115-159

Eskin, B. (2018) "Çevre ve Transmedya Hikayeciliği: Su Elçileri Çizgi Film Örneği" Aktan. E. (Ed.) *Halka İlişkilerden Reklama Sosyal Medyadan Turizme: Transmedya Hikayeciliği*: 389- 413

Güran Yiğitbaşı, K. (2018), *Çocuk Yayınları ve Dışa Açılım*, İstanbul: Çizi Kitabevi

Güran Yiğitbaşı, K. (2018), "Transmedya Hikaye Anlatıcılığı Ekseninde Çocuk ve Gençlik Yayınları" Aktan. E. (Ed.) *Halka İlişkilerden Reklama Sosyal Medyadan Turizme: Transmedya Hikayeciliği:* 93-115

Jenkins, H. (2006), *Convergence Culture*, ABD: New York United Press

Kayadibi, N. Tosunoğlu, M. (2006), Türkiye'de 2000-2005 Yıllarında Devlet Tarafından Yayımlanmış Çocuk Kitaplarının Biçim ve İçerik Analizi, *II. Ulusal Çocuk ve Gençli Edebiyatı Sempozyumu*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Basımevi: 339-347

Kinder, M. (1991), *Playing With Power in Movies, TV and Video Games: From Muppet Babies to Teenage Mutant Ninja Turtles*, ABD: University of California Press

Koçyiğit, M (2018), "Dijital Çağın İletişim Sanatı: Transmedya Hikayeciliği ve Dijital Halkla İlişkiler", Aktan. E. (Ed.) *Halka İlişkilerden Reklama Sosyal Medyadan Turizme: Transmedya Hikayeciliği*: 217-234

Pool, S: (1983), *On Free Speech In An Electronic Age Technologies of Freedom*, London: The Belknap Press of Harvard University Press

Pratten, R. (2015), *Getting Started with Trransmedia Storytelling*, CreateSpace Independent Publishing Platform

Sacihan, A. (Ed.), (2020), *Pırıl Başkanlık Yarışı*, ATF Stüdyoları: Ankara

Sacihan, A. (Ed.), (2020), *Pırıl Geometrik Cisimler*, ATF Stüdyoları: Ankara

Sacihan, A. (Ed.), (2020), *Pırıl Romen Rakamları*, ATF Stüdyoları: Ankara

Sacihan, A. (Ed.), (2020), *Pırıl Kesirler Karnımızı Doyurdu*, ATF Stüdyoları: Ankara

Sacihan, A. (Ed.), (2020), *Pırıl Kesirli Dondurmacı*, ATF Stüdyoları: Ankara

Sacihan, A. (Ed.), (2020), *Pırıl Sıfırın Hikayesi*, ATF Stüdyoları: Ankara

Sacihan, A. (Ed.), (2020), *Pırıl Sıvıları Ölçüyoruz*, ATF Stüdyoları: Ankara

Sacihan, A. (Ed.), (2020), *Pırıl Simetrinin Gizemi*, ATF Stüdyoları: Ankara

Sacihan, A. (Ed.), (2020), *Pırıl Uzay'ın Doğum Günü Şifreleri*, ATF Stüdyoları: Ankara

Sarıçam, S. (Ed.), (2020), *Aslan Empati Odası*, Erdem Yayınları: İstanbul

Sarıçam, S. (Ed.), (2020), *Aslan Kalemtraş Kumbarası*, Erdem Yayınları: İstanbul

Sarıçam, S. (Ed.), (2020), *Aslan Korkuluk*, Erdem Yayınları: İstanbul

Sarıçam, S. (Ed.), (2020), *Aslan Kuş Gözlemevi*, Erdem Yayınları: İstanbul

Sarıçam, S. (Ed.), (2020), *Aslan Labirent Kaşifleri*, Erdem Yayınları: İstanbul

Sarıçam, S. (Ed.), (2021), *Ege ile Gaga Boncuklar Nereye Gitti*, Erdem Yayınları: İstanbul

Sarıçam, S. (Ed.), (2021), *Ege ile Gaga Çekirdekler Nerede*, Erdem Yayınları: İstanbul

Sarıçam, S. (Ed.), (2021), *Ege ile Gaga Havucu Kim Yedi*, Erdem Yayınları: İstanbul

Sarıçam, S. (Ed.), (2021), *Ege ile Gaga Kayıp Tavuk Nerede* , Erdem Yayınları: İstanbul

Sarıçam, S. (Ed.), (2021), *Ege ile Gaga Tohumlar Nasıl Yayılır*, Erdem Yayınları: İstanbul

Sever, S. (2006), Çocuk Edebiyatı Öğretimi Nasıl Olmalıdır?, *II. Ulusal Çocuk ve Gençli Edebiyatı Sempozyumu*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Basımevi: 41-56

Sever, S. (2015), *Çocuk ve Edebiyat*, İzmir: TUDEM

Sezen, D. (2014), *Transmedya Anlatıları,* İstanbul: İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Yayınlanmış Ders Notları.

Şirin, M. R. (2000), *99 Soruda Çocuk Edebiyatı*, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları

Tenderich, B: (2014), *Transmedia Branding*, Frankfurt: EIMO

Togo, T. (Ed.), (2020), *Rafadan Tayfa Eğleniyor Define Avı*, Erdem Yayınları: İstanbul

Togo, T. (Ed.), (2020), *Rafadan Tayfa Eğleniyor Eşsiz Koleksiyon*, Erdem Yayınları: İstanbul

Togo, T. (Ed.), (2020), *Rafadan Tayfa Eğleniyor Kendini Onun Yerine Koy*, Erdem Yayınları: İstanbul

Togo, T. (Ed.), (2020), *Rafadan Tayfa Eğleniyor Sağlık Muhafızları*, Erdem Yayınları: İstanbul

Togo, T. (Ed.), (2020), *Rafadan Tayfa Eğleniyor Turnuva*, Erdem Yayınları: İstanbul

Togo, T. (Ed.), (2020), *Rafadan Tayfa ile Okuyorum Geçmeyen Hıçkırık*, Erdem Yayınları: İstanbul

Togo, T. (Ed.), (2020), *Rafadan Tayfa ile Okuyorum Kar Geliyor*, Erdem Yayınları: İstanbul

Togo, T. (Ed.), (2020), *Rafadan Tayfa ile Okuyorum Oyunbozan*, Erdem Yayınları: İstanbul

Togo, T. (Ed.), (2020), *Rafadan Tayfa ile Okuyorum Su Hayattır,* Erdem Yayınları: İstanbul

Togo, T. (Ed.), (2020), *Rafadan Tayfa ile Okuyorum Yanlış Anlama*, Erdem Yayınları: İstanbul

Öztürk, Ç. S. (1998). *Çocuk Edebiyatı*, Eskisehir: Anadolu Üniversitesi Açiköğretim Fakültesi Yayınları: 201-218

Yılmaz, E. (2011), Türk Çocuk Yazınında Ana Karakter Konumundaki Çocukların Dil Kullanımları Üzerine Karşılaştırmalı Bir İncelme, *3. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu*, Ankara: Ankara Üniversitesi Basım Evi: 491-497

Yılmaz, A. (2016). Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken Özellikler. (Editör). Tacettin Şimşek. *Okul Öncesinde Çocuk Edebiyatı ve Medya El Kitabı,* Ankara: Grafiker Yayınları

Zivtçi, F. (2006), Çocuk Kitaplarında Kahramanın Yeri ve Önemi, , II. *Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Basımevi: 245-247

Makaleler:

Akbayır, S. (2005), Yaş Gruplarına Göre Okuma Eğilimleri ve Metin Türleri, *HECE Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı:* 257-293

Atalay, G. E. (2019). Sosyal Medya ve Çocuk: "Babishko Family Fun TV" İsimli Youtube Kanalının Eleştirel Bir Analizi . *Erciyes İletişim Dergisi , Uluslararası Dijital Çağda İletişim Sempozyumu Özel Sayısı* , 179-202

Aytan, T. (2016). Türk Çocuk Edebiyatı Üzerine Bir Söz Varlığı Çalışması: Atasözleri, *Milli Eğitim Dergisi* , Yıl:2016 Sayı: 210 , 425-445

Bayraktar, S. (2018), Moda Sektöründe Transmedya H,kaye Anlatımı: Barbie Bebek Transmedya Uygulamaları Örneği, *Erciyes İletişim Dergisi*, 5(4): 325-350

Bilkan, A. F. (2005), Çocuk Edebiyatı Kavram ve Mahiyet, *HECE Dergisi Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı:* 24-36

Bilici, İ. (2016) "Transmedia Storytelling and Transforming Human Imagination, *AJIT-e:Bilişim Teknolojileri Online Dergisi* , 7 (23) , 31-40.

Bolin, G. (2007), "Media Technologies, Transmedia Storytelling and Commodification : 237-248

Çalık, M. & Nizam, F. (2020). Pazarlama Halkla İlişkilerinde Transmedya Hikâyeciliği Uygulamaları: Turkcell "Emocanlar" Kampanyası Örneği, *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* , Cilt: 8 Sayı: İktisadi ve İdari Bilimler , 9-21.

Çer, E. (2016). Türkçe Öğretiminde Çocuğa Görelik İlkesine Uygun Edebiyat Yapıtlarının Önemi, *İlköğretim Online, 15* (4): 1399-1410

Dere, T. (2005), Dijital Yerlilerin Okuma Alışkanlıkları, *HECE Dergisi Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı:* 557-563

Doğan, A. & Göker, G. (2012). Tematik Televizyon ve Çocuk: İlköğretim Öğrencilerinin Televizyon İzleme Alışkanlıkları . *Milli Eğitim Dergisi* , 42 (194) , 5-30

Dönmez, M. Güler, Ş. (2016), Transmedya Hikayeciliği "Doritos Akademi" Örneği İncelemesi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 7 (16): 155-175

Jenkins, H: (2018), Convergence Culture, Revisted, *Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 2: 10-19

Kaptan, A. Y. & Sürmeli, K. (2013). Çocuk Dergilerinde Karşılaşılan Tipografi Sorunları ve Çözüm Önerileri, *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*: 183-197

Karaosmanoğlu, M. (2005), "Çocuk Nedir Edebiyat Nereye Düşer", *HECE Dergisi Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı*: 13-17.

Kaya, İ. (2014), Çocuk Kitabında Görsel Katmanlar ve Çizerlerimiz, *Türk Dili Dergisi*: 186-192

Kehri, E. (2017), Çocuk Kitabı Çocuğu Çağırmalı. Osman Kehri ile söyleşi. *Türk Dili Dergisi*: 210-214

Kuru, H. (2017). Ayşe Yamaç'ın Çocuk Romanlarının Dil Zenginliği Açısından İncelenmesi, *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* , 2 (2) , 89-102 .

Mungioli, C. (2011), Narratives, Languages and Media In The Context of Interactive Digital Technologies, Carlos Alberto Scolari ile görüşme, *MATRIZes*: 127-136

Özyer, N. (2005), Çocuk Edebiyatı, *HECE Dergisi Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı*: 674-676

Sağlam, M. & Aral, N. (2016). Tarihsel Süreç İçerisinde Çocuk ve Çocukluk Kavramları, *Çocuk ve Medeniyet:* 43-56

Sarı, G. (2017). Transmedya Hikâye Anlatıcılığı: Kötü Çocuk Örneği, *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi* , 2 (4) , 71-79.

Şentürk, Ş. & Keskin, A. (2019). Rafadan Tayfa Çizgi Filminin Milli ve Evrensel Değerler Açısından Değerlendirilmesi . Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Armağan Özel Sayısı,* 143-157 .

Şirin, M. R. (2016), Çocuk Modernleşmesi ve Çocuk Edebiyatı, *Türk Dili Dergisi:* 31- 40

Şirin, M. R. (2016), Edebiyat ve Çocuk Edebiyatı Edebiyatının Amacı ve İşlevi, *Türk Dili Dergisi:* 12-31

Taşdelen, V. (2005), Çocuk Edebiyatında Yalınlık İlkesi, *HECE Dergisi Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı*: 462-472

Temizyürek, F. (2017), Çocuk Kitabı Hazırlamadaki Görevimiz Üzerine, *Türk Dili Dergisi:* 244-245

Tosun, N. (2005), Çocuk Hikayeleri, *HECE Dergisi Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı:* 301-307

Türkben, T. & Avan, H. G. (2020). Michael Ende'nin" MOMO" Adlı Eserin Çocuk Edebiyatının Temel İlkeleri Açısıdan İncelenmesi, *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi:* 451-467.

Uçan, H. (2005) "Çocuk Kadar Saf", Temiz Olabilmek / Kalabilmek, *HECE Dergisi Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı:* 17-24

Yoloğlu, N. (2019). Yakınsam (convergence) ve Çapraz Medya (crossmedia) Stratejisinin Medya Sektöründe Yansımaları . Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi , e-gifder, cilt: *7, Uluslararası Türk Dünyası Basın Sempozyumu Özel Sayısı*, Aralık, 2019, 1449-1464

Yurdakul, Y. B. (2014), Çorbada Tuzu Olmanın Tadı, *Türk Dili Dergisi*: 756:147-149

Yurdakul, B. (2014), Yanağındaki Gülücüğü Çocuklara Aktaran Bilge. Muzaffer İzgü ile söyleşi. *Türk Dili Dergisi*, 756: 173-182

Zengin, F. (2020), Yakınsama Çağında Hikaye Anlatmak: Trasnmedya Hikayeciliği Kavramı Üzerinden "Leyla ile Mecnun" Dizisinin İncelenmesi, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 44: 169-190

Tezler:

Akyüz, M. (2014), Muzaffer İzgü'nün Çocuk Kitaplarının Çocuk Edebiyatının Temel Kavramları Açısından İncelenmesi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Ay, H. (2021), Kral Şakir Çizgi Filminin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi, Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Batmaz, Ö. (2020), Çocuk Edebiyatı Eserlerinin Estetik Ölçütler Bakımından İncelenmesi, Yıldız Teknik Üniversitesi

Bilginer Kucur, A. (2017) Transmedya Hikaye Anlatıcılığı: Angry Birds Evreni Örneği, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Çelik, H. (2017), Çocuk Hikaye ve Romanlarında Çocuk Gerçekliği, Sorunları ve Toplumsal Eleştiri, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Çimen, M. F. (2019), Kamu Yayıncısı TRT Çocuk Kanalında Yayınlanan Rafadan Tayfa Çizgi Filminin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Dena, C. (2009), Transmedia Practice: Theorising the Practice of Expressing a Fictional World Across Distinct Media and Environments, School of Letters, Art and Media and Communications Digital Cultures Program Universtiy of Sydney

Ergün, S. İstanbul'daki Belediyelerin Çocuk Yayıncılığı Faaliyetleri: Sancaktepe Belediyesi Örneği, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Gülleb, O. (2019), Türkiye'de Çocuk Dergiciliğinde Tasarım: Kırmızıfare Dergisi Örneği, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Günyüz, M. (2017). "Çocuk ve Çocukluk Felsefesi Üzerinde Tartışmamız Lazım" . TRT Akademi , 2 (4) , 572-582

Hazneci Uzun, Ö. (2016), Canlandırma Sinemasında Transmedya Hikaye Anlatım Örneği Olarak Shrek Serisi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

İkiz, F. (2017), "Robin Hood" Örneği Üzerinden Çeviri Çocuk Edebiyatında Çevirmen ve Yayınevi Yaklaşımları, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

İpek Karakurt, G. (2019), Nur İçözü'nün Romanlarının Çocuk Edebiyatının Temel Ögeleri Bağlamında İncelenmesi, Sakarya üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

İspir, N. Kucur, A.(2019), " Yakınsama Kültürü ve Transmedya Hikaye Anlatıcılığı", Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Uluslararası Hakemli Dergisi, 27 (2): 161-171

Karabay, G. (2017), Transmedya Hikaye Anlatıcılığı: Türkiye'de Yayınlanan Çocuk Programları, İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Karcı, H. D. (2018), Markalaşma ve Transmedya Hikayeciliği: Bir Uygulama Örneği, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Kılıç, M. C. (2019), Tranmedya Markalama Kampanyalarının Marka Farkındalığı Oluşturmadaki Rolü, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Koparır, G. (2020) TV YAyıncılığında Yeni Ekran Kullanımı: Game of Thrones Dizisi Bağlamında Transmedya Hikayeciliği, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Long, G. (2009), "Transmedia Storytelling: Business, Aesthetics and Production at The Jim Henson Company, MAster of Science in Comparative Media Studies at the Massachusets Instıtue of Technology

Orhan, M. (2020) TÜBİTAK Çocuk Kitaplarının Çocuk Edebiyatı Yönünden İncelenmesi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Öksüz, Ö. (2022), Dijital Çağda Kitap Okuma Kültürünün Görselleşmesi ve Kitap Kapağı Tasarımının Kitap Satın Alma Davranışına Etkisi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Özer, E. (2019), Transmedya ve Survivor, Marmara Üniveristesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Smith, A. O. (2009), Transmedia Storytelling in Television 2.0. Strategies for Developing Television Narratives Across Media Platforms, Film and MEdia Culture Department of Middlebury

Tekin, E. (2017), Süleyman Bulut'un Çocuk Kitaplarının Çocuk Edebiyatının Temel İlkeleri Açısından İncelenmesi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Taşkın, Ö. Ö. (2006), Velayette Çocuğun Yüksek Yararı İlkesi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Ünlü, A. S. (2017), Toplumsal Cinsiyet Rolleri Bakımından TRT Çocuk Kanalında Yayınlanan Çizgi Filmler, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yanık, Z. (2019), Ayla Kutlu'nun Çocuk Kitaplarının Çocuk Edebiyatı Açısından Değerlendirilmesi, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yüksel, B. (2020), Çocuk Edebiyatının Temel İlkeleri Açısından Behiç Ak'ın Kitaplarından Görsel Tasarım, Değerler ve Metin İlişkileri, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

İnternet Kaynakları:

Açık, D. (2016, 26 Eylül), Eğitici Animasyon "Ege ile Gaga" Ekrana Geliyor, https://www.aa.com.tr/tr/yasam/egitici-animasyon-ege-ile-gaga-ekrana-geliyor/652745 adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Angry Birds, (2016), https://www.imdb.com/title/tt1985949/ adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Anadolu Ajansı, (2019, 09 Şubat), Akıllı Tavşan Momo Dondurma Kesti, https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/akilli-tavsan-momo-dondurma-kesti/1388260 adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Akıllı Tavşan Momo Müzikali, https://www.biletix.com/etkinlik-grup/165980007/TURKIYE/tr adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

Akıllı Tavşan kitap Seti, https://www.ciceksepeti.com/4-7-yas-momo-akilli-tavsan-hikaye-kitaplari-seti-5-kitap-kcm76504569 adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

Akın, A. E. (2019, 28 Şubat) " Orta Çağ Avrupası'nın Küçük İnsanları: Orta Çağ'da Çocuklar ve Çocuk Olmak". https://www.tarihakli.com/orta-cagda-cocuklar-ve-cocuk-olmak/ adresinden alındı.

Aslan Hikaye Serisi, https://www.hepsiburada.com/aslan-hikaye-serisi-5-kitap-set-p-HBCV00000VLV64 adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Aslan Hürkuş, https://boxofficeturkiye.com/film/aslan-hurkus-kayip-elmas--2014925 adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Aslan Müzikali, https://www.biletix.com/etkinlik-grup/169913850/TURKIYE/tr adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

Barbie as The Princess and The Pauper, https://www.imdb.com/title/tt0426955/fullcredits adresinden alındı. erişim Tarihi: 223.05.2022

Beresford Research, (2022), Generations Defined by Named, Birth Year, and Ages in 2022, https://www.beresfordresearch.com/age-range-by-generation/ adresinden alındı.

Buckner, B.& Rutledge, P. (2011). Transmedia Storytelling for Marketing and Branding: It's Not Entertainment, It's Survival. http://www.kcommhtml.com/ima/2011_03/transmedia_storytelling adresinden alındı.

Bulovalı, A. H. (2021, 22 Aralık), TRT Çocuk'un Sinema Filmi 'Aslan Hürkuş Kayıp Elmas' 7 Ocak'ta Vizyona Girecek, https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/trt-cocukun-sinema-filmi-aslan-hurkus-kayip-elmas-7-ocakta-vizyona-girecek/2454148 adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Cambridge Dictionary, https://dictionary.cambridge.org/tr/sözlük/ingilizce-türkçe/child?q=Child erişim tarihi: 22 Mayıs 2022.

Cambridge Dictionary, https://dictionary.cambridge.org/tr/sözlük/ingilizce/franchise adresinden alındı. erişim tarihi: 23 Mayıs 2022.

De Martino, N. (2013, 14 Mayıs) "How to Became a Transmedia Designer for Your Brand" https://www.provideocoalition.com/how-to-become-a-transmedia-designer-for-your-brand/ adresinden alındı. erişim tarihi: 30.04.2022

D&R, https://www.dr.com.tr/Kitap/Kotu-Cocuk/Edebiyat/Roman/Turkiye-Roman/urunno=0000000636769 adresinden alındı. Erişim tarihi:23.05.2022

Ege ile Gaga, https://youtube.com/c/Ege%C4%B0leGaga adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

Ege ile Gaga Kitap Seti, https://www.kitapbilgini.com/erdem-yayinlari-ege-ile-gaga adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

Filiz Matbaası, Ciltleme Teknikleri Nelerdir?, https://www.filizmatbaasi.com/ciltleme-teknikleri-nelerdir,2,24152#.Yon0JS-hni0 erişim tarihi: 22 Mayıs 2022.

Fil'm Hafızası, (2020), "Bu Bir Filmdir #5 Transmedya Hikaye Anlatıcılığı", https://filmhafizasi.com/bu-bir-filmdir-podcast-serisi/ adresinden alındı.

Hayri Uzayda, https://apps.apple.com/tr/app/trt-hayri-uzayda/id1279793089?l=tr adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Intel.Newsroom, (2022, 24 Temmuz) "Toshiba and Intel Unveil 'The Beauty Inside' Global Social Film Project, https://newsroom.intel.com/news-releases/toshiba-and-intel-unveil-the-beauty-inside-global-social-film-project/#gs.1msb21 adresinden alındı. erişim tarihi: 30 Nisan 2022.

Jain, S. (2018, Ocak 20), "Role of Transmedia Education" https://skjsaurabh.medium.com/role-of-transmedia-in-education-5236c186064a adresinden alındı. erişim tarihi: 07.05.2022

Jenkins, H. (2001, 1 Haziran) "Convergence? I Diverge" https://www.technologyreview.com/2001/06/01/235791/convergence-i-diverge/ adresinden alındı.

Jenkins, H. (2009, 12 Aralık) "The Revenge of the Origami Unicorn) http://henryjenkins.org/blog/2009/12/the_revenge_of_the_origami_uni.html adresinden alındı.

Kayıoğlu, N. "Çocuklarımızın Bilinçli Birer Medya Kullanıcısı Olmasını Nasıl Sağlayabiliriz?", https://www.cocukicinicerik.com/makaleler/genel-1/cocuklarimizin-bilincli-birer-medya-kullanicisi-olmasini-nasil-saglayabiliriz- adresinden alındı. erişim tarihi: 06.05.2022

Lewis, C. (2015, 9 Kasım) "This Brand-New Moschino Barbie Puts All Your Old American Girl Dolls to Shame", https://www.teenvogue.com/gallery/moschino-barbie-jeremy-scott-net-a-porter adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

Matbuu, (2017, 12 Nisan) "Tipografi Nedir? Tipografik Tasarım Örnekleri". https://www.matbuu.com/blog/tipografi-nedir.html erişim tarihi 22 Mayıs 2022.

Mavi, https://www.mavi.com/vini adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

Oxford Dictionary, https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/multimedia_1 adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022.

Özdemir, Z. "Çizgi Filmler Aslında Ne Söylüyor?", https://www.cocukicinicerik.com/makaleler/genel-1/cizgi-filmler-aslinda-ne-soyluyor- adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Perakende, (2019, 04 Eylül), https://arsiv.perakende.org/yesilyurt-minikleri-okul-kral-sakirle-donuyor adresinden alındı, Erişim tarihi: 23.05.2022

PIRIL Animasyon Dizisi, http://atfstudyolari.com/animasyon/adresinden alındı. erişim tarihi: 16.05.2022

Pırıl Albüm. https://open.spotify.com/track/3PfZyKmoDo4Fh6QtzX1GPb?si=JpJ1bJRfTsq4U8npCC55xA adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Pırıl Boyama, https://apps.apple.com/tr/app/p%C4%B1r%C4%B1l-boyama/id1524447959?l=tr adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Pırıl Dans AR, https://apps.apple.com/tr/app/piril-dans-ar/id1619312809?l=tr adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Pırıl Market, https://pirilmarket.com adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Pırıl Puzzle, https://apps.apple.com/tr/app/p%C4%B1r%C4%B1l-puzzle/id1572074046?l=tr adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Rafadan Tayfa, (@rafadantayfa), https://twitter.com/rafadantayfa?s=21&t=jFtbv56wfgHF-B2M1g4F7g adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

Rafadan Tayfa Dehliz, https://boxofficeturkiye.com/film/rafadan-tayfa-dehliz-macerasi--2013324 adresinden alınmıştır. erişim: 16.05.2022

Rafadan Tayfa Eğleniyor, https://www.cimri.com/okul-oncesi-egitici-ogretici-kitaplar/en-ucuz-rafadan-tayfa-egleniyor-5-kitap-takim-kolektif-fiyatlari,257973172 adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Rafadan Tayfa Göbeklitepe, https://boxofficeturkiye.com/film/rafadan-tayfa-gobeklitepe--2014553 adresinden alınmıştır. erişim: 16.05.2022

Rafadan Tayfa Mahalle, https://apps.apple.com/tr/app/trt-rafadan-tayfa-mahalle/id1198880944?l=tr adresinden alındı. erişim tarihi 23.05.2022.

Rafadan Tayfa ile Okuyorum, https://www.ciceksepeti.com/rafadan-tayfa-ile-okuyorum--5-kitap--kc8184438 adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

Shrek, https://www.amazon.com.tr/Shrek-William-Steig/dp/0312384491 adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

Shrek, https://www.imdb.com/title/tt0126029/ adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

Teknofest'te TRT Standına İlgi Devam Etti (2021, Eylül 25), https://www.trthaber.com/haber/gundem/teknofestte-trt-standina-ilgi-devam-etti-611709.html adresinden alındı. erişim tarihi:16.05.2022

Transmedia Kids, http://www.transmediakids.com/p/cross-platform-transmedia-storytelling.html?m=1 adresinden alındı. erişim tarihi: 04.05.2022

TRT Ege ile Gaga, https://apps.apple.com/tr/app/trt-ege-ile-gaga/id1162592220?l=tr adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

TRT Ege ile Gaga Tangram, https://apps.apple.com/tr/app/trt-ege-ile-gaga-tangram/id1239416430?l=tr adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

TRT Çocuk, https://www.trtcocuk.net.tr/hakkimizda adresinden alındı. erişim tarihi: 16.05.2022

TRT Çocuk Akıllı Tavşan, https://apps.apple.com/tr/app/trt-%C3%A7ocuk-ak%C4%B1ll%C4%B1-tav%C5%9Fan/id1493446460?l=tr adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

TRT Çocuk'un Çizgi Karakteri Pırıl Çanakkale'deki Tarihi Alanları Çocuklarla Gezecek, (2021, 17 Mayıs) https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/trt-cocukun-cizgi-karakteri-piril-canakkaledeki-tarihi-alanlari-cocuklarla-gezecek/2178683 adresinden alındı. erişim tarihi: 16.05.2022.

TRT Çocuk Kitaplık Uygulaması, https://apps.apple.com/tr/app/trt-%C3%A7ocuk-kitapl%C4%B1k/id1549968402?l=tr adresinden alındı. erişim tarihi: 16.05.2022.

TRT Çocuk Oyun Dünyası, https://apps.apple.com/tr/app/trt-%C3%A7ocuk-oyun-d%C3%BCnyas%C4%B1/id1588238833?l=tr adresinden alındı. erişim tarihi: 16.05.2022.

TRT Market, http://trtmarket.com adresinden alındı. erişim tarihi:23.05.2022

TUİK, (2021), "Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması" https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Cocuklarda-Bilisim-Teknolojileri-Kullanim-Arastirmasi-2021-41132 adresinden alındı. erişim tarihi: 8 Mayıs 2022.

Turkcell, https://www.turkcell.com.tr/emocanlar adresinden alındı. erişim tarihi: 23.05.2022

Türk Dili ve Edebiyatı, "Çocuk Edebiyatı". https://www.turkedebiyati.org/cocuk_edebiyati.html erişim tarihi 22 Mayıs 2022.

Türk Dil Kurumu, https://sozluk.gov.tr erişim tarihi: 22.05.2022.